

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-маусым
январь-июнь 2008 года

Астана, 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-маусымдағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 13,52 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-июне 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 13,52 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-маусымдағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Еңбек өнімділігі	7
2.2	Өнеркәсіп өндірісі	8
2.3	Ауыл шаруашылығы	12
2.4	Құрылыс.....	14
2.5	Көлік	17
2.6	Байланыс.....	18
2.7	Сауда және өзге де қызметтер	20
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі	22
4.	Сыртқы сауда	25
4.1	Сыртқы сауда айналымы	25
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	26
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	26
4.4	Төлем балансы	26
5.	ИНВЕСТИЦИЯЛАР	28
5.1	Негізгі капиталға салынған инвестициялар	28
6.	Бағалар	31
6.1	Тұтыну бағалары.....	31
6.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	33
7.	Қаржы жүйесі	36
7.1	Мемлекеттік қаржы	36
7.2	Кәсіпорындардың шаруашылық қызметінің қаржы нәтижелері	38
7.3	Ақша-кредит жүйесі	40
8.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	42
8.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	42
8.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	43
8.3	Еңбекақы төлеу.....	44
9.	Халық табысы	45
9.1	Ақшалай табыс.....	45
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала	46
10.1	Демографиялық ахуал	46
10.2	Халықтың ауру-сырқаулығы	48
10.3	Қылмыстылық	49
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	50
12.	Конъюнктуралық зерттеулер	53
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	53
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	53
12.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	54
13.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	56

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-июне 2008 года	60
2.	Производство товаров и услуг	62
2.1	Производительность труда	62
2.2	Промышленное производство	63
2.3	Сельское хозяйство	67
2.4	Строительство	69
2.5	Транспорт	72
2.6	Связь.....	73
2.7	Торговля и прочие услуги	75
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства.....	77
4.	Внешняя торговля.....	80
4.1	Внешнеторговый оборот	80
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ	81
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	81
4.4	Платежный баланс.....	81
5.	ИНВЕСТИЦИИ	83
5.1	Инвестиции в основной капитал.....	83
6.	Цены	86
6.1	Потребительские цены	86
6.2	Цены в реальном секторе экономики	88
7.	Финансовая система.....	91
7.1	Государственные финансы.....	91
7.2	Финансовые результаты хозяйственной деятельности предприятий.....	93
7.3	Денежно-кредитная система.....	95
8.	Рынок труда и оплата труда	97
8.1	Занятость по найму	97
8.2	Безработица и обеспечение занятости	98
8.3	Оплата труда.....	99
9.	Доходы населения	100
9.1	Денежные доходы.....	100
10.	Демографические процессы и социальная сфера	101
10.1	Демографическая ситуация.....	101
10.2	Заболеваемость населения.....	103
10.3	Преступность	104
11.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ.....	105
12.	Конъюнктурные обследования	108
12.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий	108
12.2	Обследование деловой активности предприятий торговли	108
12.3	Обследование потребителей.....	109
13.	Социально-экономическое положение стран СНГ	111

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-МАУСЫМДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-маусымдағы өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 5336,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымнан 3,8% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 6,7%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 9,0%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,7%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-маусымда ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 289,8 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 4,2% өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 954,4 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,2% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 1083,2 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 2,1% артты.

2008 жылғы қаңтар-маусымда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 1510,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда 12,4% артық.

2008 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша республикада 276837 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 261690. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 188827. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 174642 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 128182.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-мамырда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 41596,2 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 41,8% өсті, оның ішінде экспорт – 28012,1 млн. АҚШ доллары (60% өсті), импорт – 13584,1 млн. АҚШ доллары (14,8% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 105,7% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,1%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 3,8%, ақылы қызметтер – 4,2% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 29,6% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 маусымға 1348,2 млрд. теңгені, ал шығын – 1234 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,4% артты, шығындар 27,9% өсті.

Есеп берген кәсіпорындар мен ұйымдардың деректері бойынша 2008 жылғы I тоқсанда қаржы нәтижесі табыс есебінде 1178,7 млрд. теңге сомасында анықталды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 71,2% жоғары. Пайдалылық деңгейі – 43,8%. Есеп берген кәсіпорындардың жалпы санынан залалды кәсіпорындардың үлесі 44,1% құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы мамырдың соңына 7258,3 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,7%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 42,8% құрады. 2008 жылғы мамырдың соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4366,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 25,5% көп, халық депозиттері 1472,0 млрд. теңге болды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 16,1% көп.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы маусымда жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 566,9 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,6%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы маусымның соңында 62,2 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,7%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы мамырда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 29570 теңгені құрап, 2007 жылғы мамырмен салыстырғанда – 23,6%, нақты ақшалай табысы – 3,5% өсті.

2008 жылғы мамырда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 59310 теңгені құрап, 2007 жылғы мамырмен салыстырғанда 18,6% өсті. Нақты жалақы 0,8% төмендеді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-маусым	2008 жылғы маусым	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы маусым 2008 жылғы мамырға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-маусым	2008 жылғы маусым	
Б	1	2	3	4	5	
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			104,4	103,4	
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	5336,6	1091,7	103,8	104,0	96,2
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	289,8	76,3	104,2	105,2	141,3
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	657,3	209,4	110,7	114,0	132,1
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	1510,2	351,9	112,4	101,5	113,4
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	954,4	176,4	103,2	103,3	101,5
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	198,5	34,6	123,4	111,7	100,3
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	1083,2	202,7	102,1	102,0	103,0
	млн. АҚШ доллары					
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾ соның ішінде:		41596,2	10003,2	141,8	143,4	114,7
экспорт		28012,1	6496,5	160,0	159,2	113,3
импорт		13584,1	3506,7	114,8	121,2	117,6
Тұтыну бағаларының индексі				119,1	105,7 ⁴⁾	101,2
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				146,7	129,6 ⁴⁾	107,3
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		566,9		94,5	99,6
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	142644	29570	123,2 ⁵⁾	123,6 ⁵⁾	103,2
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,5 ⁵⁾	103,5 ⁵⁾	102,1
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	56686	59310	117,3	118,6	102,4
нақты	%-бен			98,6	99,2	101,4
Қаржы көрсеткіштері						
М3 ақша жиыны ⁶⁾	млрд. теңге		5108,1		120,7	105,3
Айналымдағы қолма-қол ақша ⁶⁾	млрд. теңге		741,5		98,8	103,1
Банк жүйесіндегі депозиттер ⁶⁾	млрд. теңге		4366,7		125,5	105,6
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1472,0		116,1	98,8
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі ⁶⁾	млрд. теңге		7258,3		120,7	100,0
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд. теңге		5860,0		124,3	100,4
Кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы ⁷⁾	%-бен	43,8				
Кәсіпорындар мен ұйымдардың дебиторлық берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	5305,5		158,9		
Кәсіпорындар мен ұйымдардың міндеттемелер бойынша берешегі (кезең соңына) ⁷⁾	млрд. теңге	11622,6		132,5		

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-мамыр; 2-баған – 2008 жылғы мамыр; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-мамыр 2007 жылғы қаңтар-мамырға %-бен; 4-баған - 2008 жылғы мамыр 2007 жылғы мамырға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы мамыр 2008 жылғы сәуірге %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы және мамырдағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы мамырдың соңына.

⁷⁾ 2008 жылғы I тоқсан.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЕҢБЕК ӨНІМДІЛІГІ

Жалпы экономика бойынша 2008 жылғы I тоқсанда өткен жылғы тиісті кезеңге еңбек өнімділігінің индексі 103,0% құрады.

2008 жылдың I тоқсанындағы еңбек өнімділігі

пайызбен

	2008 жылғы I тоқсан өткен жылғы тиісті кезеңге			Құрылымы	
	еңбек өнімділігінің индексі	жалпы қосылған құнның нақты көлем индексі	экономикада жұмыспен қамтылғандар санының өзгеру индексі	жалпы қосылған құнның	жұмыспен қамтудың
Жалпы экономика бойынша*	103,0	106,7	103,6	100,0	100,0
Ауыл шаруашылығы, аң аулау, орман өсіру; балық аулау, балық өсіру	104,9	103,7	98,9	2,0	31,2
Ауыл шаруашылығы, аң аулау, орман өсіру	105,0	103,7	98,8	2,0	31,0
Балық аулау, балық өсіру	81,7	100,0	122,4	0,0	0,2
Өнеркәсіп	101,1	103,7	102,6	33,6	12,2
Кен өндіру өнеркәсібі	104,7	107,0	102,2	17,7	2,6
Өңдеу өнеркәсібі	95,3	98,3	103,2	13,2	7,4
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу	107,6	108,7	101,0	2,7	2,2
Құрылыс	116,3	126,9	109,1	4,7	6,7
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу	93,4	102,0	109,2	14,4	14,2
Қонақ үйлер және мейрамханалар	117,5	122,6	104,3	0,8	1,3
Көлік және байланыс	100,1	106,7	106,6	10,3	7,4
Қаржы қызметі	107,2	119,7	111,7	5,5	1,1
Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету	105,1	107,6	102,4	18,5	4,5
Мемлекеттік басқару	100,0	105,4	105,4	2,2	4,5
Білім беру	100,0	103,2	103,2	4,1	9,7
Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету	99,9	105,6	105,7	2,1	4,4
Коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызмет көрсету	100,7	104,3	103,6	1,8	2,8

*) Индекс қаржы делдалдығының жанама-өлшенетін қызметтерінсіз есептелген.

2007-2008жж. I тоқсанындағы еңбек өнімділігі

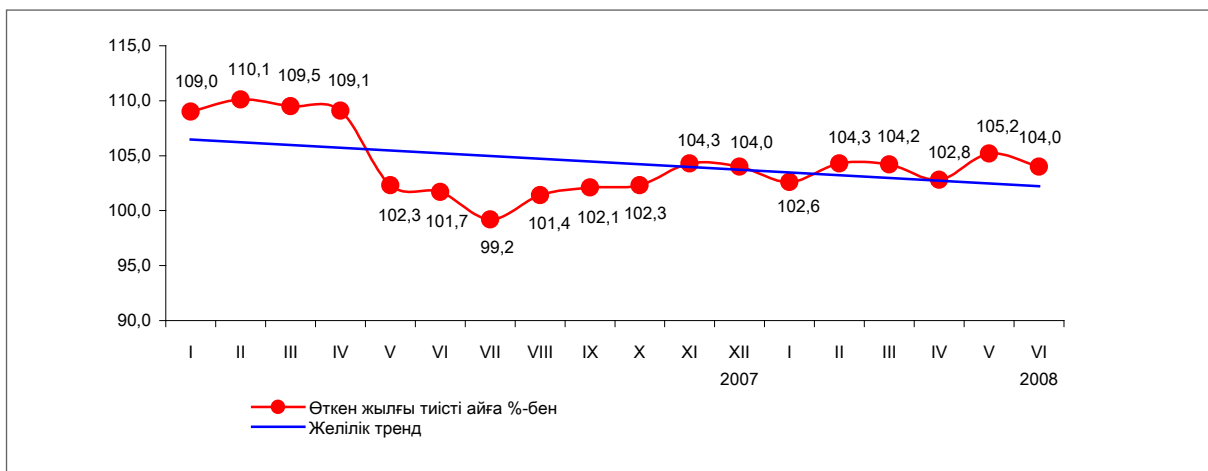
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

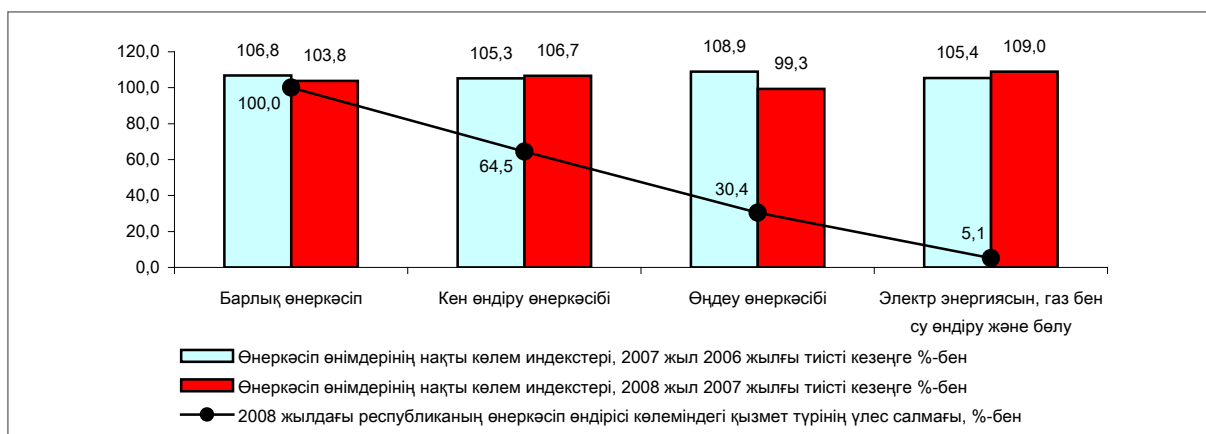
2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103,8% (тиісінше, 2005ж. – 105,5%, 2006ж. – 105,1%, 2007ж. – 106,8%) құрады. Есепті кезеңде 5336,6 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Қарағанды, Қызылорда облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

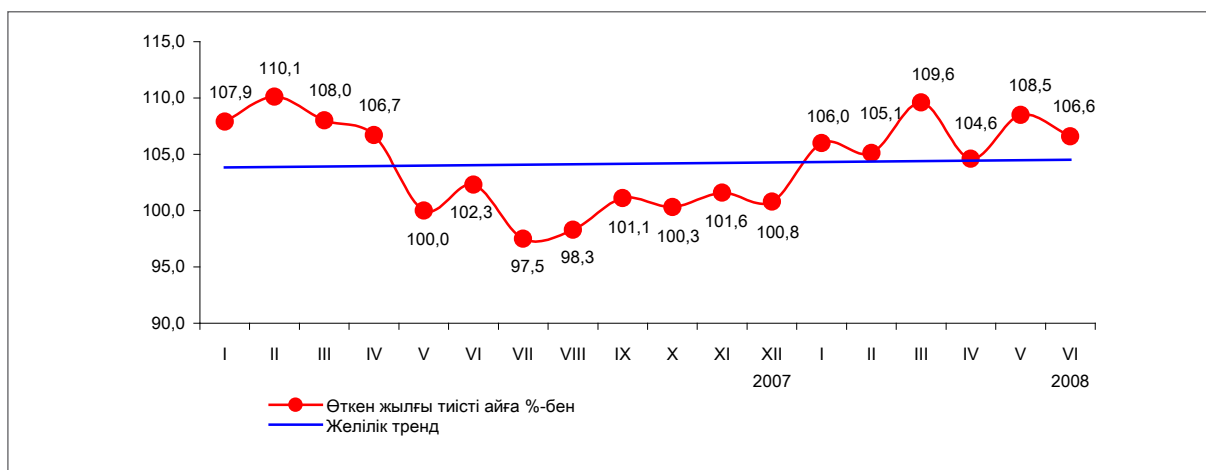
Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Есепті кезеңде оның үлесі республикалық өндіру көлемінде 64,5% (2006-2007 жылдары 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 30,4%-ы (37-38%) келді.

2007-2008жж. қаңтар-маусымда өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

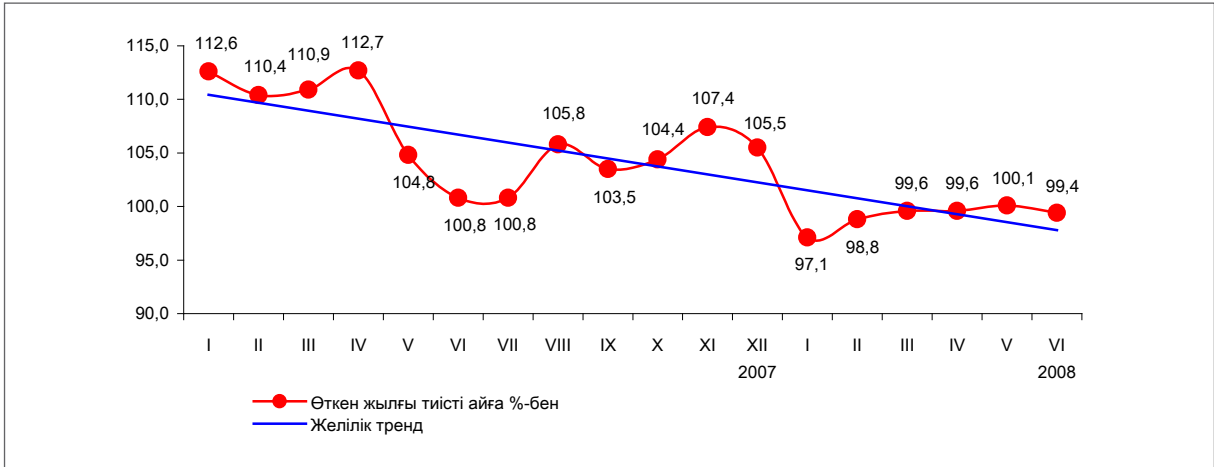
Кен өндіру өнеркәсібінде өткен кезеңде 3440,9 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 6,7%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындарында артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Қарағанды облысында мыс кені және мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында теміркенді шекемтастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда өндіріс 0,7%-ға төмендеп, 1623,2 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, қара және түсті металдар, ағаш, электр жабдықтары, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

Сусындарды қоса, тамақ өнімдерінің өндірісі 316,6 млрд. теңгені құрады. Нақты көлем индексі 2007 жылғы қаңтар-маусымға 101,6% құрады. Ет, шұжық өнімдері, ұн, жарма, нан, қант, макарон өнімдерін шығару өсті. Жеміс шырындары, күнбағыс және мақта майы, сүт, сары май, ірімшік және сүзбе, кондитерлік өнімдерін шығару қысқарды.

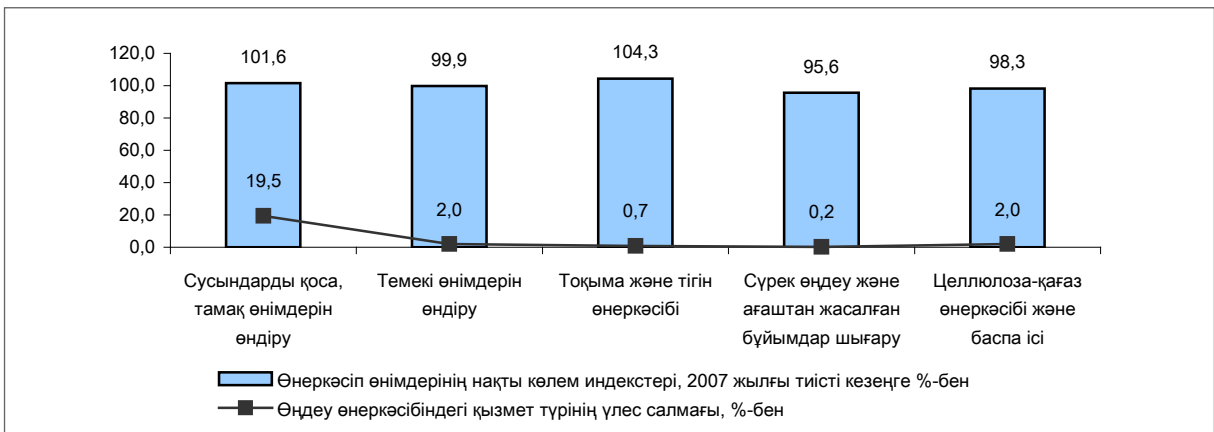
Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 4,3%-ға өсті. Мақта талшығының, мата, свитерлер, жемпірлер және пуловерлер өндіру артты. Кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және ірі қара малдың терісінен жасалған былғарының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдерін** өндіріс көлемі 2,1 есе өсті.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейге 95,6% құрады. Ағаш талшығынан жасалған тақталар, терезелер және есіктер, рейкалар және штапиктер шығару қысқарды. Ағаш материалдары, темір жол немесе трамвай шпалдарын, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда **целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде** нақты көлем индексі 98,3% деңгейде қалыптасты. Кітаптар және кітапшалар, заттаңбалар мен құлақша қағаздар, тұсқағаз өндірісі төмендеді. Кеңірдектелген қағаз және қатырма қағаз шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Ағымдағы жылғы қаңтардан бастап маусымға дейінгі кезеңде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдар** 119,6 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 6,6%-ға асып түсті. Кокс, газойльдер, мазут, пропан және бутан өндіру артты. Жөндеу жұмысты өткізуге байланысты Павлодар облысында бензин мен керосин шығару төмендеді. Атырау облысында сұраныстың жоқтығынан керосин шығару қысқарды.

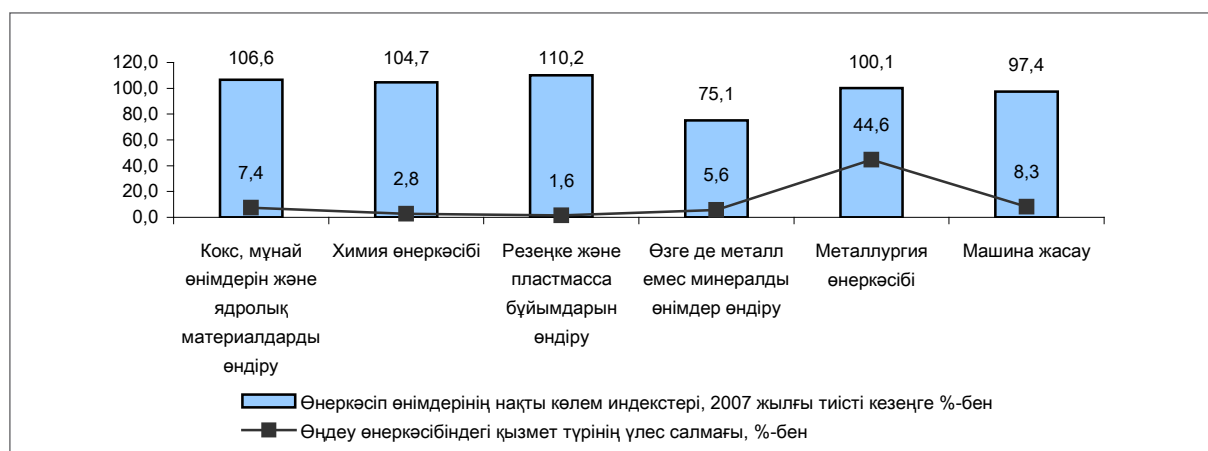
Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда күкірт және фосфор қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром тотығын шығаруының арту есебінен, **химия өнеркәсібінде** (104,7%) өндірісі артты. Фосфор, фосфорлы тыңайтқыштар (Жамбыл облысы), азотты тыңайтқыштар (Маңғыстау облысы), хром илегіш және хром триоксидінің (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 110,2% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер және шлангілер, резеңке ленталар, пластмассадан жасалған есіктер және терезелер шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар өндіру төмендеді.

2008 жылдың басынан бергі кезеңде **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендеуі байқалды. Есепті кезеңде өндіріс 24,9%-ға қысқарды, ал көлем 90,3 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, тақтайшалар, силикат және қож кірпіштер, бетон, құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары) қысқарды.

Металлургия өнеркәсібі үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-на жуығы келеді. Өткен кезеңде 337,5 млрд. теңгенің қара металлургия, 347,2 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 99,2% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 0,9%-ға төмендеді. Тазартылған мыс, тазартылған күміс, мырыш (Қарағанды облысы), қорғасын (Оңтүстік Қазақстан облысы) өндіру қысқарды. Алтын, алюминий тотығы, мыс сымдарын шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Өткен кезеңде **машина жасау саласында** 134,5 млрд. теңгеге өнім өндірілді. Өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 97,4% құрады.

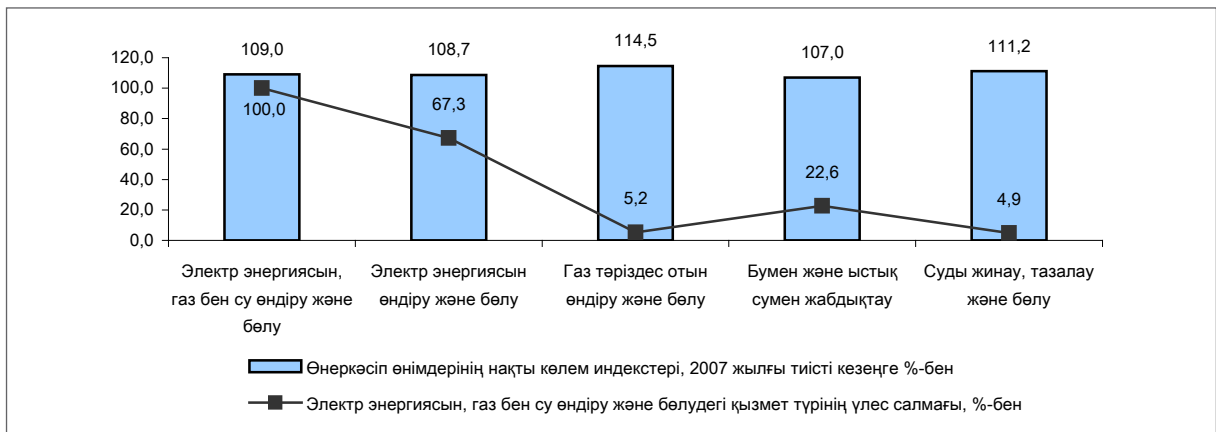
Машиналар мен жабдықтар өндірісі 9,8%-ға өсті. Мойынтіректер, қатарлап дестегіштер, сорғылар, өрт сөндіргіштер, мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар шығару артты. Сонымен қатар, тұрмыстық кір жуғыш машиналар, кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтардың (99,3%): Алматы қаласында цифрлық есептеу машиналары, сұйықтықтың және электр энергиясын санауыштары, Алматы облысында аккумуляторлар, Шығыс Қазақстан облысында конденсаторлар шығаруы төмендеді. Магнитофондар шығару тоқтатылды (Алматы қаласы). Трансформаторлар, теледидарлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер өндірісі артты.

Көлік құралдары мен жабдықтарды 49 млрд. теңгеге шығарылды, бұл өткен жылғы деңгейден 14,1%-ға төмен. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын және Шығыс Қазақстан облысында жеңіл автомобильдер 2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан аз шығарылған.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда қаңқасы ағаштан жасалған отыруға арналған, ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, ағаш төсектер, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларын шығару (77,5%) төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

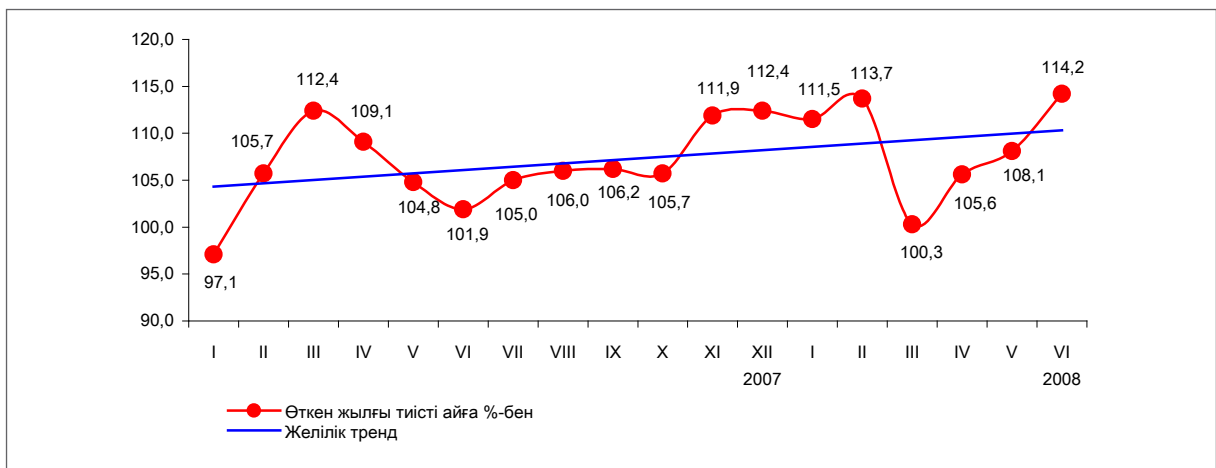

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 109% құрады.

Есепті кезеңде электр энергиясы 41,7 млрд. кВт.сағ. өндірілді. Бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 6,9%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарынан басқа барлық өңірлердегі кәсіпорындарында өндіріс өсті.

Жылу энергиясын өндіру 51,7 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда 3,2%-ға көп. Ақмола, Атырау, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарынан басқа барлық өңірлерінде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы жалпы өнімдерінің көлемі 2008 жылғы қаңтар-маусымда тұтастай республика бағалаумен ағымдағы бағаларда 289,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 4,2%-ға көп.

Өсімдік шаруашылығы

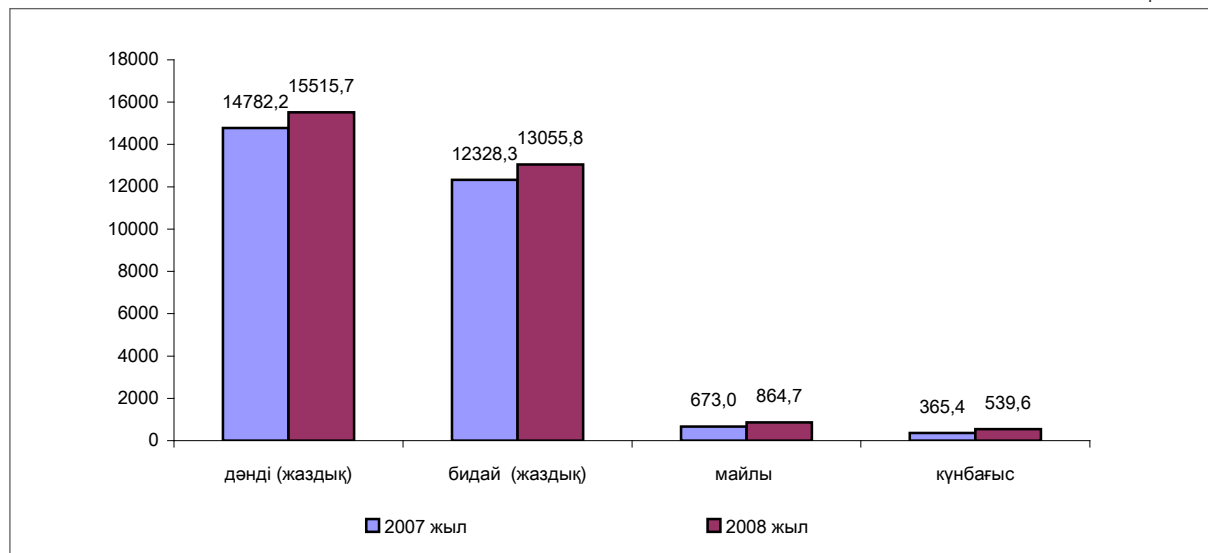
Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша 2008 жылғы 16 маусымдағы жағдай бойынша жаздық дақылдар егістігін отырғызу аяқталды. Жаздық дәнді дақылдар егістігінің алқабы, көрсетілген күнге, 15515,7 мың гектарды құрады, бұл 2007 жылғы деңгейден 5,0%-ға жоғары, оның ішінде бидай егістігі 13055,8 мың гектар, арпа – 1954,6 мың гектар, жүгері – 91,3 мың гектар, күріш – 74,2 мың гектар алып жатыр. Дүниежүзілік рынокта талап етілетін өндіріс өнімін көбейту мақсатында дәнді дақылдар себілген егістік алқаптары 2007 жылмен салыстырғанда Солтүстік Қазақстан (373,7 мың гектарға), Қостанай (175,8 мың гектарға), Ақмола облыстарында (167,9 мың гектарға) өсті.

Майлы дақылдардың егістік алқабы 2007 жылмен салыстырғанда 191,7 мың гектарға (28,5%-ға) өсіп, 864,7 мың гектарды құрады, оның ішінде күнбағыс алқабының өсуі есебінен ол 47,7%-ға өсті. Рапс егістігінің алқабы 5,9%-ға өсті.

Қант қызылшасының егістік алқабы (Алматы және Жамбыл облыстары) 40,9%-ға өсіп, 19,3 мың гектарды құрады, көкөніс-бақша дақылдары – тиісінше, 1,6%-ға және 145,9 мың гектар құрады. Қоза егістігінің алқабы (Оңтүстік Қазақстан облысы) 40,6 мың гектарға (19,7%-ға) азайып, 165,2 мың гектарды құрады.

2008 жылғы 16 маусымдағы жағдай бойынша жаздық дақылдардың егістік алқабы

мың гектар

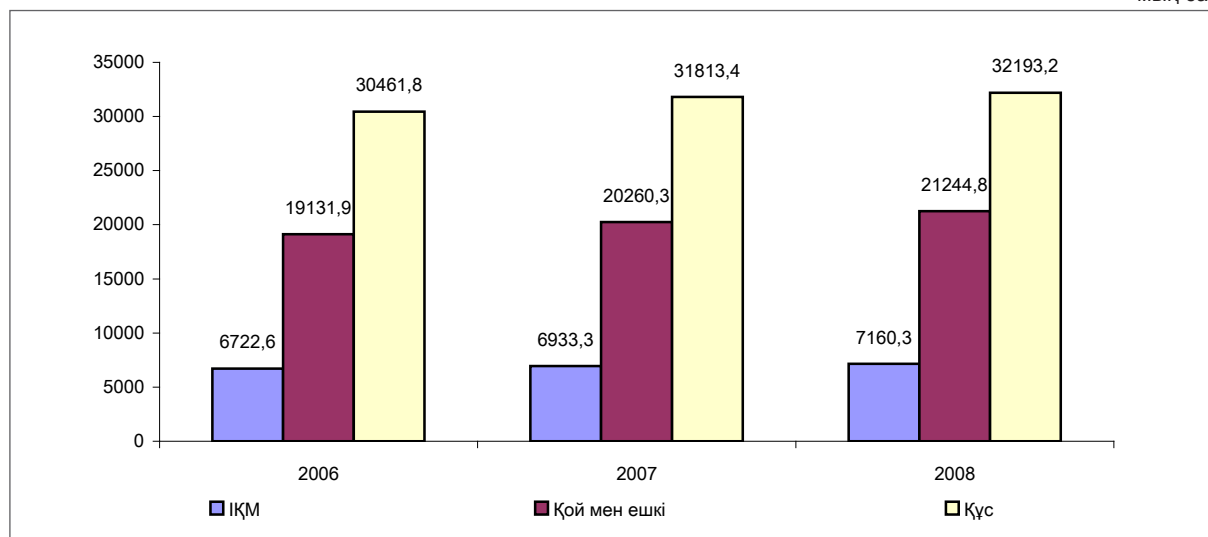

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал басы (3,3%), қой мен ешкі (4,9%), шошқа (5,8%), жылқы (5,2%), түйе (4,9%) және құстың (1,2%-ға) өсуі байқалған.

Ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

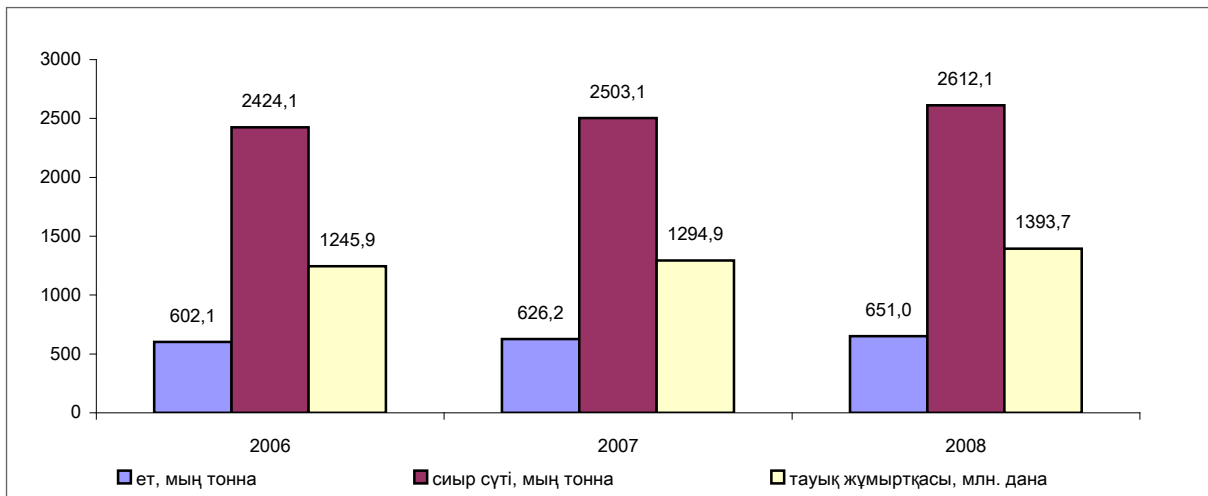

2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда малдың барлық түрлерін өткізудің (102%-дан 109%-ға дейін) өсуі есебінен ет өндірісінің өсуі 104% құрады. Бір ірі қара мал басының орташа тірідей салмағы 299 кг, қой мен ешкі – 38 кг, жылқы – 310 кг құрады.

Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының 5,4%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 4,4%-ға өсті.

Мекиен тауықтың орташа басының 4,3%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының 4,0%-ға өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 7,6%-ға өсті.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

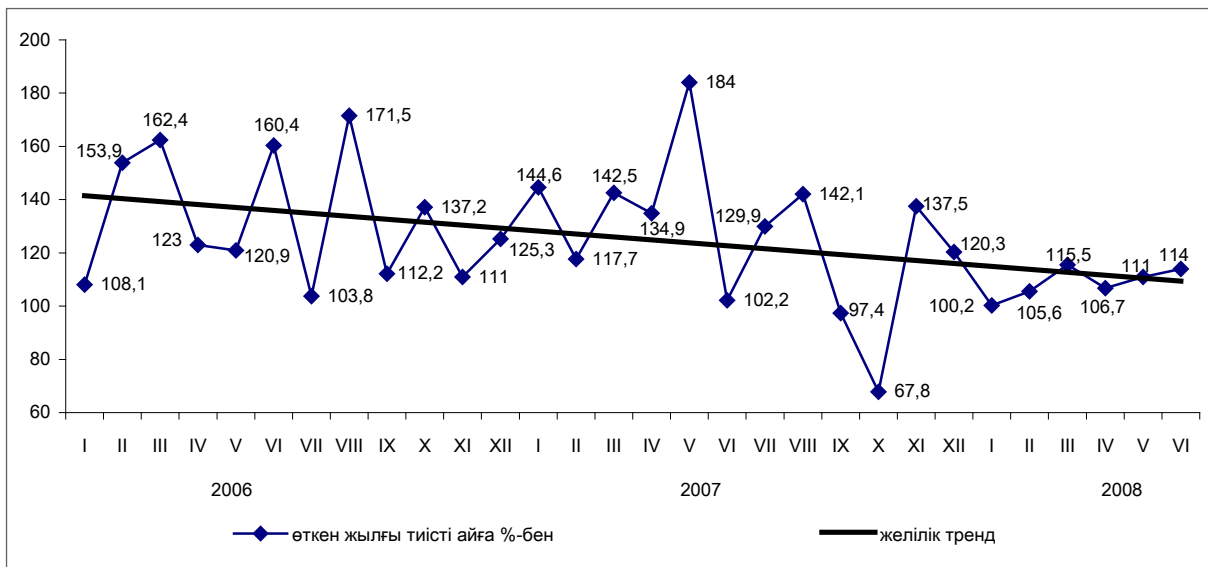
2.4 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-маусымда құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 657,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейден 10,7%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 71,8% болды. Шетелдік мердігерлер – 27,6%, мемлекеттік – 0,6%-ын орындады.

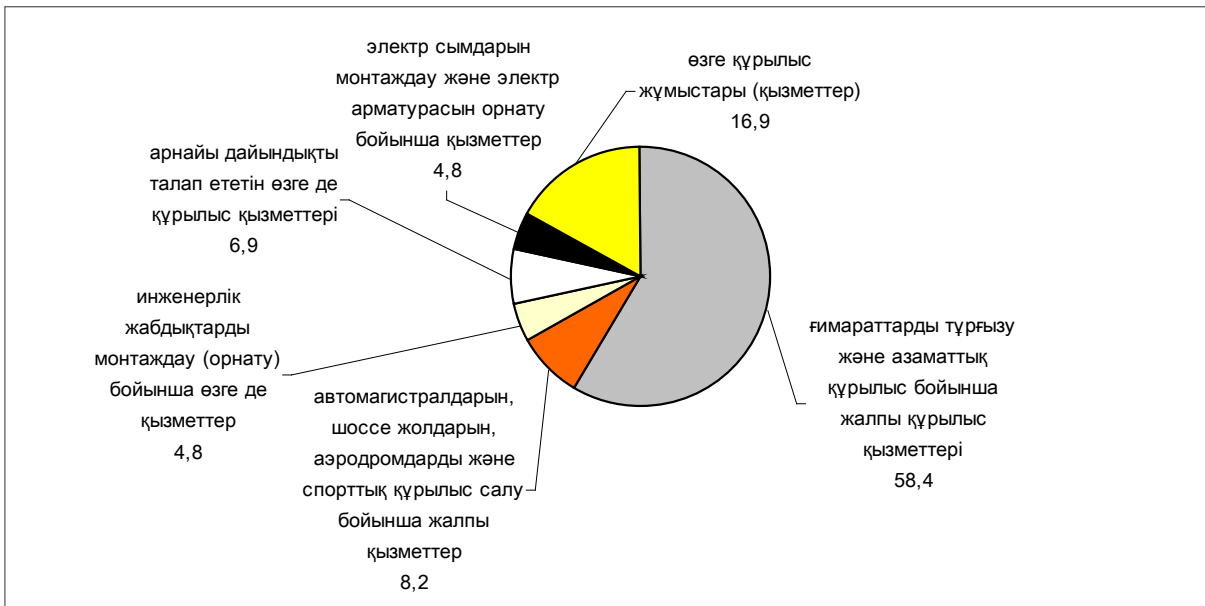
Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 58,4%-ы) басым құрады (2007 жылғы қаңтар-маусымда – 49,1%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

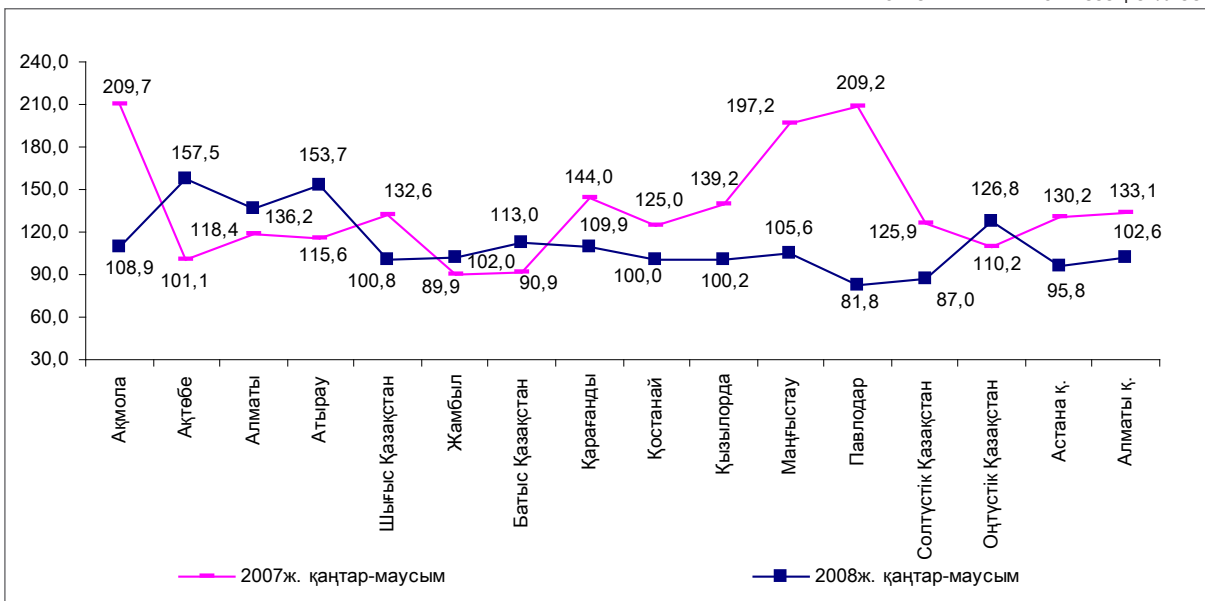

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда республиканың 13 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Ақтөбе (1,6 есе), Атырау (1,5 есе), Алматы (1,4 есе) облыстарында байқалды.

Жалпыреспубликалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы едәуір үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-дан артық) алады.

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

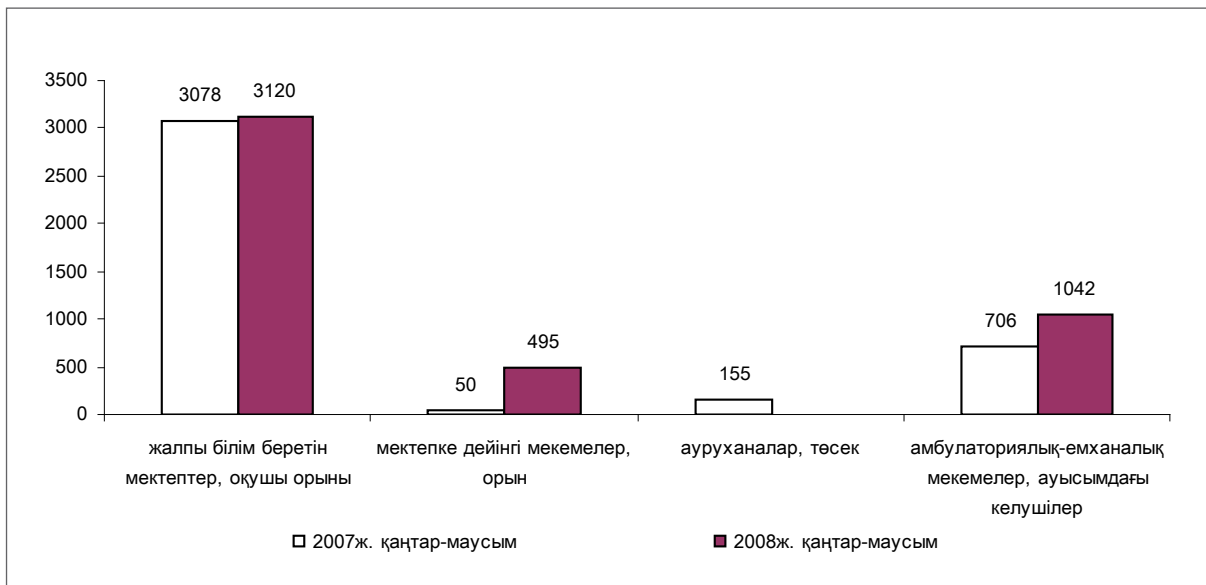
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

2008 жылғы қаңтар-маусымда 14888 ғимараттар салынды, оның ішінде 13135 тұрғын және 1753 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда – 689, сондай-ақ көлік және байланыс саласына келеді – 571.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 35 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 5 - жалпы білім беретін мектеп, 4 - мектепке дейінгі мекеме, 26 - амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

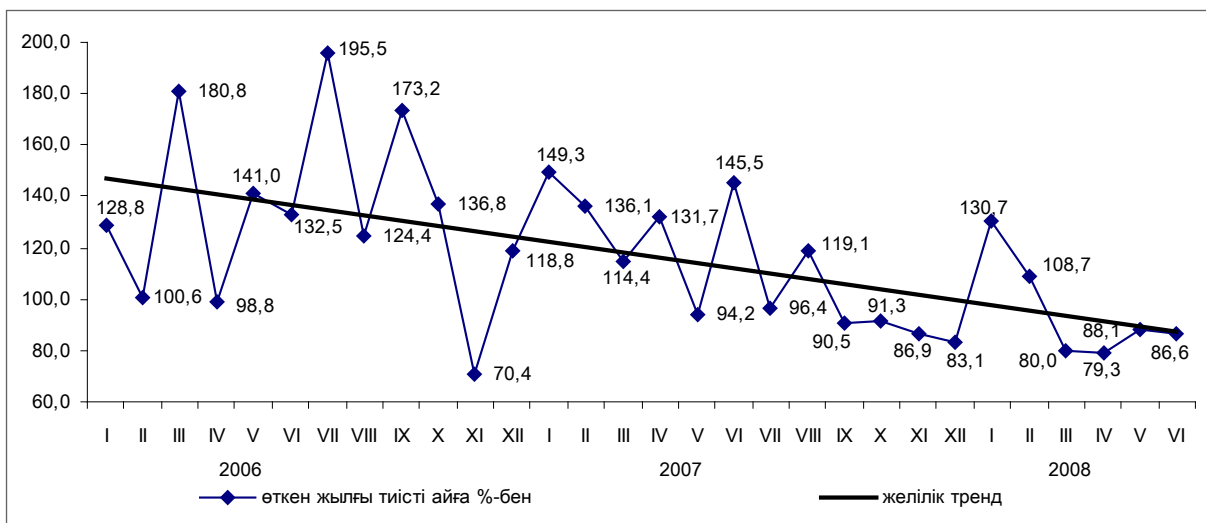

Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-маусымда тұрғын үй құрылысына 238,8 млрд. теңге инвестициялар салынды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 5,1%-ға көп. Негізгі капиталға салынған инвестицияның жалпы көлемінде тұрғын үй құрылысында игерілген қаражаттың үлесі 15,8% құрады.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 2870 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейден 5,7%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 89,9%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 59,9% келеді. Мемлекеттік ұйымдармен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 5%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 5,1%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

Пайдалануға берілген тұрғын үйлер көлемінің көбеюі республиканың 13 өңірінде байқалады. Едәуір өсуі Шығыс Қазақстан (1,5 есеге), Солтүстік Қазақстан және Ақмола (1,4 еседен) облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-маусымда 55,3 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 38 мың теңгені құрады.

2.5 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-маусымда республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 176369,9 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы жүк айналымынан 7,6%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-маусымда 105635,1 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 11,5%-ға жоғары болды.

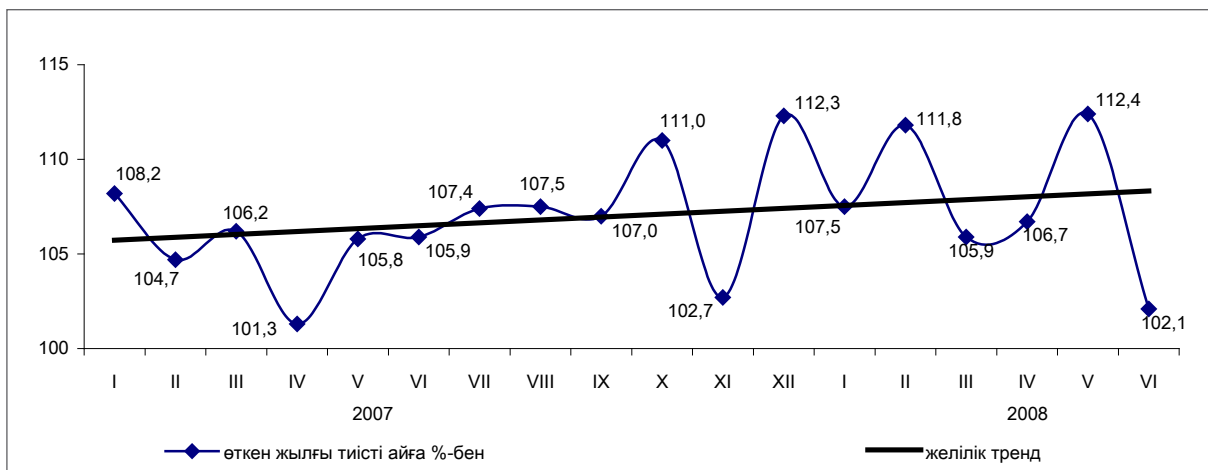
2008 жылғы қаңтар-маусымда **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 25662,7 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 0,1%-ға көп.

Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-маусымда 44861,3 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 3,3%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнайды тасымалдау 22187,4 млн. ткм (Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 2007 жылғы қаңтар-маусымдағыдан 6,6%-ға артты), газ – 22673,9 млн. ткм (0,3%-ға жоғары болды) құрады.

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 22685,2 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 9,3%-ға артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-маусымда 30592,4 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-маусымға 13,2%-ға төмендеді.

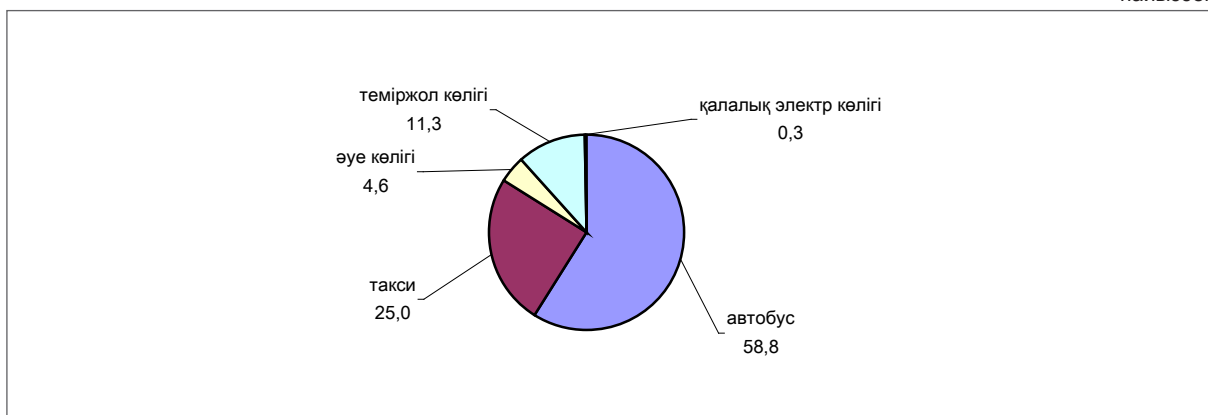
Жүк айналымының серпіні

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 2,2%-ға артып, 56482,4 млн. жкм құрады, соның ішінде автобустарда – 4,1%, таксиде – 1,7%, әуе көлігінде – 16,8%, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 9,2%, троллейбустағы – 33,6%, трамвайда – 18,0%-ға төмендеуі байқалды.

Жолаушылар айналымының құрылымы

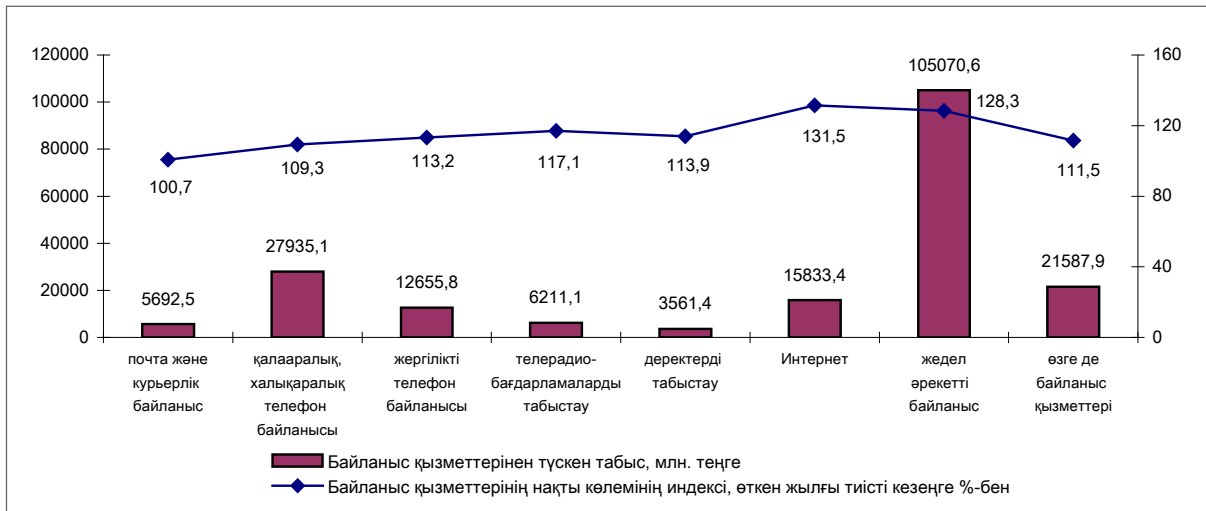
пайызбен

2.6 БАЙЛАНЫС

2008 жылғы қаңтар-маусымда жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 198,5 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 81,7 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-маусымға қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 23,4% және 21,0%-ға көп.

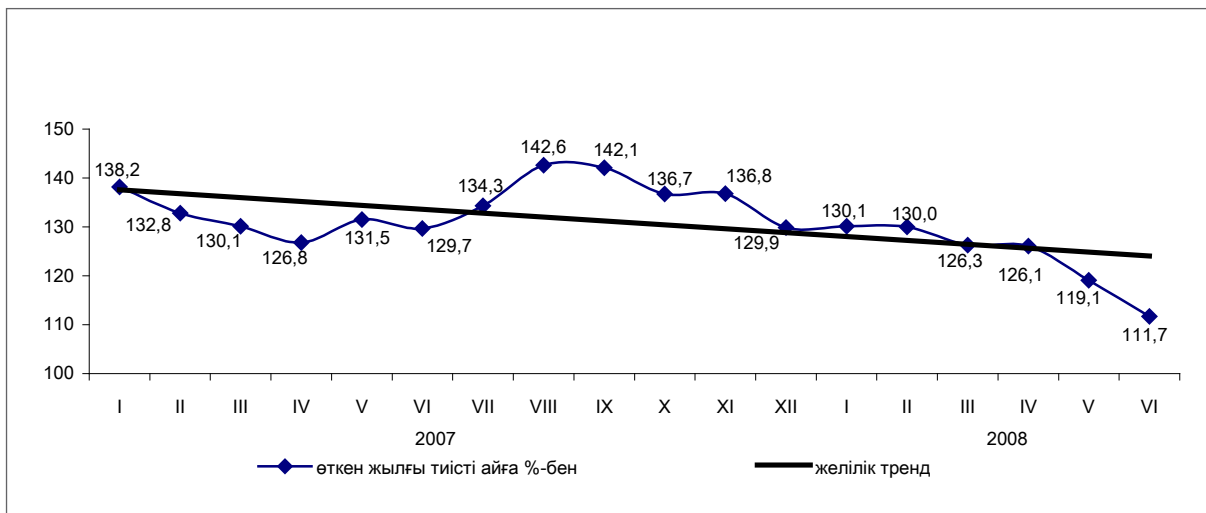
2008 жылғы қаңтар-маусымда байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың белсенді дамуына абоненттік базалардың ұлғаю факторы, жаңа өнімдерді ұсыну және электр байланысы қызмет көрсетулеріне тарифтік жоспарлардың төмендеуі ықпал етеді.

Байланыс қызметтерінің серпіні

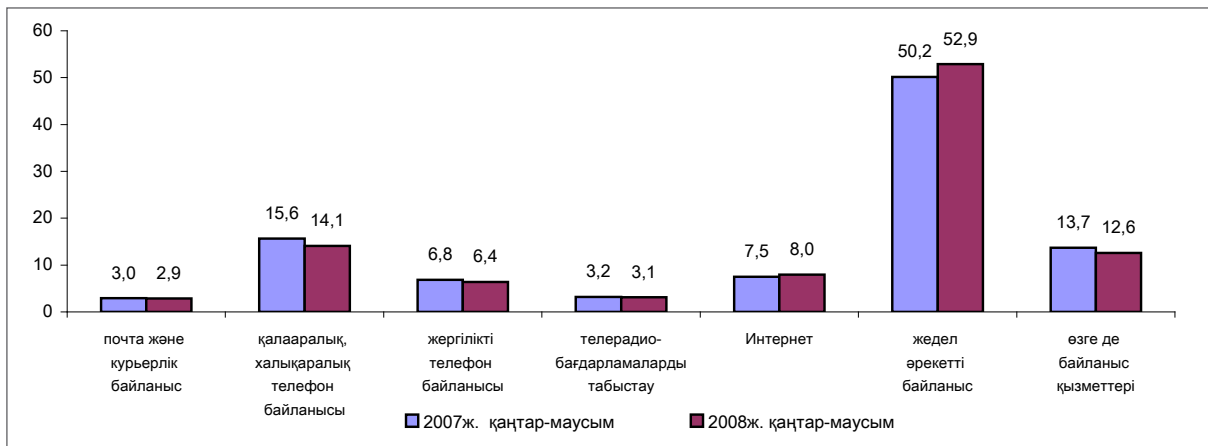
өткен жылғы тиісті айға %-бен

2008 жылғы қаңтар-маусымда байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,9% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 28,3%-ға өсті.

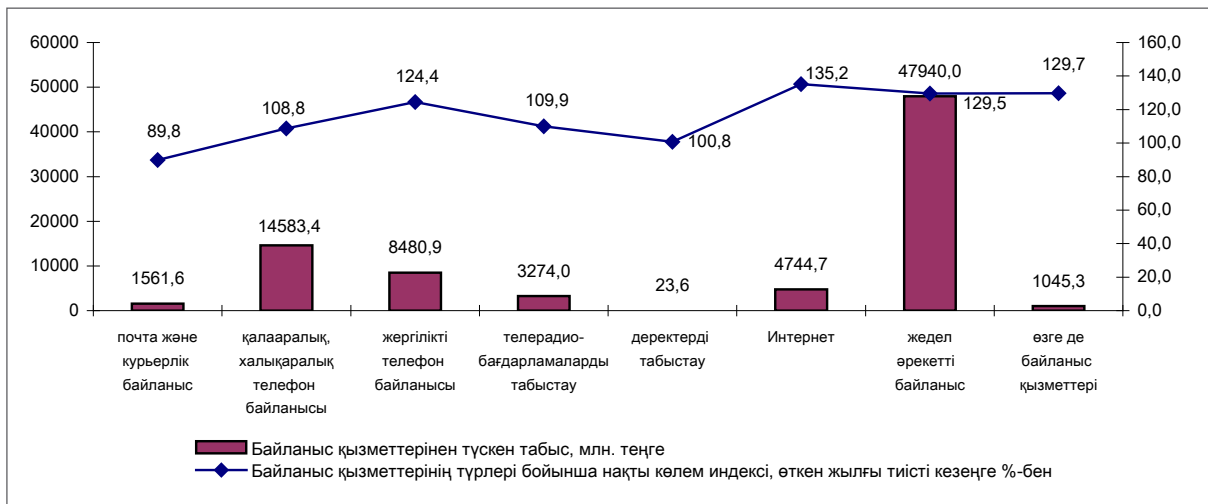
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 41,1% құрады. 2008 жылғы қаңтар-маусымда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,7% - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 17,9% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,4% - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 13,0% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-маусымда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

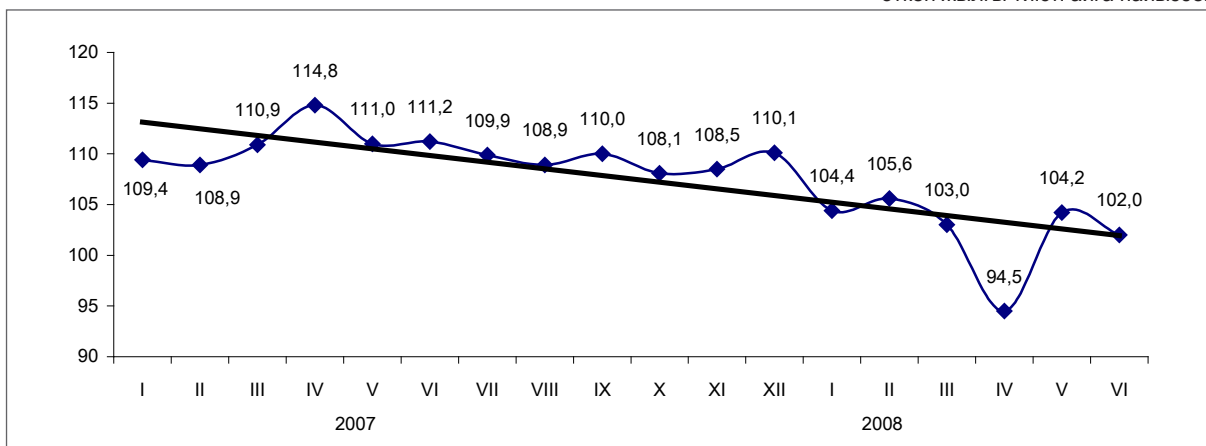

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-маусымда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1083,2 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,1%-ға артты. 2008 жылғы маусымда тауар өткізу 202,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы маусымдағы деңгейден тұрақты бағаларда 2%-ға жоғары, 2008 жылғы мамырмен салыстырғанда өсу 3% құрады.

2007-2008жж. айлар бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

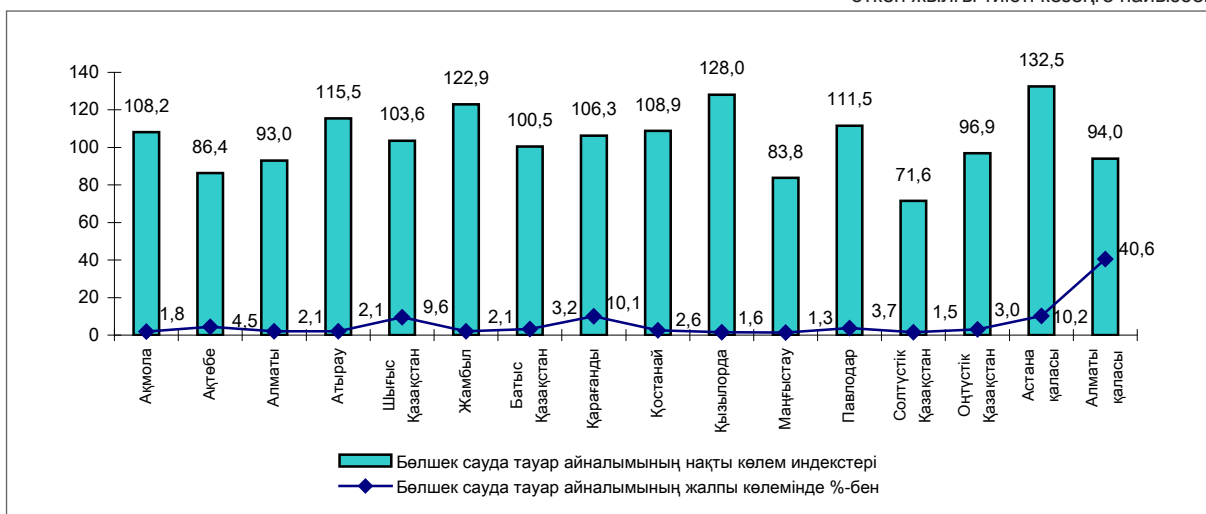
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-маусымда тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 69,4 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 10,2 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-маусымдағы өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

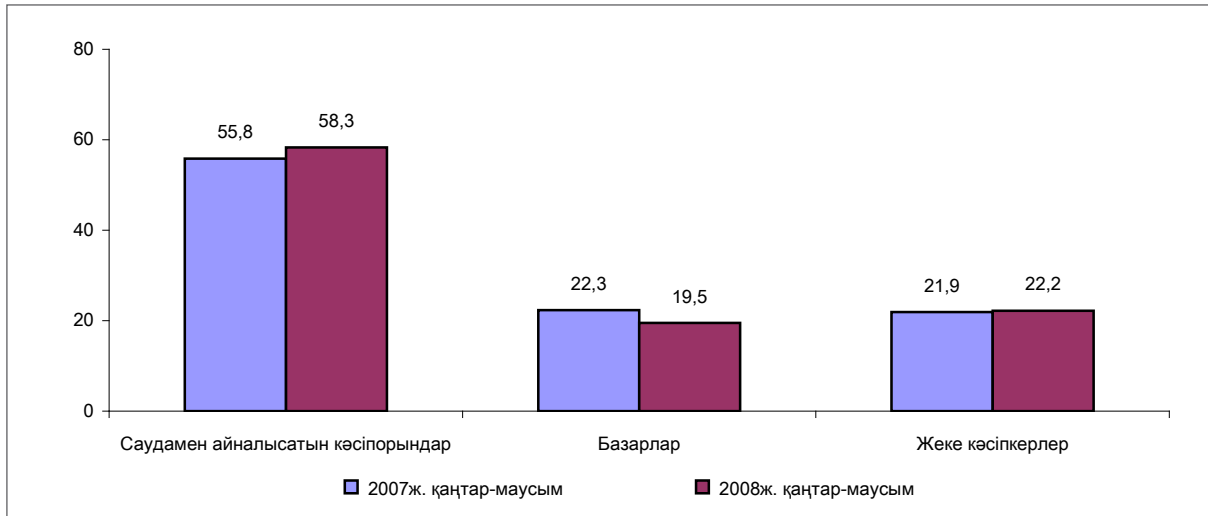
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Бөлшек сауда тауар айналымының көлемін қалыптастыруда едәуір үлесі мемлекеттік емес секторға келеді. Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және жеке кәсіпкерлермен, сондай-ақ базарларда тауарды өткізу бойынша айналым 1051,5 млрд. теңге (97,1%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 31,5 млрд. теңге (2,9%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Негізінен тұрақты сауда желісінде қызметті жүзеге асыратын сауда ұйымдары мен жеке кәсіпкерлермен тауарларды сату есебінен бөлшек тауар айналымын қалыптастыру үрдісі сақталып келетінін айта кету керек. Олардың үлесі бөлшек сауда айналымын құрастырудағы құрылымында 2008 жылғы қаңтар-маусымда 80,5% құрады. Сонымен қатар, базарларда сауда жасау үлесі 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы 22,3%-дан 2008 жылғы тиісті кезеңде 19,5%-ға дейін төмендеп келеді.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 2453,9 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 6,7%-ға төмен болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-маусымда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 47,4 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылғы тиісті кезеңнен 9,3%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 14,9%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 9,4 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігін (57,9%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-маусымда өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 3,4%-ға өсті және 970920,3 млн. теңгені құрады.

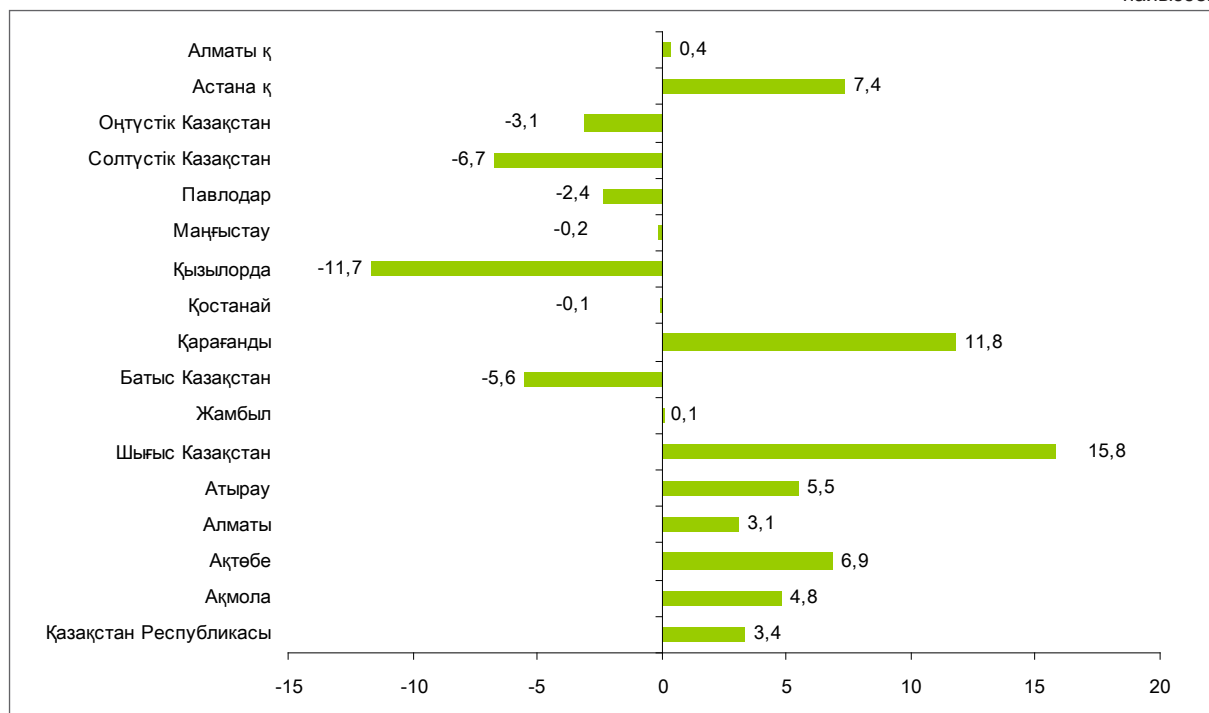
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы
Қазақстан Республикасы	108,6	108,5	103,4
Ақмола	110,9	105,9	104,8
Ақтөбе	106,4	103,7	106,9
Алматы	116,8	108,1	103,1
Атырау	106,5	122,9	105,5
Шығыс Қазақстан	113,9	114,5	115,8
Жамбыл	110,6	107,0	100,1
Батыс Қазақстан	116,2	108,6	94,4
Қарағанды	110,8	105,9	111,8
Қостанай	104,2	102,6	99,9
Қызылорда	117,8	116,0	88,3
Маңғыстау	93,7	96,5	99,8
Павлодар	108,0	103,3	97,6
Солтүстік Қазақстан	92,2	89,2	93,3
Оңтүстік Қазақстан	100,2	105,0	96,9
Астана қаласы	116,7	116,7	107,4
Алматы қаласы	112,5	115,5	100,4

Өнім шығарудың өсуі Астана қаласында, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында байқалды. Өнім шығарудың төмендеуі Қызылорда, Солтүстік Қазақстан, Батыс Қазақстан, Павлодар, Оңтүстік Қазақстан, Маңғыстау және Қостанай облыстарында болды.

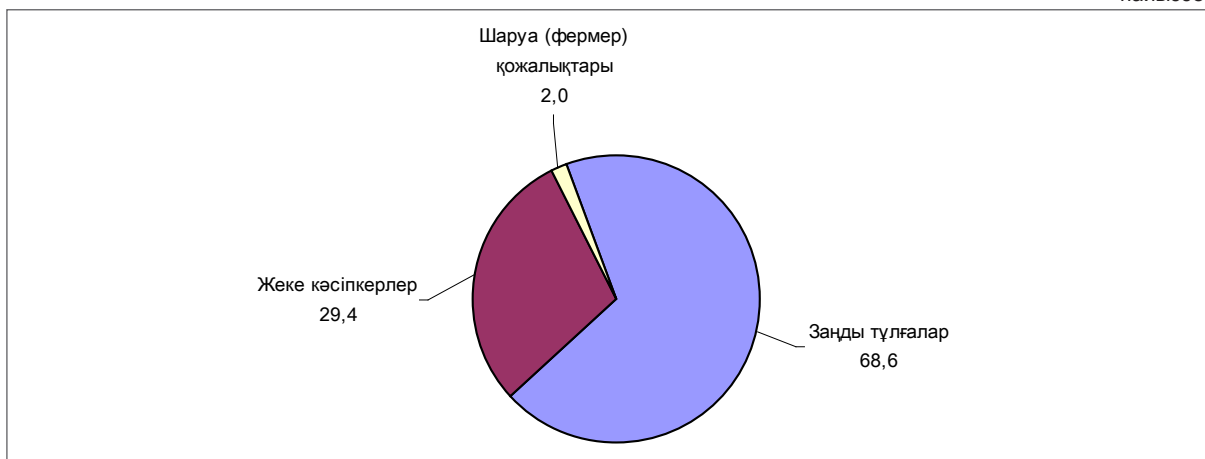
Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім шығаруының төмендеуі (өсуі)

пайызбен

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымының құрылымы

пайызбен

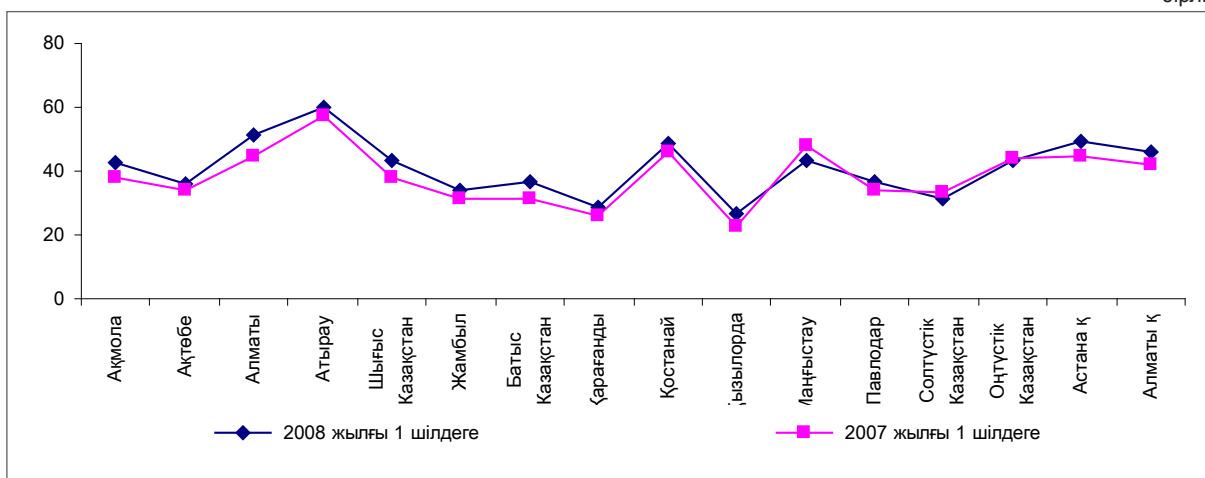

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 шілдеге өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 8,6%-ға артып, 648363 бірлікті құрады, оның ішінде 60936 заңды тұлғалар, 416800 – жеке кәсіпкерлер және 170627 шаруа қожалықтары.

Республиканың барлық өңірлерінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы белгіленді. Олардың саны Алматы (6,9 бірлік), Шығыс Қазақстан (5,4 бірлік), Батыс Қазақстан (4,9 бірлік) облыстары мен Астана (4,9 бірлік) қаласында едәуір артты. Басқа өңірлерде көрсеткіштің өсімі 4 бірлікке дейін құрады.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

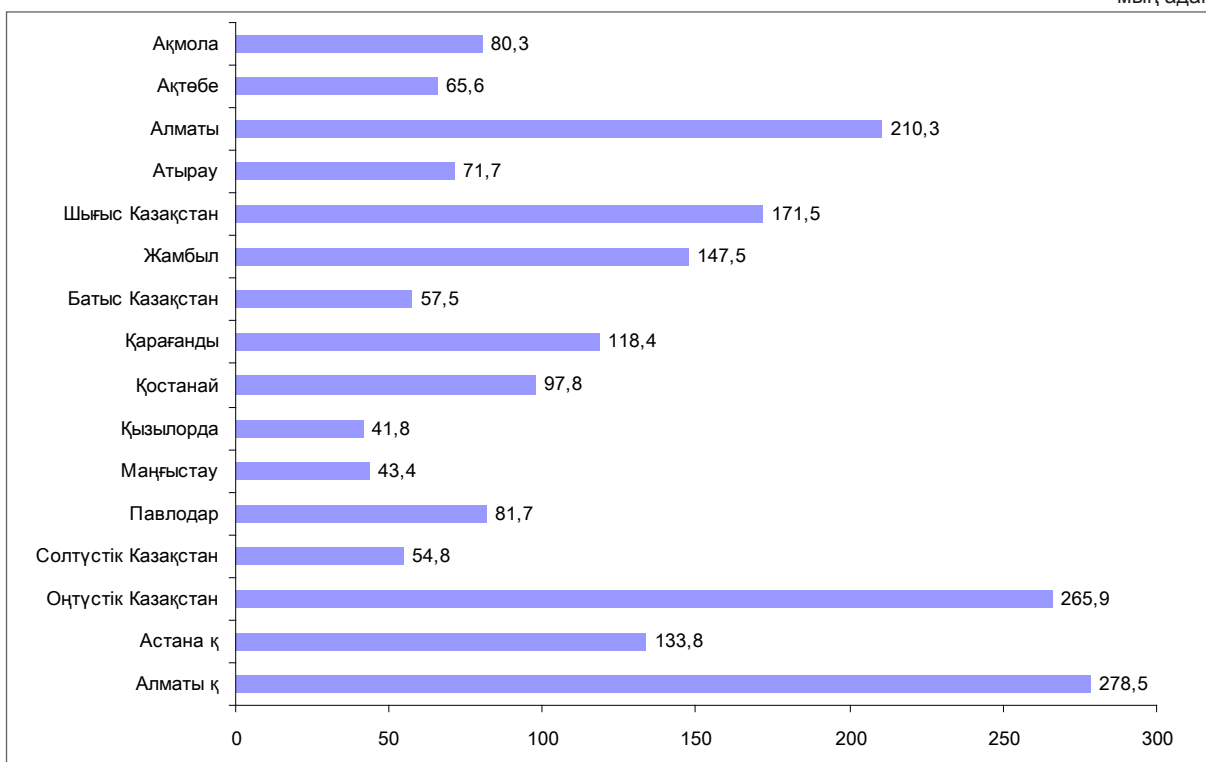
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 8,5%-ға артып, 1920476 адамды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар саны

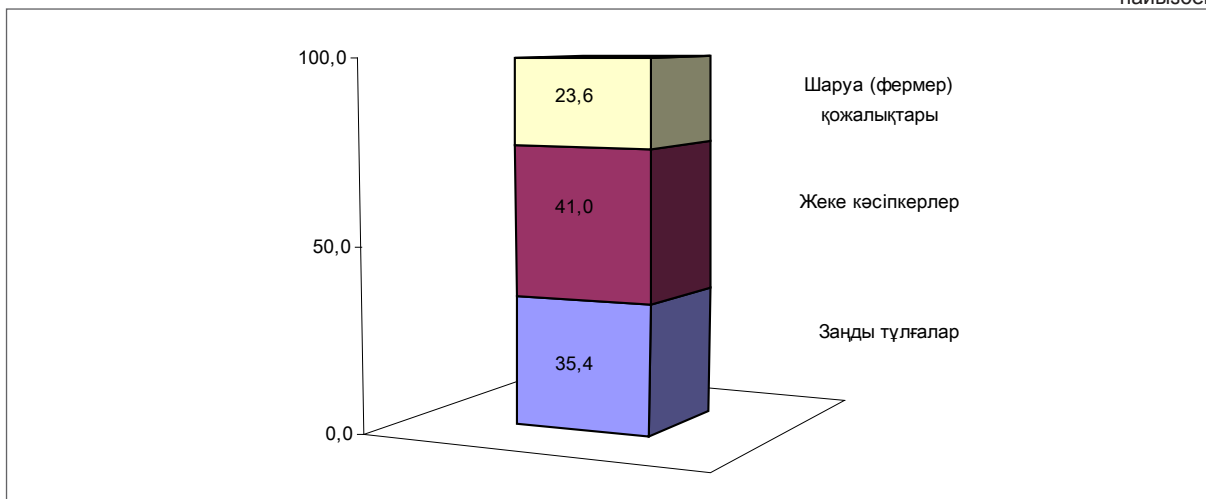
мың адам

2008 жылғы 1 шілдеге шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы тиісті көрсеткішпен салыстырғанда Астана (16,7%) мен Алматы (15,5%) қалаларында, Атырау (22,9%), Қызылорда (16%) мен Шығыс Қазақстан (14,5%-ға) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде арту шамалы пайызды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

4. СЫРТҚЫ САУДА

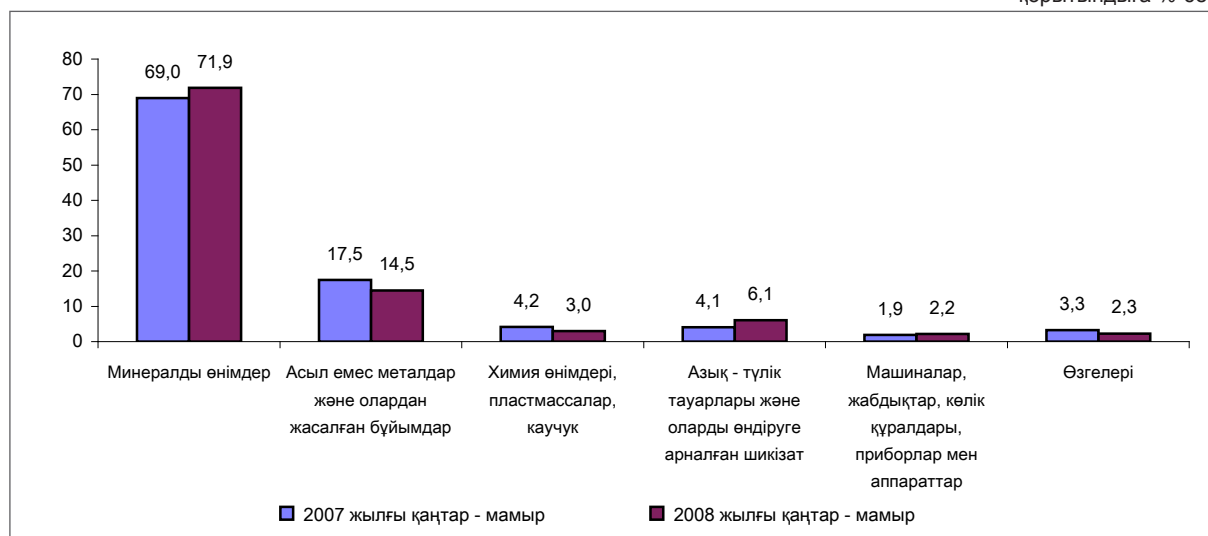
(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-мамырда 41596,2 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 41,8%-ға артты, оның ішінде экспорт – 28012,1 млн. АҚШ доллары болып, 60%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 13584,1 млн. АҚШ долларын құрап, 14,8%-ға артты.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға %-бен

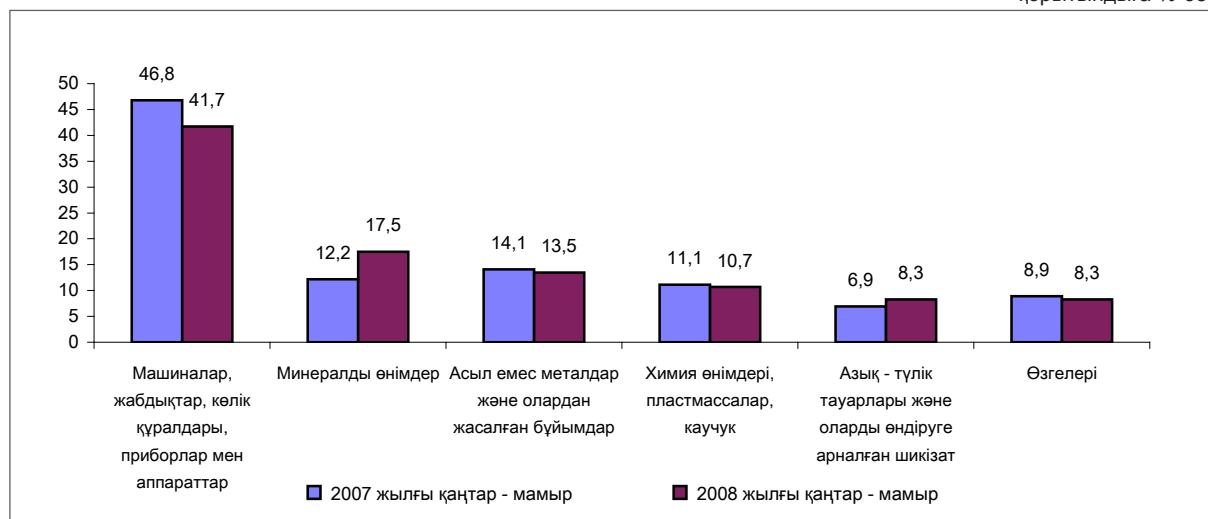

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (17,4%), Швейцария (15,2%), Қытай (9,2%), Ресей Федерациясы (8,6%), Франция (8,2%), Нидерланды (5,3%), Иран (3,4%), Израиль (3,3%), Украина (3,3%), Түркия (2,6%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,2% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 16,5%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға %-бен

2008 жылғы қаңтар-мамырда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 6094,6 млн. АҚШ долларын немесе 44,9% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 6761,2 млн. АҚШ доллары немесе 45,7%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырда барлық импорттық жеткізілімдердің 48%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 42,9%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 39,1%-ы), Қытай (9,9%), Германия (7,0%), АҚШ (5,3%), Украина (5,2%), Жапония (3,2%), Италия (2,8%), Түркия (2,6%), Франция (2,3%), Ұлыбритания (1,7%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-мамырда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 11058,6 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 38,9%-ға артты, оның ішінде экспорт – 4532,3 млн. АҚШ доллары болып, 57%, импорт – 6526,3 млн. АҚШ долларын құрап, 28,6%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,4% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 26,6%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 53% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 49%), азық-түлік тауарлары – 13% (12%), химиялық өнімдер – 10% (16%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 24% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 25%), минералды өнімдер – 34% (27%), металлургия өнімдері – 15% (18%), химия тауарлары – 8% (10%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-мамырда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 94%), металлургия өнімдері – 55% (55%), азық-түлік тауарлары – 61% (60%), химия тауарлары – 34% (38%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-мамырда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 30537,6 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 42,8%-ға артты, оның ішінде экспорт – 23479,8 млн. АҚШ доллары болып, 60,6%, импорт – 7057,8 млн. АҚШ долларын құрап, 4,4%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-мамырда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 77% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 73%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 14% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 58% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 63%), азық-түлік тауарлары – 6% (5%), химия өнімдері – 14% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 12% (11%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-мамырда осы елдерден әкелінген өнімдерінің машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 72% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 77%), фармацевтикалық тауарлардың – 88% (89%), киімдердің – 84% (82%), азық-түлік тауарларының үлесі – 39% (40%) құрады.

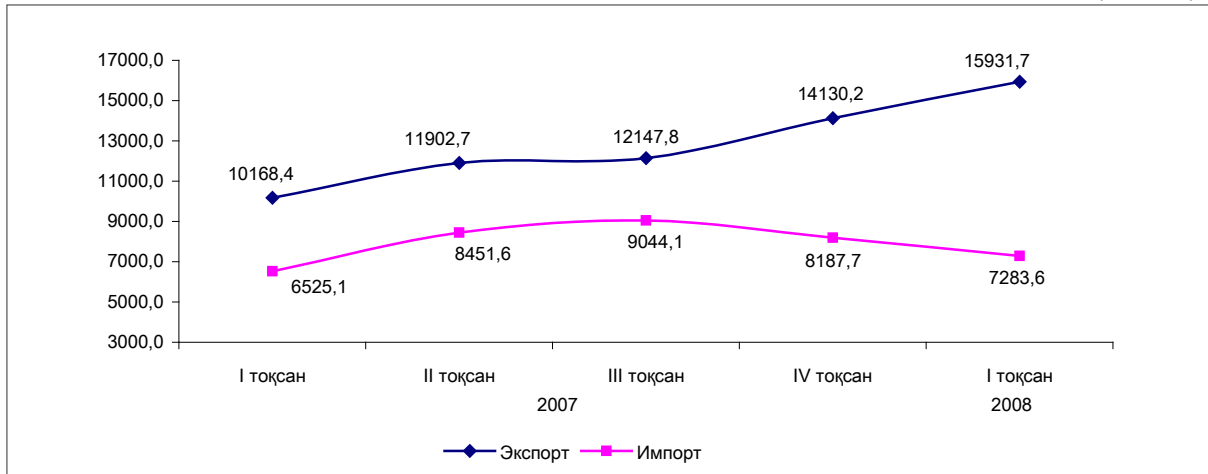
4.4 ТӨЛЕМ БАЛАНСЫ

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкінің деректері бойынша 2008 жылғы I тоқсанда төлем балансының ағымдағы операциялар шоты бойынша оң сальдо – 3876 млн. АҚШ доллары мөлшерінде қалыптасты (2007 жылғы қаңтар-наурызда нәтиже теріс мәнді – 420,6 млн. АҚШ доллары болды). Бұл тауарлармен жасалатын операциялардың оң нәтижесінің 3643,3 млн. доллардан 8648,2 млн. долларға дейін өсуі мен ағымдағы трансферттердің теріс нәтижесінің 391,6 млн. доллардан 148,9 млн. долларға дейін төмендеуімен түсіндіріледі. Қызметтер және табыстар бойынша теріс нәтиже, тиісінше, 1316,1 млн. доллардан 1347,7 млн. долларға дейін және 2356,2 млн. доллардан 3275,6 млн. долларға дейін өсті.

Тауар айналымы (ф.о.б. бағасында) 2008 жылғы I тоқсанда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 39,1%-ға өсіп, 23215,3 млн. долларды құрады. Тауар айналымында импортқа 31,4% (7283,6 млн. доллар), экспортқа 68,6% (15931,7 млн. доллар) келеді. Аталған кезеңде ТМД елдерінен тауарлар импортының көлемі – 23,1%, экспорттың – 53,7%-ға өсті. Алыс шет елдерден - тиісінше, 0,8% және 57,3%-ға.

2007-2008жж. импорт және экспорт көлемі

млн. АҚШ доллары

Көрсетілген қызметтер көлемі 2008 жылғы қаңтар-наурызда 925,1 млн. долларды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 29,2%-ға көп. Көрсетілген қызметтердің жалпы көлемінде көліктік қызметтер – 54,7%, сапарлар бойынша қызметтер – 20,8%, өзге де қызметтер – 24,5% алады.

Импортталынатын қызметтер көлемі 2272,8 млн. доллар сомасында белгіленді, оның ішінде көлік қызметтері – 452,1 млн. доллар, сапарлар бойынша қызметтер – 210,8 млн. доллар, өзге де қызметтер – 1609,9 млн. доллар.

2008 жылғы I тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда инвестициялардан және жұмыс істейтіндерге өтемақйдан түскен табыс 1,2 есеге өсіп, 769,2 млн. доллар, ал көрсетілген баптар бойынша төлемдер – 4044,8 млн. долларды (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 3019,5 млн. доллар) құрады.

Қаржы операцияларының шоты 2007 жылғы қаңтар-наурызда теріс болып – 3412,8 млн. доллар (2007 жылғы қаңтар-наурызда оң мәнді – 703,7 млн. доллар) көлемінде қалыптасты.

Тікелей инвестициялармен жасалған операциялар бойынша сальдо 862,7 млн. долларды (2007 жылғы I тоқсанда 1797,1 млн. доллар) құрады. Есепті кезеңде шетелдегі тікелей инвестициялармен жасалған операциялар нәтижесі теріс болып – 874,8 млн. долларды, ал Қазақстанда оң мәнді болып – 1737,5 млн. долларды құрады.

2008 жылғы I тоқсанда портфельдік инвестициялармен жасалған операциялар nettосы теріс болып – 1357,1 млн. доллар (2007 жылғы I тоқсанда теріс – 912,1 млн. доллар) болды.

Төлем балансының «Басқа да инвестициялар» бабы бойынша жүргізілген операциялардың таза нәтижесі теріс болып – 1313,1 млн. доллар (2007 жылғы I тоқсанда оң мәнді – 2193,8 млн. доллар) құрады. Активтер көлемінде операциялардың көп бөлігі сауда несиелерге – 766,4 млн. доллар, пассивтер көлемінде валюта және депозиттермен байланысты операцияларға 448,2 млн. доллары келеді.

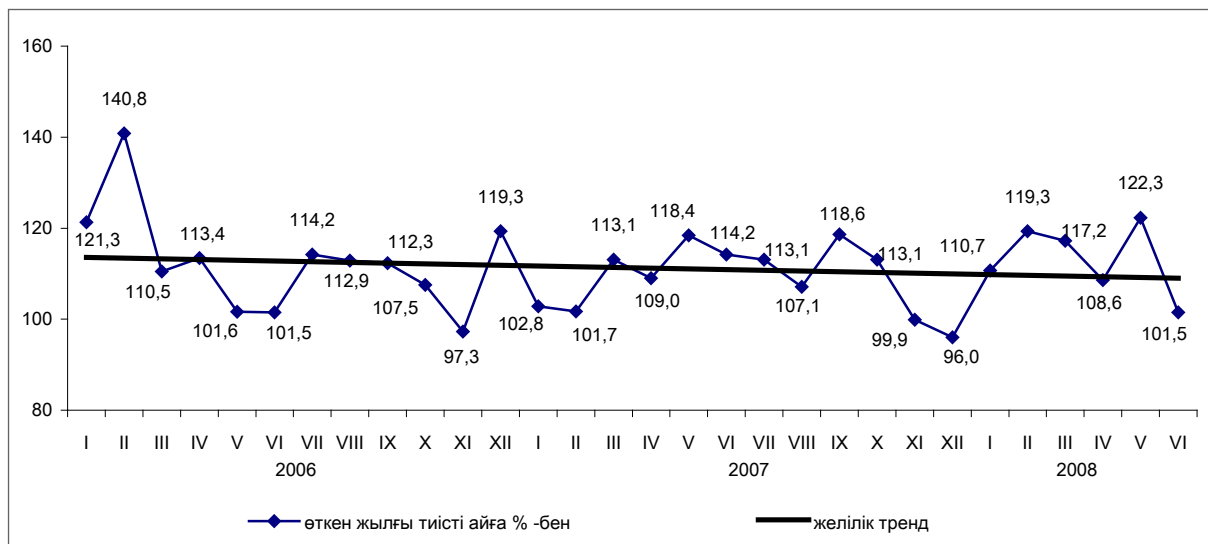
Қазақстанның резервтегі активтерінің өзгеруі 2008 жылғы қаңтар-наурызда теріс болып, 1384,3 млн. долларды құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

5.1 НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-маусымда негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 1510,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 12,4%-ға көп.

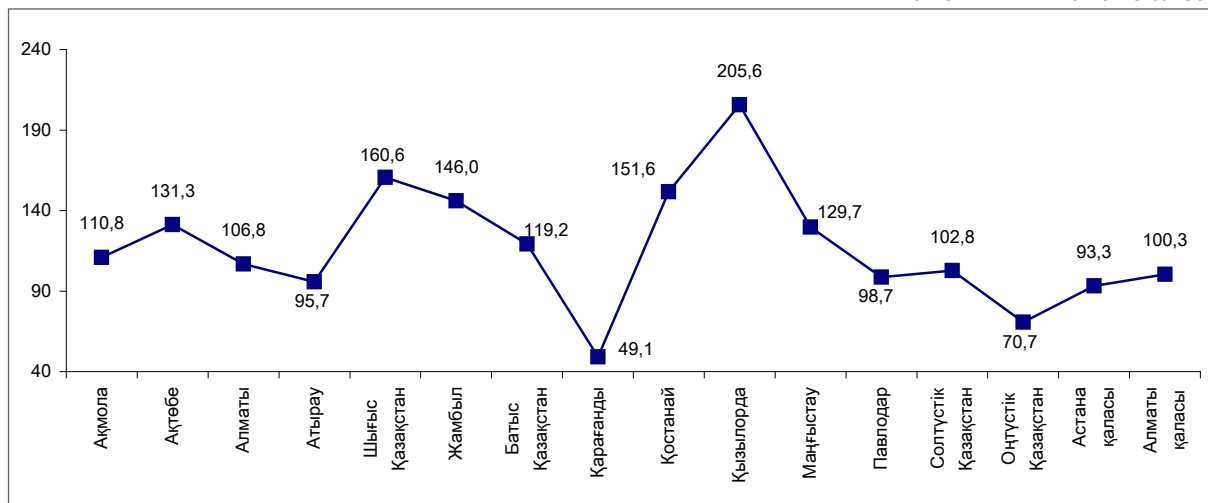
Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде белгіленді. Мұның өзінде, цемент шығаратын зауыт құрылысының басталуына байланысты Жамбыл облысында (2,4 есеге) елеулі өсу байқалды. Мұнай кен көзін жайластыру мен мұнай құбырын тұрғызуға салынған салымдардың өсуіне байланысты Қызылорда облысында инвестициялар көлемі (65,3%-ға) өсті. Ақмола облысында түсті металдар кенін байыту цехы және кірпіш зауытының құрылысына белсенді қарқынмен инвестициялар салынуына байланысты өсу 46,2% құрады.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

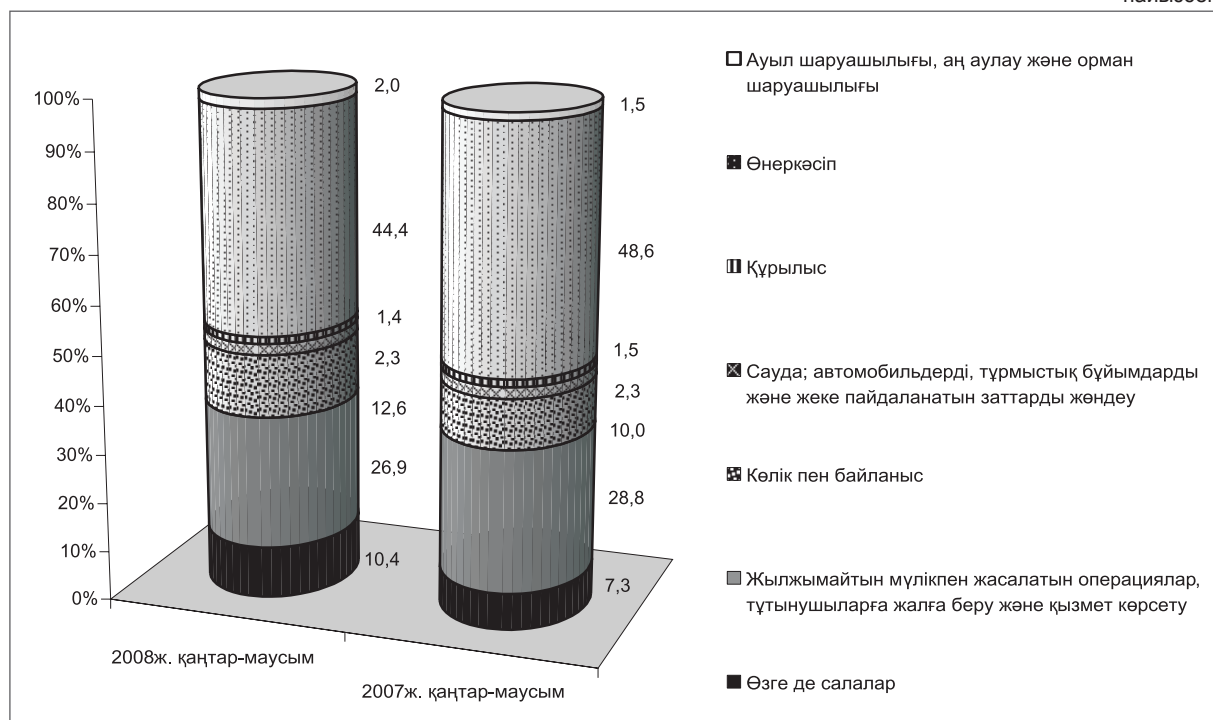

Едәуір белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 56,4%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 26,4% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың 17,2%-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 55,8%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 27,8% - машиналар, жабдықтар, құралдар, мұқаммал, 16,4% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

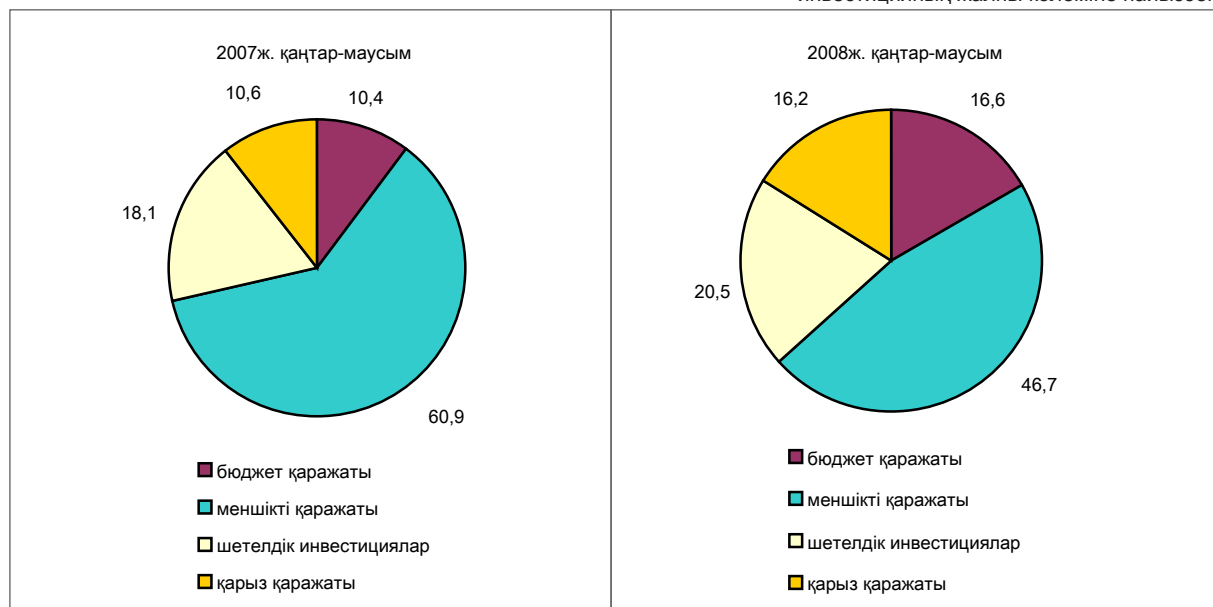

Өнеркәсіп салалары ішінде мұнай және табиғи газ өндіру, осы салаларда қызмет көрсету инвестициялар салу үшін ең тартымды сала болып табылды, ол негізгі капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің 25,3%-ын алады.

2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге (75,7%-ға), ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығына (55,4%-ға), көлік пен байланыс саласына (42,3%-ға) инвестициялық салымдар едәуір өсті.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібіне және жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсетуге (көрсетілген қаражат көздерінен, тиісінше 37,4% және 18,9% инвестиция) бағытталған. Бюджеттік қаражаттың ең көп бөлігі (31,3%) көлік пен байланыстың дамуына бөлінді. Қарыз қаражатының елеулі үлесі «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» (61%) қызметінің түрінде игерілді.

Шетел инвестицияларының көп бөлігі (56,4%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 62,7%-ы игерілді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы маусымда инфляция өткен айдың көрсеткішінен 0,2 пайыздық тармаққа асып түсіп 1,2% құрады. Бағалардың ең жоғарғы өсімі азық-түлік тауарларына – 1,8%-ға тіркелді, ал олардың инфляцияға «салымы» 0,7% құрады. Азық-түлік емес тауарлар мен халыққа ақылы қызмет көрсетулер бағасы 0,8%-дан өсті, бұл бағалардың жалпы өсіміне 0,2%-дан қосты.

Ағымдағы жылғы маусымда азық-түлік тауарлары рыногында нан мен жарма өнімдері бағасы 4,8% өсті, бұл мамыр айына қарағанда 2,1 пайыздық тармаққа көп. Ең көп күріш – 35,4%-ға қымбаттады, бұл өткен айда 9,4% болған. Жармалар бағасының өсімі 3,5%, ұн – 2,1%, макарон өнімдері – 1,7%, нан-тоқаш өнімдері – 1,2%, нан – 1% құрады.

Бағалардың өсім қарқынының ұлғаюы қантқа ағымдағы жылғы мамырдағы 1,4%-дан маусымда – 2%-ға дейін, жемістер мен көкөністерге, тиісінше, – 0,5%-дан 2%-ға дейін байқалды. Картоптың – 8,5%, жемістер бағасының 1,1%-ға көтерілуі есебінен жеміс-көкөністер бағасы өсті. Жаңа жиналған көкөністер – 1,5%-ға арзандады. Май және тоң майларының баға деңгейі 1,8%, күнбағыс майына – 2,7%, маргаринге – 2%-ға өсті.

Ағымдағы жылғы маусымда ет және ет өнімдері бағасы 1,2% (мамырда – 2%) өсті. Шошқа еті – 2,1%, сиыр және құс еті – 1,2%-дан, қой еті – 1,1%, шұжық өнімдері – 0,9%, жылқы еті – 0,6% қымбаттады.

Сүт өнімдері мен жұмыртқаға ағымдағы жылғы маусымда бағаның маусымдық төмендеуі белгіленді. Жұмыртқа – 5,8% (мамырда – 2,2%), сүт және сүт өнімдері – 0,4%-ға (0,5%-ға) арзандады.

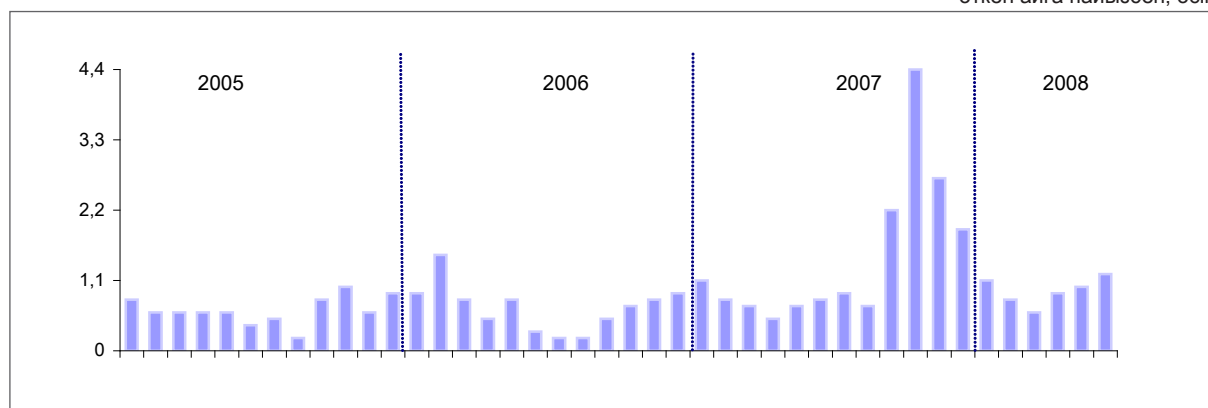
Ағымдағы жылғы маусымда азық-түлік емес тауарлар ішінде бағалардың елеулі өсімі дизель отынына – 6,8%, бензинге – 2%-ға байқалды. Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар 1,8%, дәрі-дәрмектерге – 1,1%, үйге қажетті заттарға – 0,9%, құрылыс материалдарына – 0,8%, жеке бас гигиенасы тауарларына – 0,7%, киім және аяқ киімге – 0,5%-ға өсті.

Ақылы қызмет көрсетулер саласында бағалардың өсім қарқыны мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызметтеріне ағымдағы жылғы мамырдағы 2%-дан маусымда – 3%-ға дейін, тиісінше, жолаушылар көлігіне – 1,5%-дан 2,9%-ға дейін тез өсті. Өуе көлігімен жол жүру үшін төлем 5,2%, автомобиль көлігімен – 3,2%, темір жол көлігімен жол жүру төлемі – 1,3%-ға көтерілді. Шаштараз қызметтері 1,3%, медициналық мекемелердің қызметтері – 0,9%, мәдениет пен демалыс қызметтері – 0,6%, білім беру – 0,3%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы маусымда тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулердің бағалары мен тарифтері 0,1%-ға өсті. Олардың өсуі суық сумен жабдықтауға – 1%, тұрғын үйді ұстауға – 0,9%, кәрізге – 0,8%, электр энергиясы және газға – 0,2%-дан байқалды.

2005-2008жж. инфляция

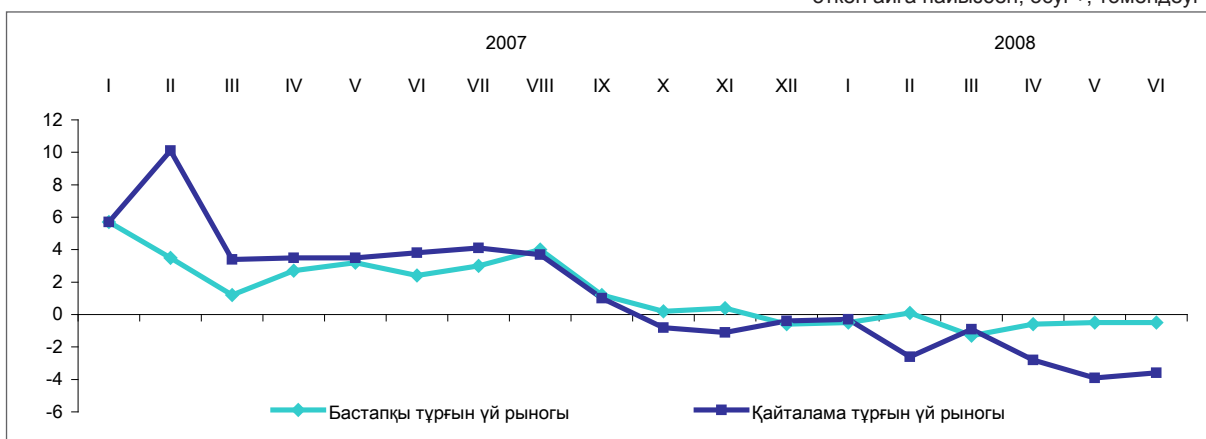
өткен айға пайызбен, өсім

2008 жылғы маусымда жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 156,3 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 0,5%, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, – 117,9 мың теңге болып, 3,6%-ға азайды.

2007-2008жж. тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы маусымда 1,1%, мамырда 1% құрады.

2008ж. Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі

	2008 ж. маусым				2008ж. қаңтар-маусым 2007ж. қаңтар- маусымға
	2008ж. мамырға	2005ж. желтоқсанға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. маусымға	
Инфляция	1,2	36,0	5,7	20,0	19,1
Базалық инфляция	1,1	33,7	5,0	19,6	18,7
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	1,9	43,9	7,4	26,0	23,8
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,9	32,9	5,3	17,8	17,3

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 19,6%, өткен айға қарағанда – 7,2%-ға өсіп, 12874 теңге (тағам өнімдері – 7725 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 5149 теңге) құрады. 2008 жылғы маусымда оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 17,8%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 15,2%, жемістер мен көкөністерді – 16,1%, нан өнімдерін – 9%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 1,9% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы маусымда мамыр айымен салыстырғанда 7,3%, 2007ж. желтоқсанмен – 29,6%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 7,7% қымбаттады, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 0,2%-ға арзандады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 1%, тұтыну тауарлары – 0,9%, аралық тұтыну өнімдері – 8,2%-ға көтерілді.

2008 жылы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

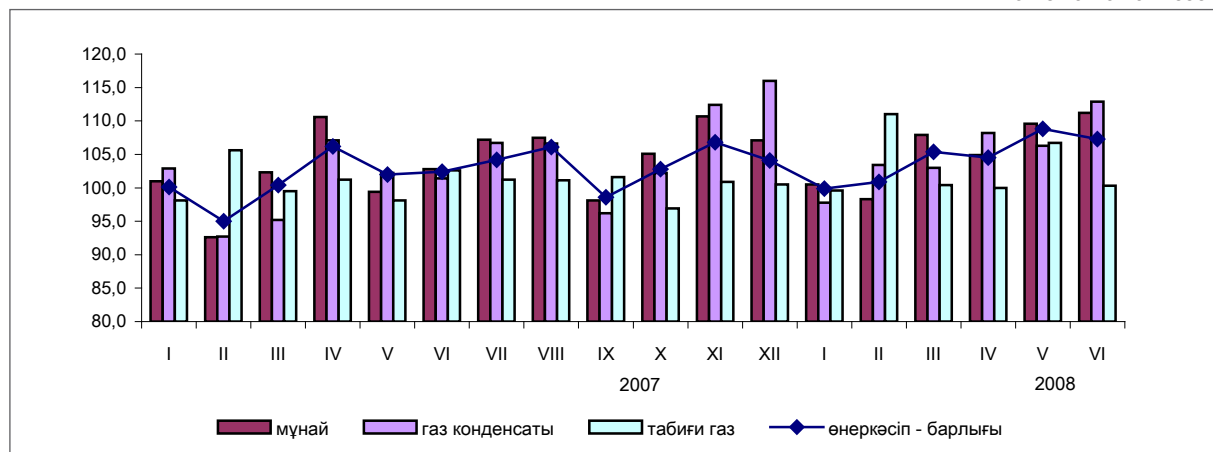
	2008ж. маусым				2008ж. қаңтар-маусым 2007ж. қаңтар-маусымға
	2008ж. мамырға	2007ж. маусымға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	7,3	61,5	29,6	95,9	46,7
Өндірілген өнім	7,7	65,0	31,1	101,3	49,3
Өндіріс құрал-жабдықтары	1,0	37,6	16,6	53,0	34,1
Аралық тұтыну өнімдері	8,2	69,5	33,0	109,3	52,7
Тұтыну тауарлары	0,9	20,8	9,1	33,7	17,6
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	-0,2	7,3	2,7	20,7	7,9

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы маусымда мамыр айына қарағанда 105,2%, 2007 жылғы желтоқсанға – 122,3% құрады.

Өткен айда өнеркәсіптегі бағалардың оң серпіні олардың энергия ресурстарына 10,3%-ға өсуінен болды, бұл дайын өнеркәсіп өнімінің жалпы баға өсіміне 6,3% қосты. Газ конденсатына баға өсімі ағымдағы жылғы мамырдағы 6,3%-дан маусым айында 12,9%-ға дейін үдеді, мұнайға – тиісінше, 9,6%-дан 11,2%-ға дейін, электр энергиясына – 1,7%-дан 2,1%-ға дейін. Металл кендері бойынша үрдісі керісінше болды: мамыр айында баға өсімі 24,8% құрады, маусымда – 4,9%, мұнай өнімдеріне – тиісінше 6,9% және 1,4%, көмірге – 3,7% және 0,8%.

2007-2008жж. энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Әлемдік рыноктардағы баға ахуалының өзгеруінен металлургия өнеркәсібінде ағымдағы жылғы маусымда бағалар 1,7% көтерілді, ал түсті металдарға 3%-ға төмендеді. Бұл дайын өнеркәсіп өнімі бағаларының деңгейіне 0,2% теріс «салым» қосты. Отандық өндірушілерде өткен айда мыстың бағасы 2,7%, алюминий – 1,4%, бағалы металдар – 1,1% және мырыш – 0,4%-ға төмендеді. Қара металдар илегі бір айда 19%, ферроқорытпалар – 0,7%-ға қымбаттады. Химия өнеркәсібінде бағаның 6,6% өсуі тіркелді, бұл олардың негізгі химия өнімдеріне 8,2%, сырлар мен лактарға – 2,7% және тыңайтқыштарға – 1,3%-ға ұқсас өзгеруіне байланысты.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы ағымдағы жылғы маусымда 2,3%-ға өсті. Ауыл шаруашылығы шикізаты бағасы өзгеруінің ықпал етуінен құс еті 10,5%, мал еті – 8,6%, өсімдік майы – 4,7%, бидай ұны – 4%, нан – 2,6% қымбаттады, сүт өнімдері – 1,2%-ға арзандады. Осы уақытта араққа – 2,2% және қантқа – 0,5%-ға бағаның төмендеуі байқалды.

Байқауға алынған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда өңірлік деңгейдегі желілер бойынша электр энергиясын тасымалдау мен машиналар мен жабдықтарды жөндеу тарифтерінің 0,1%-ға өсуі, ал төмендеуі мұнай мен газ өндіруде – 0,6%-ға байқалды.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы маусымда мамыр айына қарағанда 102% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 2,4%, Достастық елдерінен – 0,8%-ға өсті, ал алыс шетелден – 1,8%-ға төмендеді.

Шетелге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда 5,1%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 13,5%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізаттар ағымдағы жылғы сәуірде наурызға қарағанда 5,8%, жартылай дайын фабрикаттар – 4,3% қымбаттады, дайын тауарлар – 0,7%-ға арзандады. Экспорттық жеткізілімдер бағасының едәуір өсуі қара металдар илегіне 12,7%, химиялық тауарларға – 12,4%, қорғасынға – 11,8%, ал төмендеуі мысқа 7% тіркелді. Осы уақытта минералды өнімдер бағасы 6%, газ конденсаты – 8,5%, көмір – 6,2%, мұнай – 5,9% және оның қайта өңделген өнімдері - 2%-ға өсті. Шетелге шығарылған ауыл шаруашылығы өнімдерінен көкөністер 14,9%, жемістер – 7,7%, бидай - 4%-ға қымбаттады, ал мақта – 1,5%, жүн мен темекі 0,7%-дан арзандады.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі 2008 жылғы сәуірде наурызға қарағанда 104%, 2007ж. желтоқсанға – 108,6%, жақын шетелден – тиісінше 104% және 109,3%, алыс шетелден – 104,1% және 107,8% құрады. Импортталынатын өнімдерден ай ішінде елеулі баға өсімі құс етіне 14,6%, өсімдік майына – 12,7% және күрішке – 4,8%, олардың төмендеуі – балыққа 10,8%, алкогольді ішімдіктер мен алкогольсіз сусындарға – 3,2%, шайға – 0,8%, кофе – 0,6%-ға белгіленді. Жалпы импорт көлемінде басым болатын машина жасау бұйымдары 3,1%-ға қымбаттады, тоқыма өнімдері – 1,9%, сырлар мен лактар – 0,9%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы маусымда өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 1,2%-ға (2007 жылғы тиісті кезеңде - 0,1%-ға төмендеді), мал шаруашылығы өнімдері 0,1% (1%-ға) өсті. Ағымдағы жылғы өткен айда өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы – 2%-ға көтерілді, бұл өткен жылғы осы кезеңде 0,5% болған.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. маусым				2008ж. қаңтар-маусым 2007ж. қаңтар-маусымға
	2008ж. мамырға	2007ж. маусымға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	1,2	50,4	12,7	71,7	44,3
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	2,0	69,8	17,7	100,1	61,2
Мал шаруашылығы өнімдері	0,1	25,4	6,2	37,2	22,3

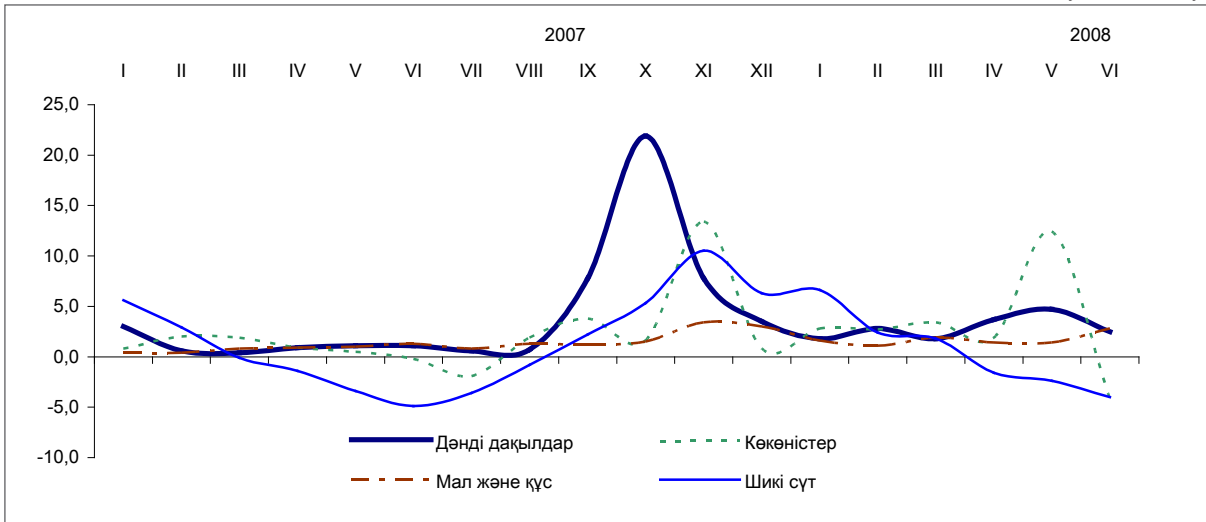
Ағымдағы жылғы маусымда мамырға қарағанда дәнді дақылдар бағасы 2,5%, күріш – 9,8%, сұлы – 5,6%, жүгері – 3,1%, бидай - 2,1%, қарақұмыққа – 0,8%-ға көтерілді.

Көкөніс өнімдері 4,2% арзандады. Бағаның төмендеуі қиярға – 22% және қырыққабатқа – 8,1%, ал олардың өсуі қызанаққа – 7,5%, бас пиязға – 1%, сәбізге – 0,9%, қызылшаға – 0,1%-ға тіркелді. Картоп – 1%, күнбағыс тұқымы – 0,9%, бұршақ – 0,7%-ға қымбаттады.

Өткен айда мал және құс еті – 2,8%, ал шошқа еті – 5%, ірі қара мал еті – 3,6%, құс еті – 1,6%, жылқы мен қой еті – 1,3%-дан 1,4%-ға дейін қымбаттады. Жұмыртқа – 7,2%-ға, сиырдың шикі сүті – 4%-ға арзандады, ал түйе сүті, керісінше, 3,8%-ға қымбаттады.

2007-2008жж. ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

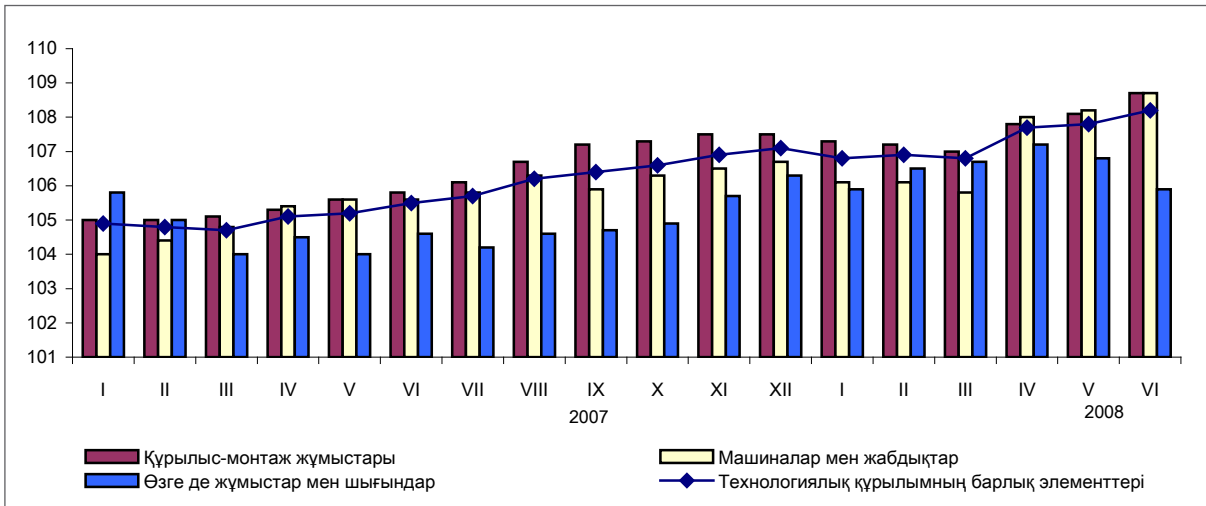
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 101,1%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 104,2%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 101,4% және 104,5%, технологиялық жабдықтарға – 101% және 105,3% құрады.

2007-2008жж. құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкциялар 1,5%-ға өсті. Асбестцементті құбырлар - 3,7%, металл құбырлары – 1,9%, болаттан жасалған дайын бұйымдар – 3,3%, металл конструкциялары - 2%, ағаштан жасалған терезелер мен әйнектер – 2,7%, битум – 2,4%, құрылыс ерітінділері – 1,5%, сымдар және кабельдер – 1,4%, бояулар және шатырлық материалдар – 1%-дан қымбаттады, ал қыш кірпіштері - 0,2%, малтатас – 0,3%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** – 100,1%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,4% құрады.

Өткен айда автомобильмен жүк жеткізу 1%-ға қымбаттады. Тарифтердің елеулі өсімі жүктерді қала бойынша тасымалдауға – 2,1%, ал қала маңына – 1,2%, республика ішінде – 0,6%, алыс шет елдеріне және ТМД елдеріне – 0,1%-дан тіркелді. Ішкі су көлігі қызметтеріне тарифтер – 5,9%-ға көтерілді. Теміржол, әуе көлігі және құбыр желісі көлігі түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

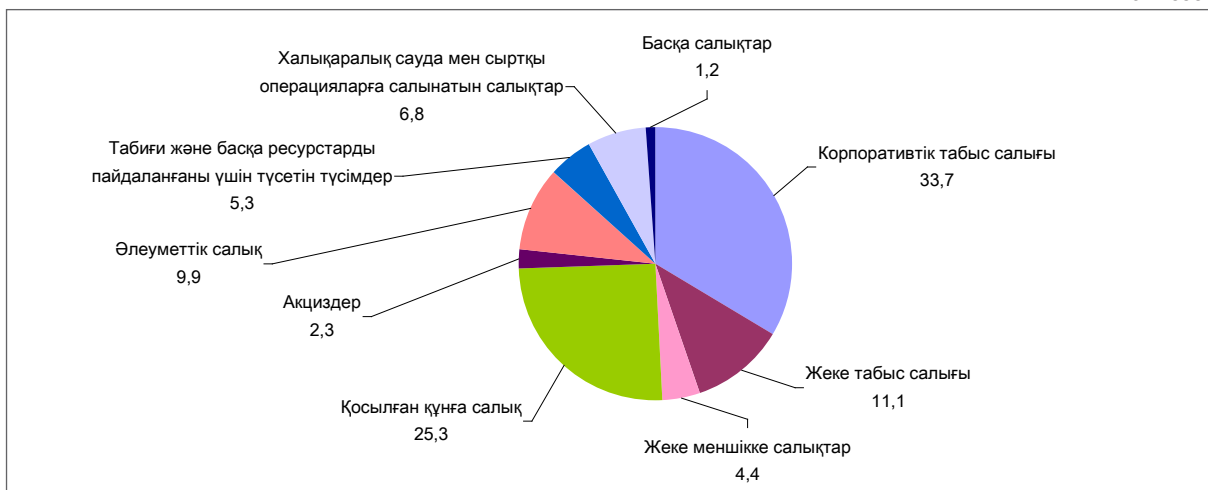
7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 маусымға мемлекеттік бюджет табыстары 1348,2 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 39,5% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 1234 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға –36,2%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,4%-ға, ал шығындар 27,9%-ға өсті. Бюджет дефициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 16,6 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (74,9%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2008ж. 1 маусымдағы жағдай бойынша)

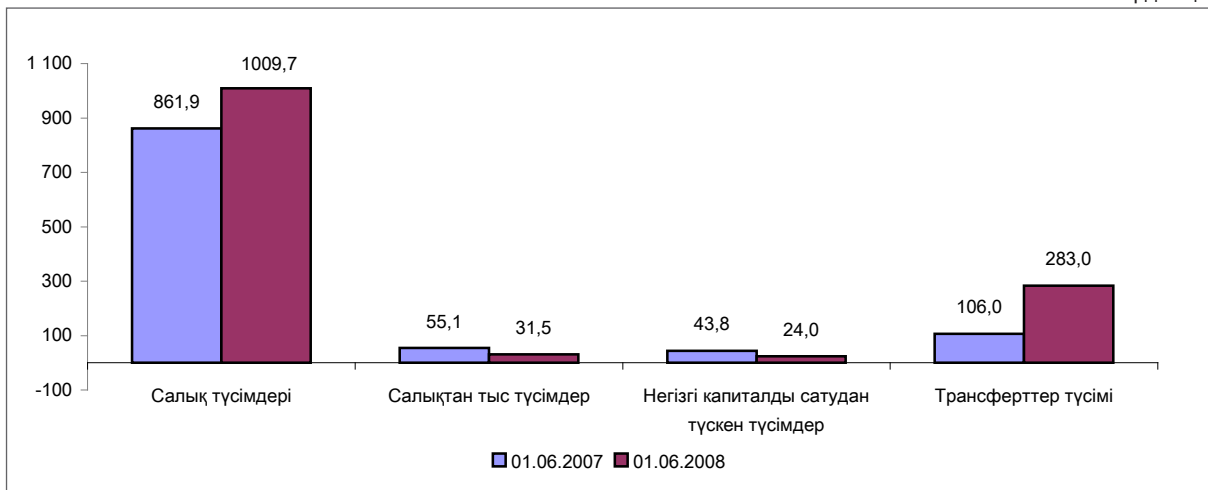
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-мамырда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,3%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,8%, трансферттердің түсімі – 21%-ды құрады.

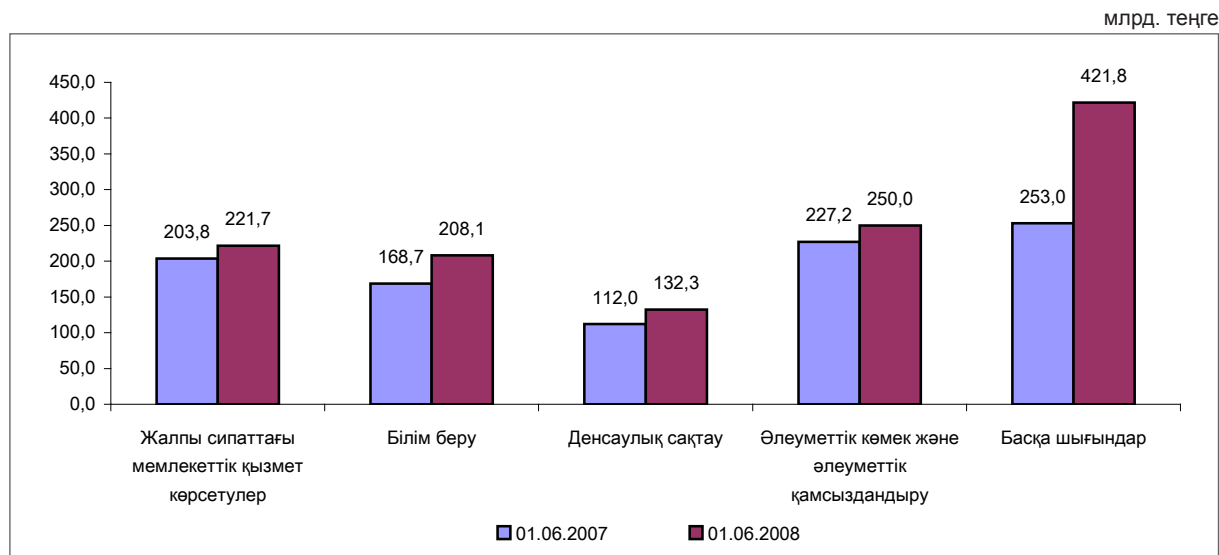
Мемлекеттік бюджет табыстары
(2007-2008жж. 1 маусымдағы жағдай бойынша)

млрд.теңге

Әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 10%-ға, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 8,8%-ға, білім беруге –23,4%-ға және денсаулық сақтауға – 18,1%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 маусымдағы жағдай бойынша)

2008 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 1061,2 млрд. теңгені құрады. Шығындар 1020,5 млрд. теңге сомасында өндірілді. Бюджет дефициті 68,1 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 29,5%, ал шығындар 28,3%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 66,5% – салықтар, 2,5% – салықтан тыс түсімдер, 0,3%– негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер және 30,7%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 22,5%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 17%, көлік және коммуникацияға – 9,2%, білім беруге – 6,1%, денсаулық сақтауға – 3,7% және мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 3,4% келеді.

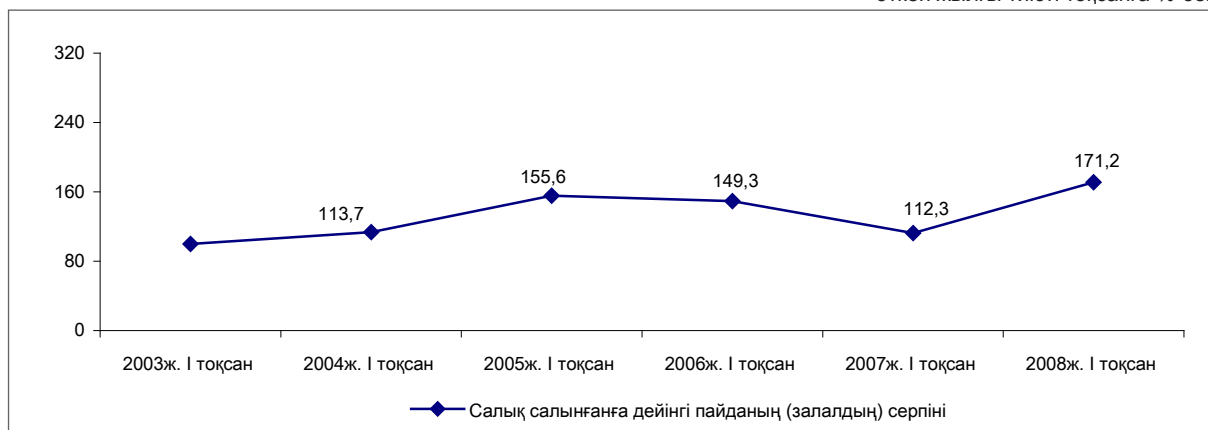
Жергілікті бюджетке түскен табыстар 725,9 млрд. теңгені, шығындар 652,4 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 27,5%, шығындар – 32,8%-ға өсті. Бюджет профициті 54,4 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚАРЖЫ НӘТИЖЕЛЕРІ

2008 жылғы I тоқсанда зерттеуге қатысқан 1286 ірі және 3695 орта кәсіпорындардың салық салуға дейінгі пайдасы 1178,7 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 71,2%-ға немесе 490,4 млрд. теңгеге өсті.

Орта және ірі кәсіпорындардың қаржылық нәтижесінің серпіні

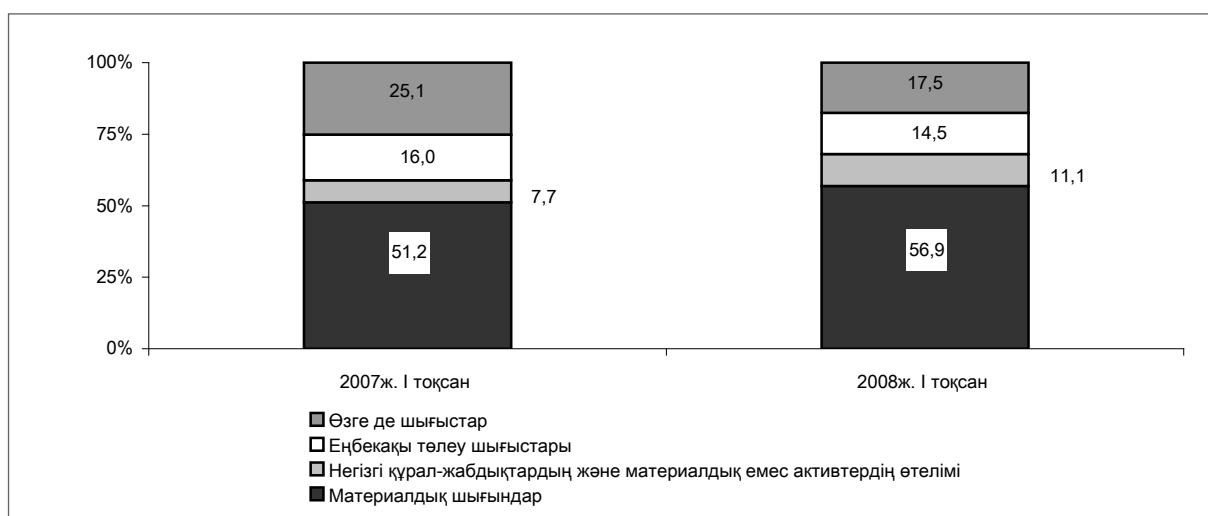
өткен жылғы тиісті тоқсанға %-бен

Жалпы кәсіпорындардың пайдалылығы 43,8% құрады. 2008 жылғы I тоқсанда кәсіпорындар шығыстарының жалпы сомасы 2359,9 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегі сәйкес көрсеткіштен 18,9%-ға жоғары.

Ірі және орта кәсіпорындар шығыстарының құрылымы

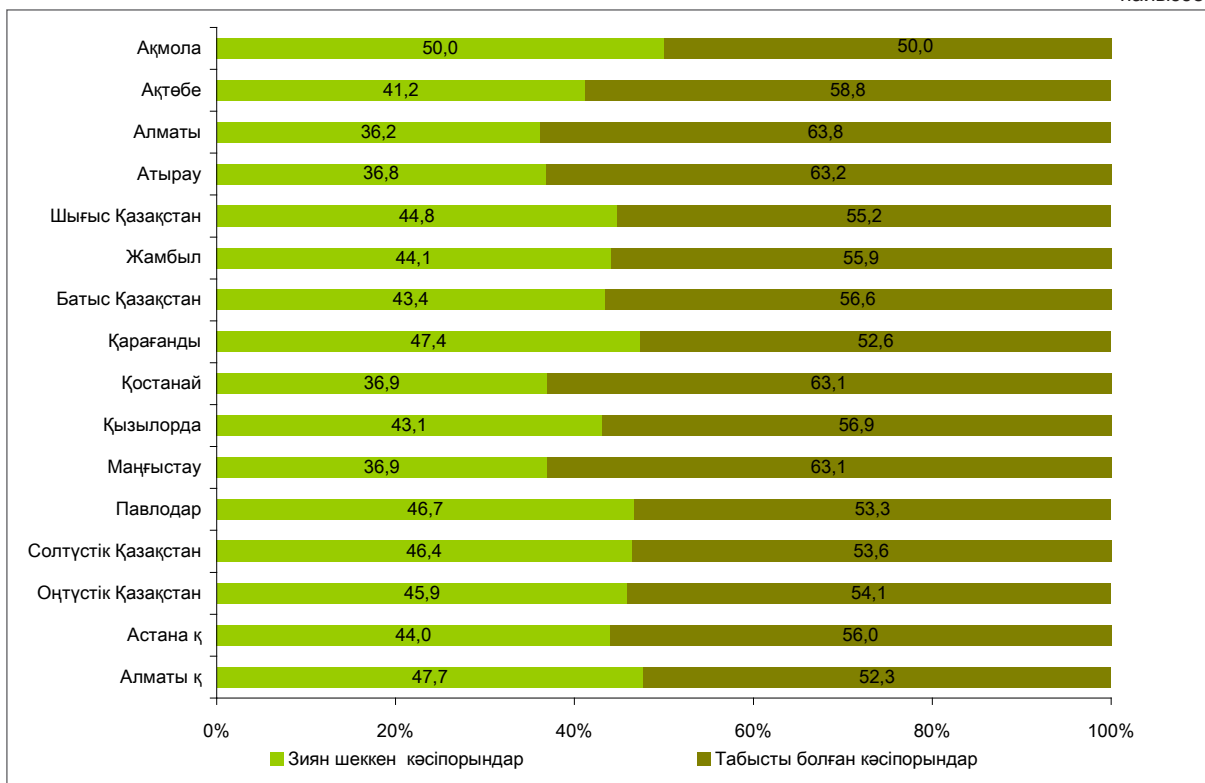
пайызбен

Есепті кезеңде 2196 кәсіпорын (кәсіпорындардың жалпы санының 44,1%-ы) 120,8 млрд. теңгенің сомасында зиян шекті, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегі деңгейден 59,9%-ға жоғары, мұның өзінде зиян шеккен кәсіпорындардың саны 109 бірлікке көбейді.

Табысты болған және зиян шеккен кәсіпорындардың үлестік бөлінуі

пайызбен

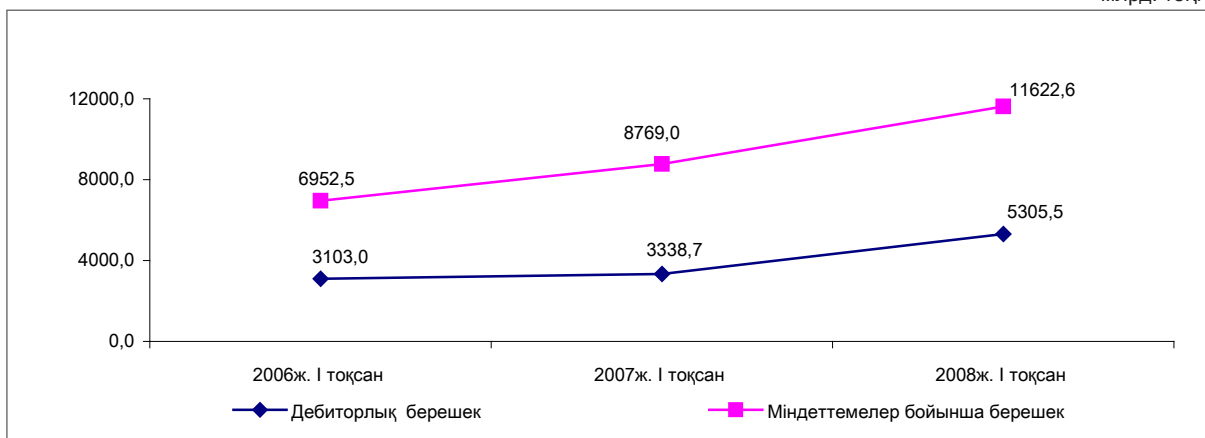

Орта және ірі кәсіпорындардың өзара есеп айырысуларының жағдайы

2008 жылғы 1 сәуірге республиканың кәсіпорындарында міндеттемелер бойынша берешек 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 32,5%-ға өсіп, 11622,6 млрд. теңгені құрады, соның ішінде мерзімі өткен берешек жалпы міндеттемелер көлемінің 0,8%-ы (87,3 млрд. теңге) деңгейінде қалыптасты.

Ірі және орта кәсіпорындардың дебиторлық берешегі және міндеттемелер бойынша берешектің серпіні

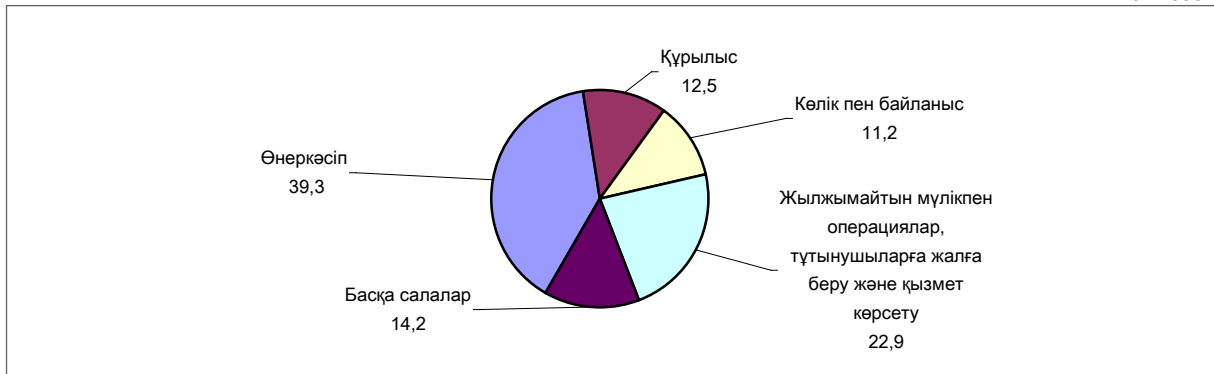
млрд. теңге

Міндеттемелер бойынша берешектің құрылымында ең көп үлес салмағы жеткізушілер мен мердігерлер берешегіне – 19,9% және банктердің қарыздарына – 17,8% келеді. Міндеттемелер бойынша берешектің негізгі үлесі (73,3%) ірі кәсіпорындарға келеді.

Негізгі экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде міндеттемелер бойынша берешектің бөлінуі

пайызбен

Кәсіпорындар бойынша тұтастай дебиторлық берешек 2007 жылғы I тоқсанға қарағанда 58,9%-ға өсіп, 5305,5 млрд. теңгені құрады. Мерзімі өткен дебиторлық берешек 333,6 млрд. теңгені құрады, бұл берешектің жалпы сомасының 6,3%-ы. Дебиторлық берешектің құрылымында негізгі көлем – 37,2% (1971 млрд. теңге) - сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегіне тиіс.

7.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы мамырдың соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1695,1 млрд. теңге (2007 жылғы мамырдың соңына – 1602,7 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы сәуірмен салыстырғанда 10,5%-ға өсті. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 847,9 млрд. теңге мен 847,2 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде тиісінше – 847,3 млрд. теңге және 755,4 млрд. теңге) құрады.

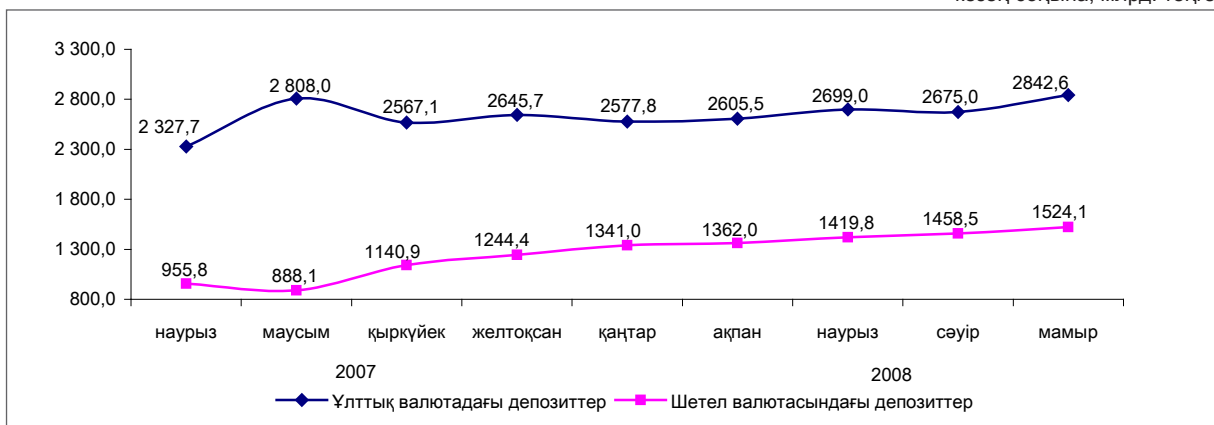
Айналымдағы қолма-қол ақша (M0) 2008 жылғы мамырдың соңына 2008 жылғы сәуірмен салыстырғанда 3,1%-ға өсті және 741,5 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (M3) ағымдағы жылғы мамырдың соңына өткен аймен салыстырғанда 5,3%-ға өсті және 5108,1 млрд. теңгені (2007 жылғы мамырдың соңына – 4231,1 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы мамырдың соңына 4366,7 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы мамырдың соңына – 3480,7 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық және шетел валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда тиісінше, 6,3%-ға 2842,6 млрд. теңгеге дейін және 4,5%-ға 1524,1 млрд. теңгеге дейін өсті. 2008 жылғы мамырда жеке тұлғалар депозиттері 1472 млрд. теңгеге (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1267,4 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 33,7%-ын құрады.

2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

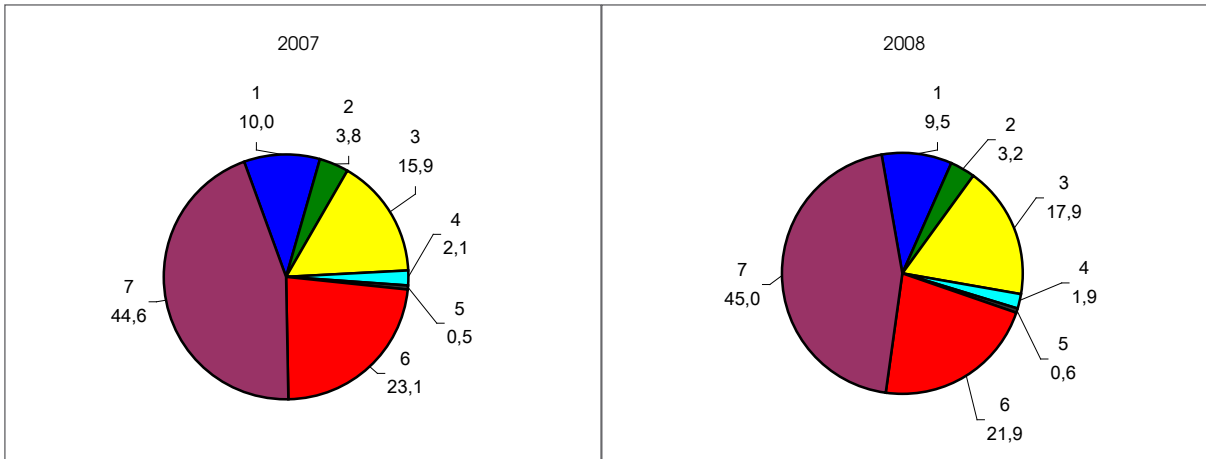
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы мамырдың соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7258,3 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 6013 млрд. теңге) құрады. Аталған кезеңде 2008 жылғы сәуірмен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,3%-ға өсіп, 4759,3 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,6%-ға 2499 млрд. теңгеге дейін азайды.

2007 және 2008жж. мамырдағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзгелер

2008 жылғы мамырдың соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5860 млрд. теңгені (2007 жылғы мамырдың соңына – 4715,5 млрд. теңге) құрады және өткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға өсті. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,7% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 78,4%) құрады.

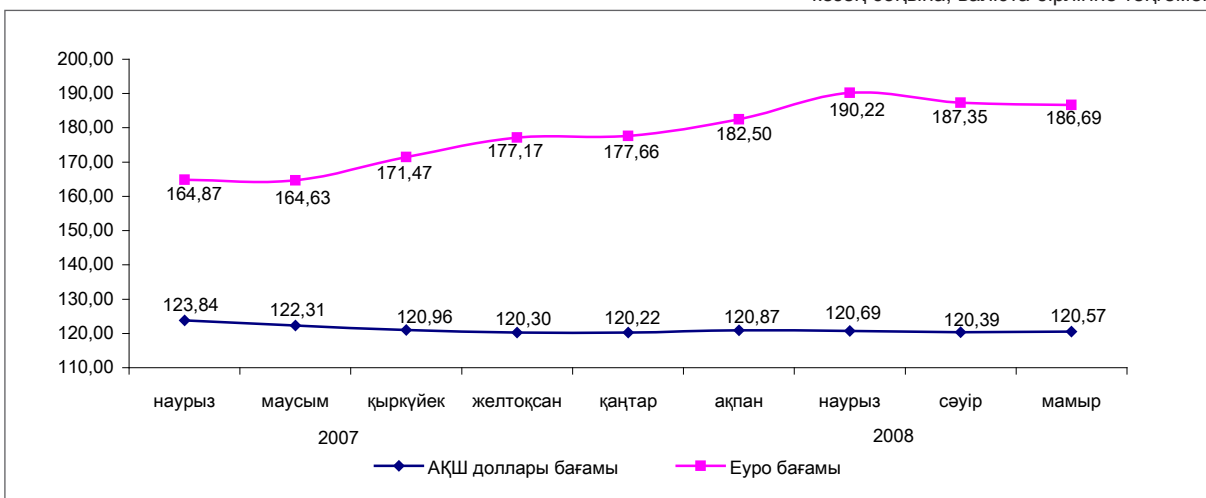
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25% (1817,2 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,6% (114,9 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 16,7% (1211,2 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,8% (931,4 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,4% (830,3 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,2% (809,9 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 21,3% (1543,4 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы мамырдың соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1494,2 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,4%-ға аз. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,6%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 20%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы мамырда шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 1,7 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,7 есеге, ресей рублі бойынша – 1,3 есеге асып түсті. Шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда АҚШ доллары бойынша – 3,9%-ға өсті, еуро мен ресей рублі бойынша тиісінше, 27,4% және 10,2%-ға азайды.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуронң ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы маусымда (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,3 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 264,8 мың адамға (5,2%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,3 млн. адам (81%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (12%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7%) жұмыс істеді.

2008 жылғы мамырда ірі және орта кәсіпорындарда 2,9 млн. адам жұмыспен қамтылды жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56,8%-ы. Бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 106,8 мың адамға немесе 3,8%-ға көп.

2008 жылғы мамырда жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда білім беруде – 21,8 мың адамға (3,9%), көлік пен байланыста – 12,1 мың адамға (4,6%), денсаулық сақтау саласында – 10,4 мың адамға (4%), өнеркәсіпте – 10,2 мың адамға (1,4%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 9,6 мың адамға (5,2%), мемлекеттік басқаруда – 8 мың адамға (3,6%), қаржы саласында – 7,6 мың адамға (12,1%), саудада – 4,7 мың адамға (21,9%-ға) байқалды.

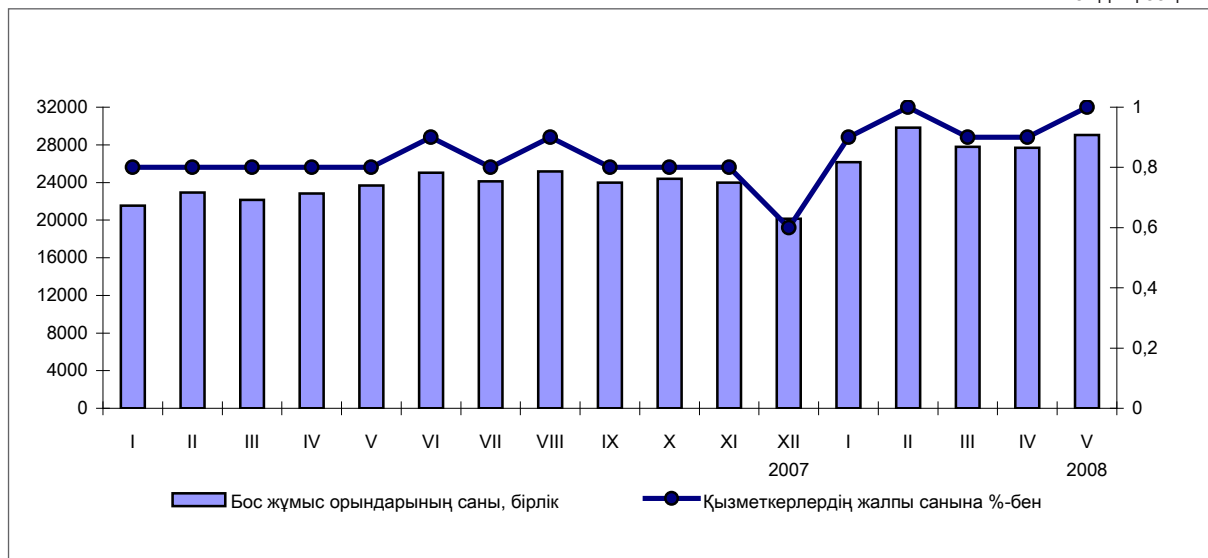
2008 жылғы мамырдың соңына ірі және орта кәсіпорындарда 29 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 1%). Бұл 2007 жылғы мамырға қарағанда 5,3 мың бірлікке (22,5%) көп. Ең көп бос жұмыс орындарының саны мемлекеттік басқару мекемелерінде – 7541 бірлік (олардың жалпы санының 26%-ы) және өнеркәсіп кәсіпорындарында – 6116 бірлік (21,1%) сақталды. Аталған кезеңде денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында бос жұмыс орны – 3228 бірлікті (11,1%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда - 3174 бірлікті (10,9%), көлік және байланыста - 3011 бірлікті (10,4%), қаржы қызметінде – 1493 бірлікті (5,1%), саудада – 1149 бірлікті (4%), құрылыс ұйымдарында – 927 бірлікті (3,2%) құрады.

2008 жылғы мамырда сәуірмен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы мемлекеттік басқаруда – 1012 бірлікке (15,5%), көлік және байланыста – 375 бірлікке (14,2%), өнеркәсіпте – 112 бірлікке (1,9%), саудада – 75 бірлікке (7%-ға) тіркелді.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы денсаулық сақтау мен әлеуметтік қызмет көрсету саласында – 206 бірлікке (6%), білім беруде – 159 бірлікке (18,5%) және құрылыс ұйымдарында – 135 бірлікке (12,7%-ға) байқалды.

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

айдың соңына

8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

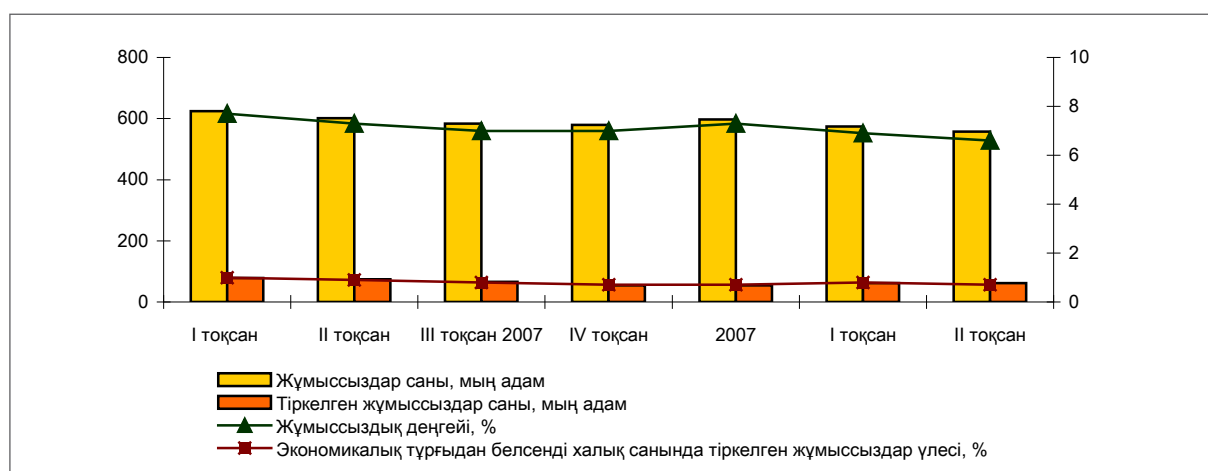
2008 жылғы II тоқсанда 15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (алдын ала деректер бойынша) 8,4 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 181,7 мың адамға (2,2%-ға) көп.

Республика экономикасында 7,9 млн. адам жұмыс істеді. 2007 жылғы II тоқсанға қарағанда олардың саны 226,3 мың адамға немесе 3%-ға өсті. Ерлер 4 млн. адамды немесе жұмыс істейтіндердің жалпы санының жартысынан астамын, әйелдер – 3,8 млн. адам немесе 48,9% құрады. Жұмыс істейтіндер құрылымында жалдамалы қызметкерлердің үлесі 65,9%, өз бетінше жұмыспен қамтылғандардың үлесі – 34,1% құрады.

2008 жылғы II тоқсанда жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір болған 15 жастағы және одан асқан адамдар) 557,2 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 44,6 мың адамға немесе 7,4%-ға аз. Жұмыссыздық деңгейі 6,6% (2007 жылғы II тоқсанда – 7,3%) болды.

Жұмыссыздардың жалпы санында ерлер 228,7 мың адамды (41%), әйелдер – 328,5 мың адамды (59%) құрады.

2007-2008жж. жұмыссыздар саны және жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналасу мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылдың басынан бастап бергі уақытқа дейін 132,2 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы маусымда – 22,4 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 58,2 мың және 9,3 мың адам.

Жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдары есебінде тұрған азаматтардың саны 2008 жылғы маусымның соңында 62,2 мың адамды құрады, бұл өткен айдағыдан 7,3 мың адамға (10,6%-ға) және 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 12,1 мың адамға (16,3%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың жалпы санында әйелдер – 42,6 мың адамды (68,5%) құрады. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,7% (2007 жылғы маусымда – 0,9%) құрады.

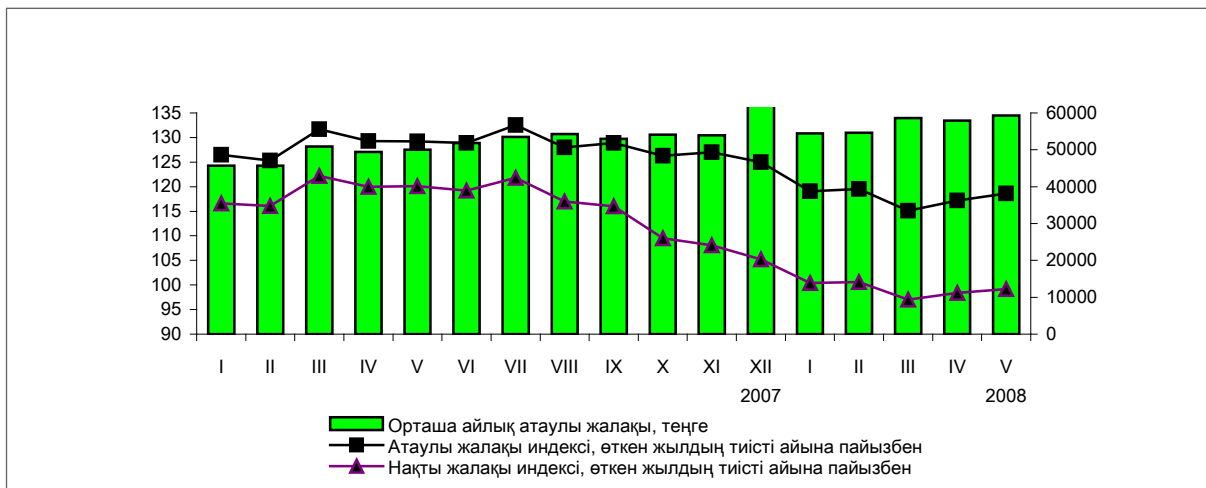
Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 105,7 мың адам жұмысқа орналастырылды немесе өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 3,7 мың адамға (3,7%-ға) көп. Өтінішпен келгендер санының 80%-ы жұмысқа тұрды. Кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 15,2 мың адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 61 мың адам қатысты.

2008 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша 13 кәсіпорын түрлі себептермен өндірісін толық тоқтатты, 40 кәсіпорын – жартылай тоқтатты, 10 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толық көшті, 21 кәсіпорын - толық емес жұмыс уақыты режимінде жартылай жұмыс істеді. Демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны маусымда 6,2 мың адамды құрады.

8.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы мамырда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 59310 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 18,6%-ға, қаңтар-мамырда, тиісінше – 56686 теңге және 17,3%-ға өсті. Нақты көріністе осы кезеңдердегі төмендеу, тиісінше – 0,8% және 1,4% құрады.

2007-2008жж. Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

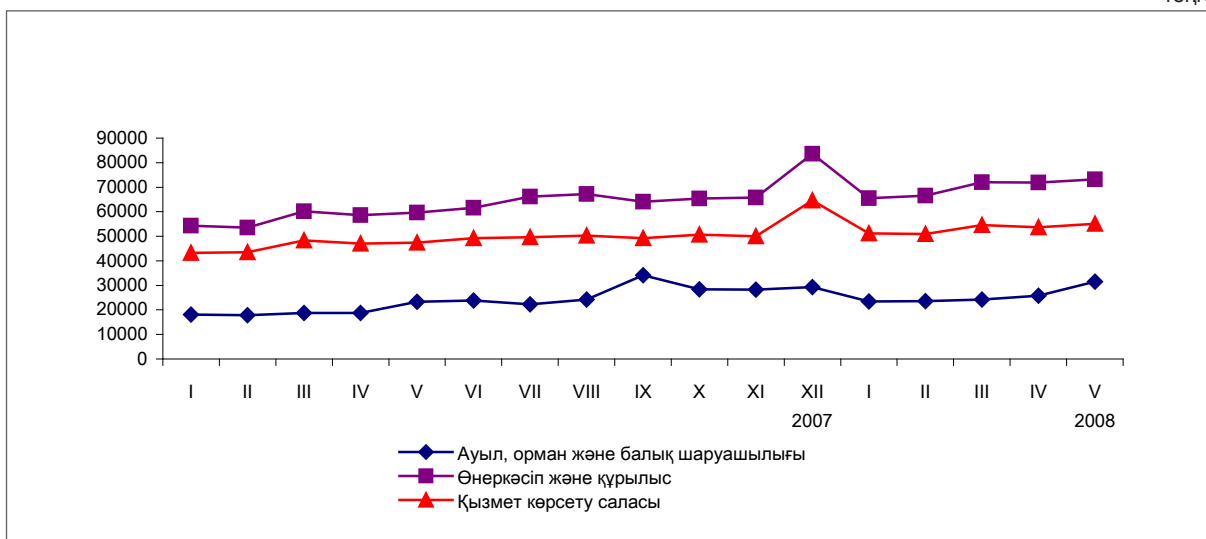

Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы мамырда 2007 жылғы тиісті аймен салыстырғанда экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалады. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндірістік салаларында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы мамырда 156 мың теңгені, кен өндіру өнеркәсібінде – 100 мың теңгені, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 89,7 мың теңгені, құрылыста – 77,9 мың теңгені, байланыс пен көлікте – 77,5 мың теңгені құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,3-2,6 есе асып түсті.

Білім беру саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы ағымдағы жылғы мамырда 33770 мың теңге құрады, бұл республика бойынша орта есеппен 43%-ға аз, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсетуде – тиісінше 36135 теңге және 39%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 31538 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 46,8%-ға аз.

2007-2008жж. экономика секторлары бойынша орташа айлық жалақы

теңге

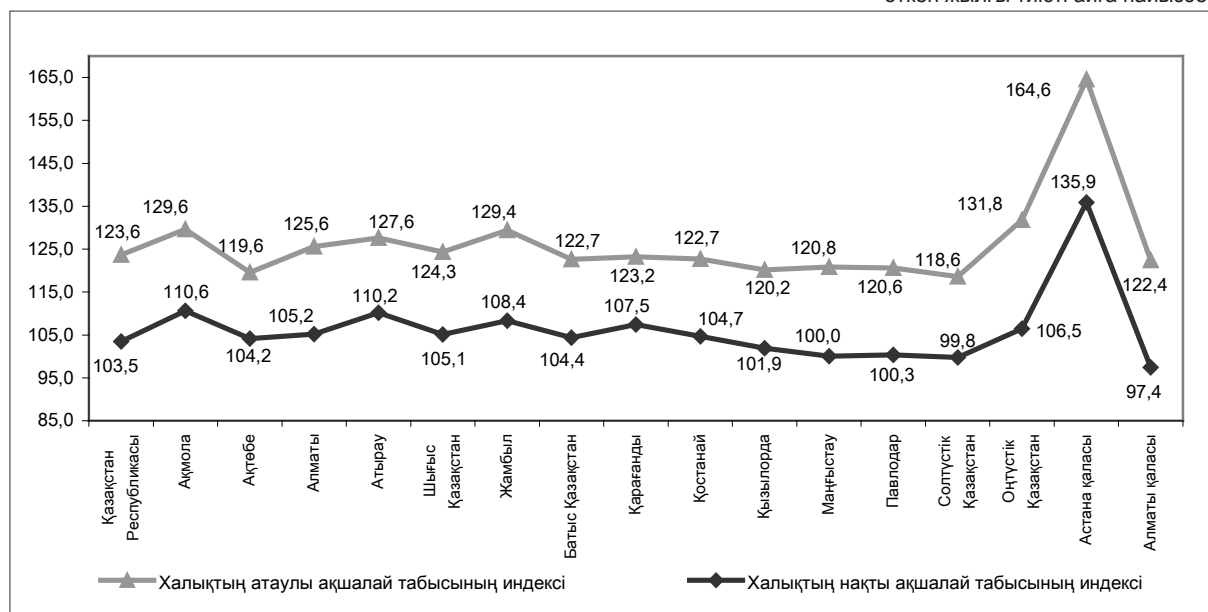
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

9.1 АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы мамырда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 29570 теңгені құрады, бұл 2007 жылғы мамырмен салыстырғанда 23,6%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 3,5%-ға артты.

2008 жылғы мамырдағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 маусымда еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15658,3 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық – 8331,5 мың (53,2%) және ауылдық – 7326,8 мың (46,8%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 86,8 мың адамға немесе 0,6%-ға өсті. Халықтың жалпы санының өсуіне табиғи өсіммен қатар, көші-қон өсімінің де әсері тиді.

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда республика халқының табиғи өсімі 78325 адамды құрады (63240 адам – осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы көрсеткіштер келтірілген). 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсімнің деңгейі 2007 жылғы 1 маусымдағы 9,93 адамнан, 2008 жылғы осы кезеңде 11,11 адамға дейін өсті.

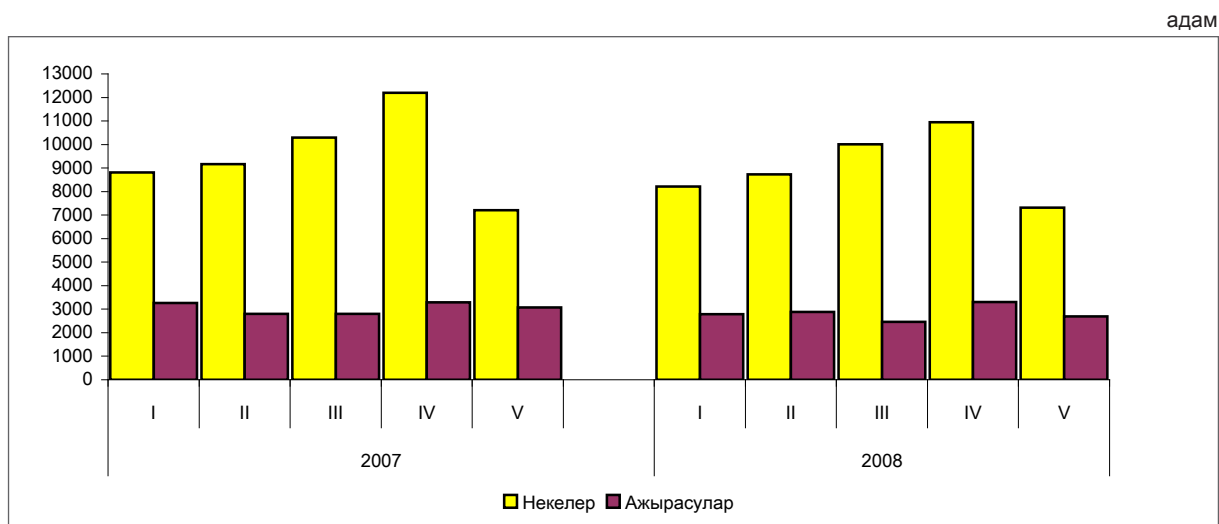
Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда АХАЖ органдары 147568 (133468) тууды тіркеді, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 14100 туғандарға артық. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 21,26 (20,31) туғандарды құрады. Осы кезең ішінде өлгендер саны 985 адамға азайды және тұтас ел бойынша 69243 (70228) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті халықтың 1000 тұрғынына шаққанда 10,15 (10,38) өлгендерді құрады.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 51,6%-ы (53,5%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану – 12,6% (13,1%), жаңа өскіндер – 11,2% (11,1%) құрады. Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны – 46,4% (45,5%), ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны – 24,2% (23,7%). 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда кісі өлтіруден 14,5%-ға, өзін-өзі өлтіргендер саны 0,8%, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны – 7,1%-ға азайды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда елімізде 1 жасқа дейінгі 3137 (1956) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 17,50 (14,30) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда 1854 (956) нәресте өлген немесе жалпы өлген нәрестелер санының 59,1%-ы (48,9%), туа біткен ауытқулардан – 526 (376) нәресте немесе, тиісінше 16,8% (19,2%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайып, тиісінше 45221 (47677) және 14125 (15239) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,25 (9,12) некені және 2,25 (2,38) ажырасуды құрады.

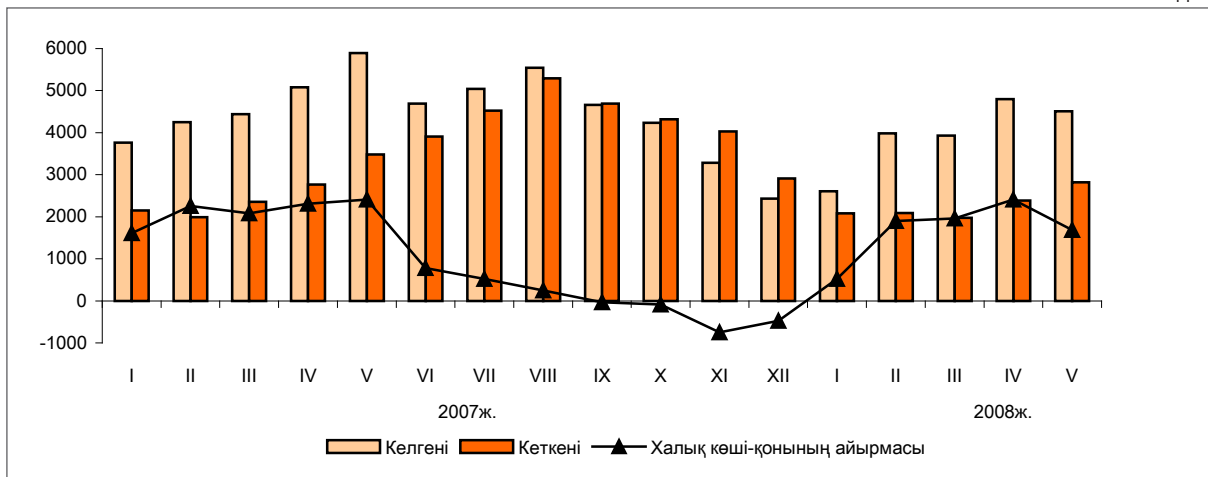
Қаңтар-мамырдағы некелер мен ажырасулар саны

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда еліміздегі халық көші-қонының өсімі 8477 (10675) адамды құрады, оның ішінде ТМД елдерімен – 2609 (7270) адам. Осы кезең ішінде республикаға 19833 (23421) адам келді, ал одан тысқары – 11356 (12746) адам кетті.

Айлар бойынша халықтың сыртқы көші-қоны

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда Қазақстанға келгендер саны 3588 адамға, немесе 15,3%-ға азайды, Қазақстаннан кеткендер саны да 1390 адамға немесе 10,9%-ға азайды. Еліміздің негізгі көші-қон алмасуы Достастық мемлекеттерімен болуда. Республикаға келгендердің жалпы санында 66,9% (80,9%), бұрынғыдай, ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне – жалпы кеткендер санының 93,8% (91,6%) кетеді.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай және Ақмола облыстарынан қоныс аударады.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады – 74,9% (78,8%) және орыстар 13,8% (12,0%). Республикадан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 69,6% (67,6%) орыстарға, 5,9% (6,6%) – қазақтарға келеді.

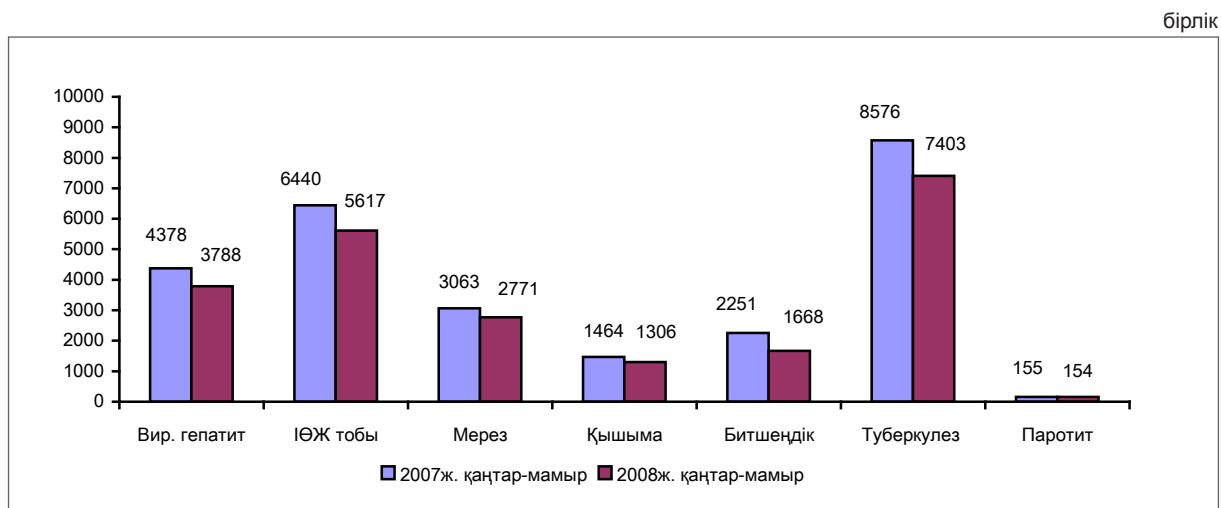
Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 131573 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 13541 адамға немесе 14,3% көп. Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана және Алматы қалаларында – тиісінше 8652 (7127) және 7595 (7680) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда ең көп келгендер Алматы қаласында (15,5 мың адам), Астана қаласында (11,6 мың) және Алматы облысында (7,2 мың адам) тіркелген.

10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда қызамықпен (1,5 есеге), ротавирус энтеритімен (47,8%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (16,6%-ға) ауырғандар санының өскені белгіленді. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 63 оқиғаны құрады; 996 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (өткен жылғы тиісті кезеңде – 814) анықталды.

Ағымдағы жылдың қарастырылып отырған кезеңінде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 10755,5 оқиға), тыныс органдарының туберкулезі (114,2), ішектің өткір жұқпасы (86,7), вирустық гепатит (58,4), мерез (42,8), битшендік (25,7) және қышыма (20,2) болды.

2007-2008жж. қаңтар-мамырдағы ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-мамырда ротавирус энтеритімен (41,6%), қызамықпен (40,3%-ға) ауырғандар саны көбейген. 20 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 35) анықталды.

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы мамырмен салыстырғанда алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (23,7%), қызамықпен (7%) ауырғандар саны өскен.

Ауылды жерлерде осы ай ішінде қызамықпен (4,2 есе), алғашқы рет созылмалы гепатит диагнозы қойылған (2,7 есе), эпидемиялық паротитпен (2,5 есе), қышыма (1,7 есеге), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (20%-ға) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 35 оқиғаны (2007 жылғы мамырда – 51) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-мамырда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 2,2%-ға көбейіп, 54,9 мыңды құрады, оның ішінде 27,4%-ы әйелдерге (2007 жылдың 5 айында – 27% болған), 4,8%-ы – кәмелетке толмағандарға (5%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 84 оқиғаны құрады.

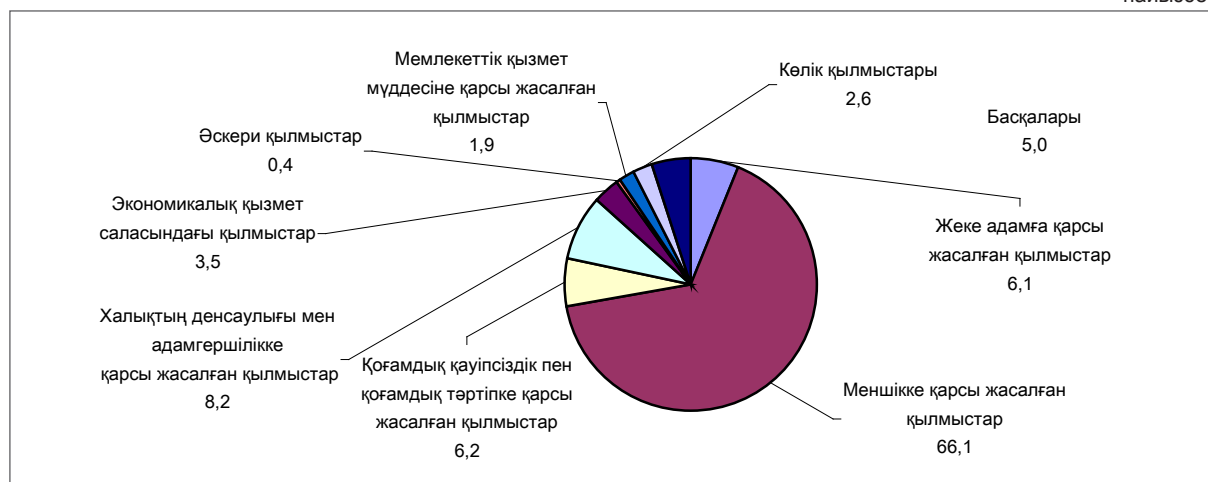
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы қылмыстарға (66,1%) келеді. Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,6%) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 6,1%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (0,9%) азайып, оның үлесі 8,2% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (8,0%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 0,9%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде қалып, 2372 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 87,3% құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,2%, жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6,1% құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (3,8%-ға), денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (6,4%), сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру оқиғаларының саны 15%-ға азайған.

2008 жылғы қаңтар-мамырдағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 2,4%-ға азайып, 1048 оқиғаны құрады, көлік қылмыстарының саны, тиісінше, 2,3% және 1429 оқиға.

Өскери қылмыстар саны 20,6%-ға өсті. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың өскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 30%-ы – өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзуға, 33,7% – билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздікке, 20,4% – бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кетуге келеді.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 26456,4 млн. теңге болды, оның 59,6%-ы – экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға, 29%-ы – меншікке қарсы қылмыстарға келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 31429 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-мамырдағыдан 2,8%-ға аз), қылмыстық жауапқа 23724 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 1,3%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,4%-ын – әйелдер, 9,9%-ын – кәмелетке толмағандар құрады, ал мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,8% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7,4% құрады.

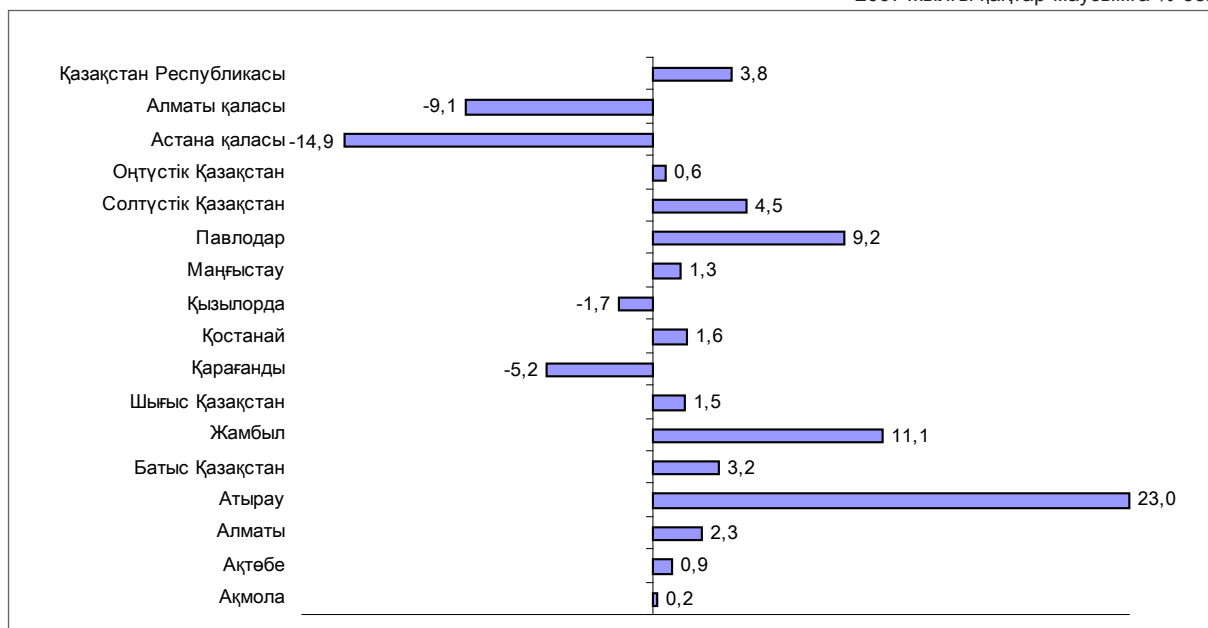
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір тоғызыншы қылмыскер қылмысты – мас күйінде, әрбір үшіншісі – топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар (73,8%) құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 12 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (23,0%), Жамбыл (11,1%) және Павлодар (9,2%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 4 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Қарағанды (5,2%), Қызылорда (1,7%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 14,9% и на 9,1%) байқалды.

2008 жылғы қаңтар-маусымда өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-маусымға %-бен

Шикі мұнай өндіру Атырау (27,8%), Жамбыл (7,6%) және Батыс Қазақстан (2,6%-ға) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облысында ол, тиісінше, 3,1% және 3,4%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (86,3%), Жамбыл (7,6%) және Батыс Қазақстан (2,5%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастар өндірісі 9,8%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Павлодар (2 есе) және Шығыс Қазақстан облыстарында (40,7%) өсті, ал Қарағанды облысында оны өндіру 6,3%-ға төмендеді.

Болат қорыту Павлодар (37,7%), Қостанай (28,4%) облыстарында өсті, ал Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында оның өндірісі, тиісінше, 3,5% мен 5,4%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында - 0,2%-ға өсті, ал Қарағанды облысында өны өндіру - 10,2%-ға төмендеді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (16,2%) және Қарағанды облысында 10,6%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 2,8%-ға төмендеді.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Жамбыл (43,1%), Ақтөбе (24,0%), Солтүстік Қазақстан (19,7%), Батыс Қазақстан (17,2%), Оңтүстік Қазақстан (15,0%) және Алматы (14,6%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 7,1% және 7,4%-ға байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (18,3%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (3,4 есе), Қызылорда (1,5 есеге), Павлодар (17,9%), Солтүстік Қазақстан және Қостанай (әрқайсысында 11,5%-ға) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (78,0%), Алматы (71,7%) және Қарағанды (53,2%) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (49,6%-ға) облысында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің елеулі төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (75,8%) облысында және Алматы қаласында (43,0%-ға) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Оңтүстік Қазақстан (57,5%) және Қостанай (36,0%) облыстарында өсті. Оның өндірісінің елеулі төмендеуі Жамбыл (66,8%) облысында және Астана қаласында (64,1%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (3,3%), қой мен ешкі (4,9%), жылқы (5,2%) және түйелер (4,9%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Астана қаласынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (8,9%), Ақтөбе (6,7%), Шығыс Қазақстан (5,1%) және Оңтүстік Қазақстан (4,8%-ға) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана қаласында (66,7%-ға) байқалды. Алматы қаласында ет өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Астана мен Алматы қалаларынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (9,5%), Қарағанды (7,8%), Қостанай және Қызылорда (әрқасысында 6,5%-дан) облыстарында тіркелді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 9,1% және 24,2%-ға байқалды. Маңғыстау және Павлодар облыстарында сүт өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейде сақталды.

2008 жылғы қаңтар-маусымда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 10 өңірінде байқалды. Өсімнің айтарлықтай жоғарғы қарқыны Маңғыстау (33,3%) және Алматы (31,2%-ға) облыстарында болды. Оның едәуір төмендеуі Қызылорда (57,0%) облысында байқалды. Астана мен Алматы қалаларында жұмыртқа өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-маусымда негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 1510,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 12,4%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың барлық өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Жамбыл (2,4 есе), Қызылорда (1,6 есе), Ақмола (1,5 есе), Батыс Қазақстан (1,4 есе) және Ақтөбе (28,8%-ға) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсу қарқыны Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-маусымда тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың 13 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Шығыс Қазақстан (1,5 есе), Солтүстік Қазақстан (43,6%) және Ақмола (39,9%) облыстарында және Астана қаласында (17,2%-ға) жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемінің төмендеуі Қызылорда (7,9%), Оңтүстік Қазақстан (49,0%) облыстарында және Алматы қаласында (32,1%-ға) байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-маусымда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 1083,2 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 2,1%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-маусымда өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Сонымен, оның өсуі Астана қаласында (32,5%), Қызылорда (28,0%), Жамбыл (22,9%), Атырау (15,5%) және Павлодар (11,5%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (28,4%), Маңғыстау (16,2%), Ақтөбе (13,6%), Алматы (7,0%) және Оңтүстік Қазақстан (3,1%-ға) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (6,0%) белгіленді.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 105,7% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 8,1%-ға, азық-түлік емес тауарлар - 3,8% және ақылы қызметтер - 4,2%-ға өсті.

2008 жылғы маусымда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан (7,1%), Павлодар (6,9%), Қызылорда (6,3%), Ақмола (5,9%) және Батыс Қазақстан (5,4%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 6,2% және 6,5%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-маусымда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 19,1%-ға өсті. Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (23,2%), Маңғыстау (20,1%), Жамбыл (19,3%), Алматы және Павлодар (әрқайсысында 19,1%), Солтүстік Қазақстан (18,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 20,0% және 26,3%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (33,4%), Жамбыл (29,3%), Солтүстік Қазақстан (28,8%), Оңтүстік Қазақстан (27,6%), Қостанай (27,1%) және Шығыс Қазақстан (26,9%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында - тиісінше 29,7% және 38,6%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Алматы (12,7%), Атырау (12,5%), Маңғыстау (12,1%), Қызылорда және Павлодар (әрқайсысында 11,7%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 12,9% және 14,2%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің жоғарылауы байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,1%), Павлодар (16,7%), Ақмола (16,4%), Алматы (15,1%), Жамбыл (13,2%) және Батыс Қазақстан (13,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше 12,5% және 20,7%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы мамырда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 29570 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,1 есе мен 1,6 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше 2,5 және 2,0 есеге) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы маусымның соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 62,2 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың үлесі экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына – 0,7% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Батыс Қазақстан (1,2%) және Шығыс Қазақстан (1,1%) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,5% пен 0,6% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

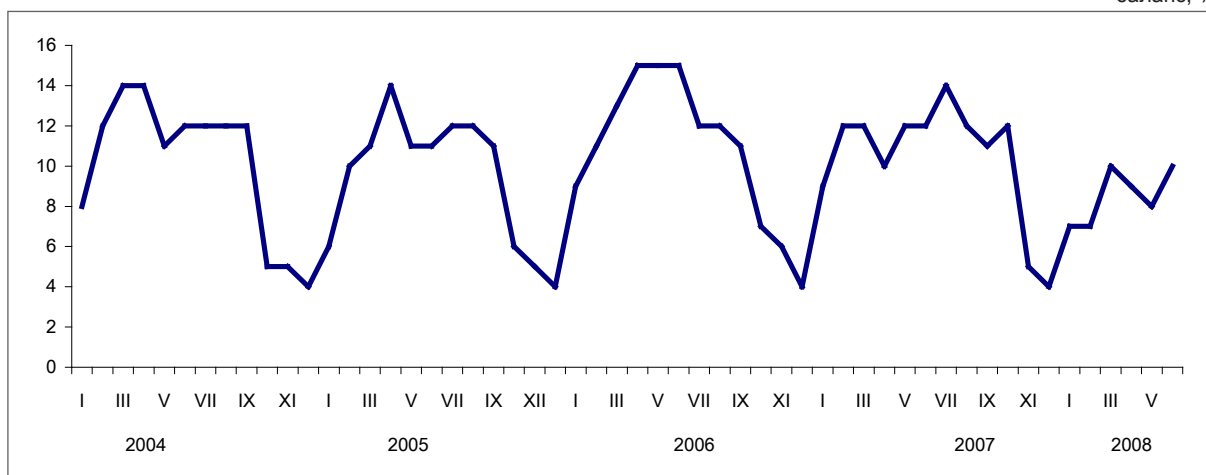
2008 жылғы маусымда 843 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 570 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 167 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы маусымда пікірі сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа артып, (+10)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы шілде – қыркүйек) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігіне қатысты елеулі өзгерістер күтілмейді. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа өсіп, (+11)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

Кен өндіру өнеркәсібі және электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 4 және 12 пайыздық тармаққа өсіп, тиісінше (+17)% және (-5%) құрады.

Зерттелген өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа азайып, (+12)% құрады.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы маусымның соңында 1444 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 528 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 36%-ы), 888 – көтерме сауда (62%) және 28 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

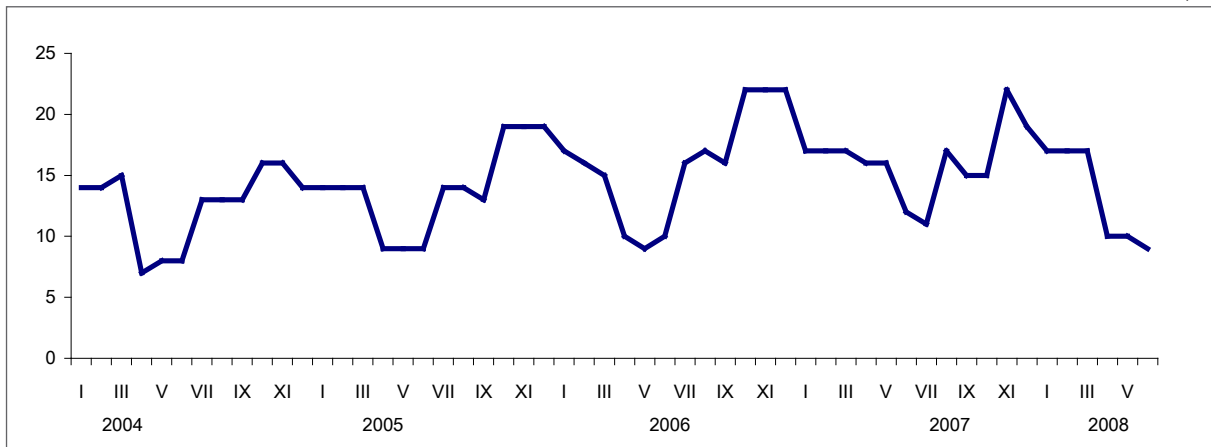
2008 жылғы маусымда сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, 95% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы маусымда ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+9)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы шілде – қыркүйек) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділігінің жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, (+14)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы маусымда көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, бөлшек сауда кәсіпорындарында 1 пайыздық тармаққа азайып, тиісінше (+14)% және (+13)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (-1)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы мамырда алынған көрсеткіштен 8 пайыздық тармаққа төмен.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы маусымда өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» 2008 жылғы маусымда өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық тармаққа кеміп, (+7)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 2 пайыздық тармаққа кеміп, (+7)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа кеміп, (+8)% құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы маусымда респонденттердің тек 27%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 21%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (28%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 21%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

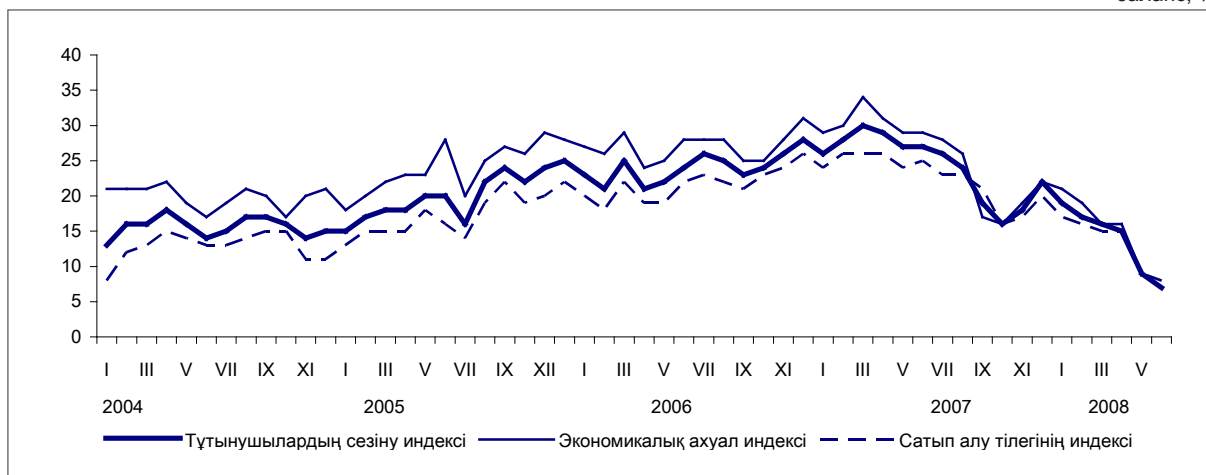
Респонденттердің дерлік 28%-ы ағымдағы жылғы маусымда жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 20%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 7%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 7%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 13%-ы атап өтсе, ал 20%-ы оның кемитінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

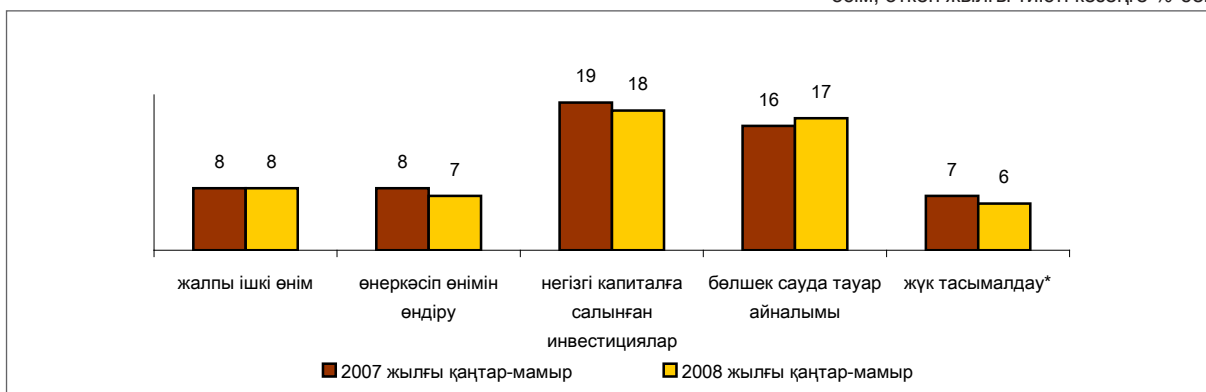
13. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-мамырда, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 8%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 8%-ға) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

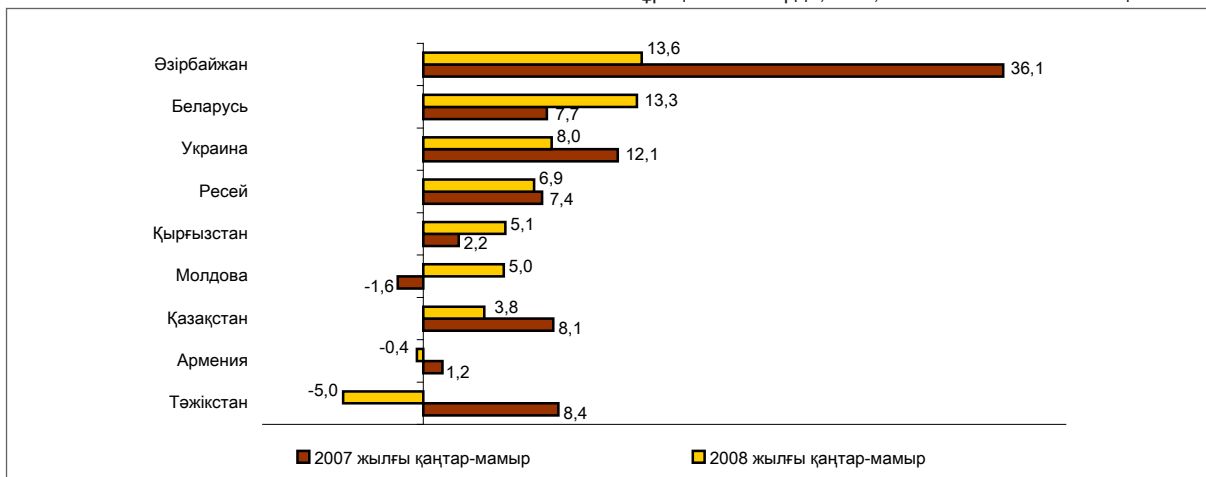

* Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-мамырда өнеркәсіп өндірісінің өсімі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 7% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 8%) құрады.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 127% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 109%) құрады. 2008 жылғы мамырда сәуір айымен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен 4%-ға (2007 жылғы мамырда – 4%-ға) өсті.

Ауыл шаруашылығы. Достастық елдерінде жаздық дақылдарды себу аяқталып келеді. Ағымдағы жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша Әзірбайжанда жаздық дақылдар 377 мың гектар алқапқа егілді, бұл өткен жылғы тиісті күнге қарағанда 6%-ға аз. Соның ішінде дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгерісіз) 26,7 мың гектар (32%-ға көп), жүгері – 31,9 мың гектар (2%-ға аз) алқап алуда. Күнбағыс егісі - 2%-ға, қант қызылшасының егісі - 6%-ға өсті. Картоп отырғызылған алқап - 2%-ға өсті, көкөністер - 4%-ға қысқарды.

Ағымдағы жылғы маусым айының басына Арменияда жаздық дақылдар 158 мың гектарға егілді, бұл өткен жылдағыдан 3%-ға көп. Дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдар егісі өткен жылғы тиісті

күнмен салыстырғанда (6%-ға), жүгерінің (11%), күнбағыс (1,6 есе), картоп (9%-ға) өсті; көкөністермен отырғызылған алқап (7%-ға) қысқарды.

Беларусьте 26 мамырға жаздық дақылдар 2,4 миллион гектарға (өткен жылғы осы күнге қарағанда 0,4%-ға аз), оның ішінде дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгеріні қоса) – 1,8 миллион гектар (1%-ға көп) алқабына егілді. Қант қызылшасы 91,7 мың гектарға (4%-ға аз) отырғызылды. Картоптың егіс алаңы 47,4 мың гектар құрады және 9%-ға өсті; көкөністер – 14,5 мың гектар және 4%-ға.

Қырғызстанда жаздық дақылдар 686 мың гектарға егілді, өткен жылғы 1 маусыммен салыстырғанда 4%-ға көп. Дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдардың (жүгерісіз) егіс алқабы 16%-ға өсіп, 335 мың гектар құрады. Көкөністер – 43,2 мың гектарға (6%-ға көп) отырғызылды. Картоп егісі 3%-ға қысқарды.

Ағымды жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша Ресейде дәнді дақылдар (жүгеріні қоса) 28,8 миллион гектарға (өткен жылғы тиісті күнге қарағанда 7%-ға көп), күнбағыс – 5,4 миллион гектарға (9%-ға) отырғызылды. Қант қызылшасының егіс алқабы 846 мың гектар құрады және 18%-ға, көкөністер – 567 мың гектар және 3%-ға қысқарды. Картоп отырғызылған алқаптар көлемі өзгеріссіз қалды, 2 миллион гектар құрады.

Тәжікстанда 2008 жылғы 1 маусымға жаздық дақылдар 488 мың гектарға егілді, бұл 2007 жылғы 1 маусымға қарағанда 3%-ға аз. Дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдар 151 мың гектарға егілді, бұл 11%-ға көп, картоп 8,9 мың гектарға егілген, бұл 2%-ға көп. Көкөністердің егіс алқабы 10%-ға қысқарды.

Украинада ағымдағы жылғы 2 маусымға 2007 жылғы тиісті күнмен салыстырғанда жүгерінің егіс алқабы 14%, күнбағыстың - 19%, көкөністердің - 2%-ға өсті. Дәнді дақылдар және дәнді-бұршақты дақылдардың (жүгерісіз) егіс алқабы 4,9 миллион гектарды құрап, 21%-ға қысқарды, жаздық дақылдар – 16,1 миллион гектар және 5%, қант қызылшасы - 398 мың гектар және 39%, картоп - 1,4 миллион гектар және 1%-ға.

Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда орташа Достастық елдері бойынша 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда негізгі мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлері өндірістерінің өсуі байқалады. Союға арналған мал мен құс (тірі салмақтағында) 6% (2007 жылғы қаңтар-мамырда - 9%), сүт – 1,5%-ға (0,5%-ға) көп өндірілген, жұмыртқа өндірісі – іс жүзінде өзгеріссіз (2%-ға өсті) қалды.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) салынған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 18%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 19%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдеріндегі пайдалануға берілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 29%-ға) көп болды.

Көлік. 2008 жылғы қаңтар-мамырда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 7%), жүк айналымы - 8%-ға (9%-ға) өсті.

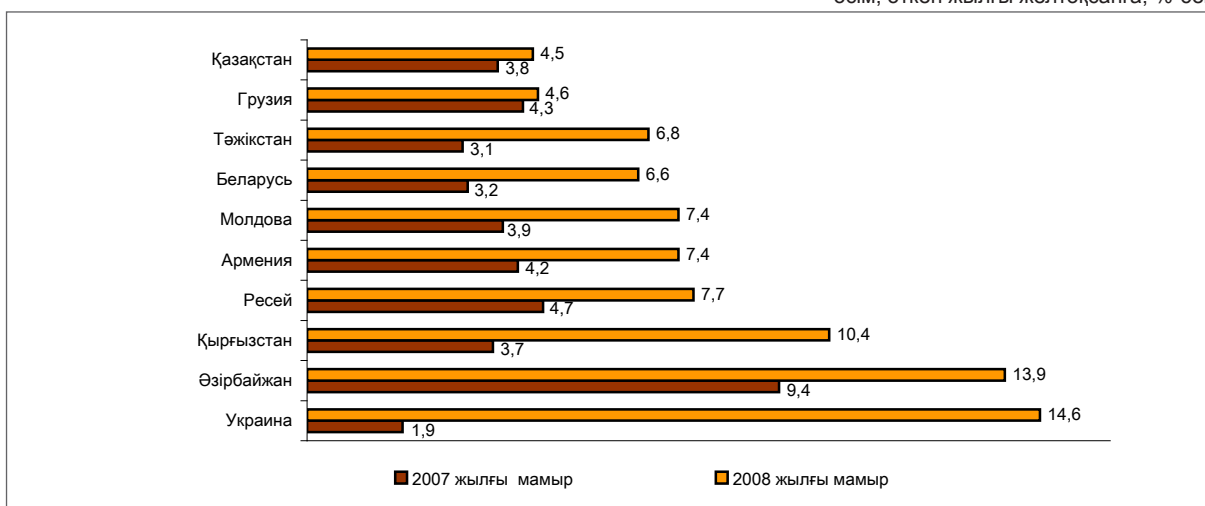
Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2% өсті (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 2%-ға төмендеген), тасымалданған жолаушылар саны 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда - 3%-ға) көп болды.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 17%-ға (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 16%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2008 жылғы қаңтар-мамырда Достастықтың елдерінің барлығында тұтыну бағаларының өсуі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда жоғары болды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Украинада (14,6%), Әзірбайжанда (13,9%) және Қырғызстанда (10,4%-ға) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 4,5% құрады.

2008 жылғы мамырда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Әзірбайжанда (20,7%), Молдовада (13,6%) және Ресейде (10,2%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 6,2% құрады.

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда және Әзірбайжанда (әрқайсысында 6,3%-дан) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 3,0% құрады.

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғарғы өсуі Тәжікстанда (15,0%), Беларусьте (13,0%), Ресей (9,6%-ға) және Арменияда (8,4%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларына өсім 3,3% құрады.

Қаржы. 2008 жылғы мамырда Достастық елдерінің көпшілігіндегі валюта рыноктарындағы бірыңғай еуропалық валютаға қарағанда ұлттық валюта бағамының нығаю үрдісі және АҚШ долларына қарағанда ұлттық валюта бағамының шамалы ауытқулары сақталуда.

Ағымдағы жылғы сәуір айының ағымында Тәжікстандағы және Украинадағы АҚШ долларының бағамы өзгерген жоқ. Әзірбайжанда мамыр айының соңына ағымдағы жылғы сәуірдің соңымен салыстырғанда оның бағамы 0,5%-ға арзандады, Армения мен Қырғызстанда - 0,4%, Беларусьте - 0,3%, Грузияда - 1,2%, Молдовада - 1,1%; Қазақстанда АҚШ долларының бағамы бір айда 0,1%, Ресейде - 0,4%, Өзбекстанда 0,2%-ға өсті.

Мамырда Достастық елдерінің көпшілігінде бірыңғай еуропалық валютаның әлсіреуі белгіленді, ағымдағы жылғы сәуірдің соңымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда: Әзірбайжанда - 0,9%, Армения, Қырғызстан және Өзбекстанда - 1,0%, Беларусьте - 0,8%, Грузияда - 1,8%, Молдовада - 1,2%, Ресейде - 0,3%, Тәжікстанда - 0,5%, Украинада - 4,0%-ға төмендеді; Қазақстанда - 0,1%-ға өсті.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде тауарлармен сыртқы сауда операцияларының жалпы көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 50%, оның ішінде экспорт - 52%, импорт - 46%-ға өсті.

Тауарлармен экспорттық-импорттық операциялардың жалпы көлемінің айтарлықтай жоғарғы өсу қарқынына Әзірбайжан (2 есе), Беларусь (1,6 есе) және Ресей (1,5 есеге) қол жеткізді.

ТМД елдерімен жасалатын сыртқы сауда операциялары көлемінің өсуі Достастықтың барлық елдерінде белгіленді, өсім қарқыны 23% (Грузияда) бен 66% (Беларусьте) аралығында болды.

Достастық елдеріне экспорттың төмендеуі ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда тек қана Армения (0,9%) мен Тәжікстанда (8%) тіркелген.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде Достастық елдері тауарларын әлемнің басқа елдеріне экспорттың құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 53%, тауарлар импорты - 50%-ға өсті.

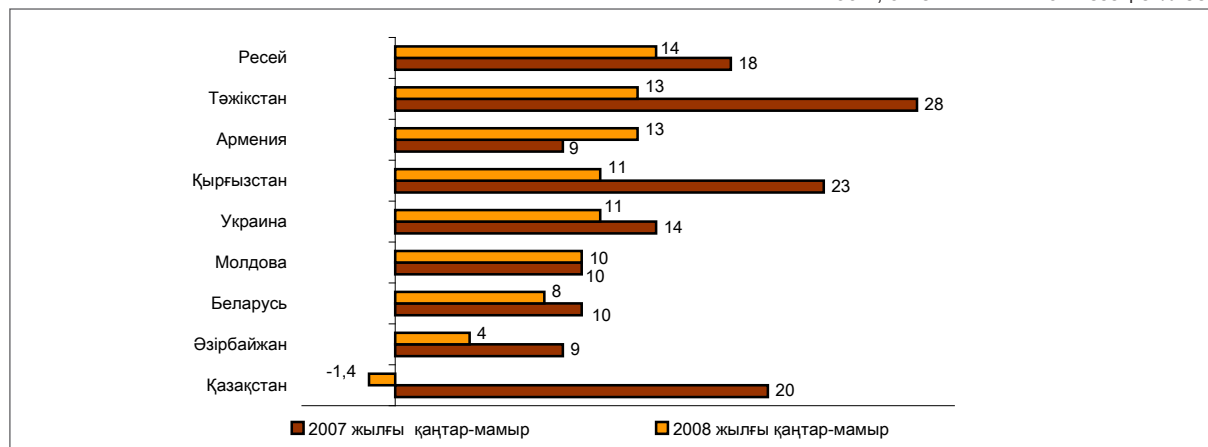
2008 жылғы қаңтар-сәуірде әлемнің басқа елдерімен жасалған сауда балансының оң мәнді айырмасы Әзірбайжанда АҚШ долларының 2,1 миллиард мөлшерінде қалыптасты (өсу 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 33 есе), Беларусьте - 2,3 (3,4 есе), Қазақстанда - 12,8 (2,1 есе), Ресейде - 58,9 (1,5 есеге көп) және Тәжікстанда - 46,4 (75%-ға аз).

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда есептелген орташа айлық атаулы жалақы Әзірбайжанда орта есеппен 243 манатты, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда - 169 манатты, Арменияда - тиісінше,

86,9 және 70,7 мың драмды, Беларусьте – 802,4 және 649,9 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 56,7 және 48,3 мың теңгені, Қырғызстанда – 4754 және 3461 сомды, Молдовада – 2370 және 1864 лейді, Ресейде – 15961 және 12186 рубльді, Тәжікстанда – 208 және 144 сомониді, Украинада – 1673 және 1196 гривнаны құрады.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

есім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Әзірбайжанда 2008 жылғы мамырда, бағалау бойынша – 317 АҚШ долларына, 2007 жылғы мамырда – 207 долларға, Арменияда – тиісінше 293 және 207, Беларусьте - 396 және 320, Қазақстанда – 492 және 416, Қырғызстанда – 137 және 99, Молдовада - 245 және 166, Ресейде – 718 және 495, Тәжікстанда – 63 және 45, Украинада - 351 және 253 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеп жүрген 2,5 миллионға жуық адам келді.

2008 жылғы қаңтар-мамырда жұмыспен қамту қызметіне келген жұмыссыз азаматтардың санында жұмыссыз деп танылған адамдар саны Әзірбайжанда – 11,4% (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 8,7%), Арменияда – тиісінше, 98,0% және 97,8%, Беларусьте – 69,3% және 66,7%, Қырғызстанда – 53,2% және 55,7%, Ресейде – 59,8% және 59,5%, Тәжікстанда (қаңтар-сәуірде) – 32,8% және 30,8%, Украинада – 56,9% және 61,2% құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырдың ішінде (өткен кезеңде жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеу мәселелері бойынша келген адамдар санынан жұмысқа орналасқандарды қоса) Әзірбайжанда – жұмыс іздеп келген жұмыссыз азаматтардың жалпы санының 59,4%-ы, Арменияда – 19,2%, Беларусьте – 58,0%, Қазақстанда – 76,7%, Қырғызстанда – 49,2%, Молдовада – 42,2%, Ресейде – 77,8%, Тәжікстанда (қаңтар-сәуірде) – 19,9% және Украинада – 73,7% жұмысқа орналасты.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-ИЮНЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-июне 2008г. составил в действующих ценах 5336,6 млрд. тенге, что на 3,8% больше, чем в январе-июне 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 6,7%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 9,0%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,7%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-июне 2008г. составил в текущих ценах 289,8 млрд. тенге и по сравнению с январем-июнем 2007г. увеличился на 4,2%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-июне 2008г. составил 954,4 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 3,2%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 1083,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-июнем 2007г. на 2,1%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-июне 2008г. составил 1510,2 млрд. тенге, что на 12,4% больше, чем в январе-июне 2007г.

По состоянию на 1 июля 2008г. в республике зарегистрировано 276837 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 261690. Действующих юридических лиц – 188827. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 174642, из них субъектов малого бизнеса – 128182.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-мае 2008г. составил 41596,2 млн. долларов США и по сравнению с январем-маем 2007г. увеличился на 41,8%, в том числе экспорт – 28012,1 млн. долларов США (увеличился на 60,0%), импорт – 13584,1 млн. долларов США (увеличился на 14,8%).

Цены. Индекс потребительских цен в июне 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 105,7%. Цены на продовольственные товары возросли на 8,1%, непродовольственные товары – на 3,8%, платные услуги – на 4,2%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в июне 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 29,6%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 июня 2008г. составили 1348,2 млрд. тенге, затраты – 1234,0 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 26,4%, затраты на 27,9%.

За I квартал 2008г., по данным отчитавшихся предприятий и организаций, финансовый результат определился как доход в сумме 1178,7 млрд. тенге, что на 71,2% выше уровня I квартала 2007г. Уровень рентабельности составил 43,8%. Доля убыточных предприятий составила 44,1% от общего числа отчитавшихся предприятий.

По данным Национально Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец мая 2008г. составили 7258,3 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,7%, доля кредитов в иностранной валюте – 42,8%. Объем депозитов в банковской системе на конец мая 2008г. составил 4366,7 млрд. тенге, что на 25,5% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1472 млрд. тенге, и на 16,1% соответственно.

Рынок труда. Численность безработных в июне 2008г., по экспертной оценке, составила 566,9 тыс. человек, уровень безработицы – 6,6% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец июня т.г. составила 62,2 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,7%.

Доходы населения. В мае 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 29570 тенге и увеличились по сравнению с маем 2007г. на 23,6%, реальные денежные доходы - на 3,5%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в мае 2008г., составила 59310 тенге и возросла по сравнению с маем 2007г. на 18,6%. Реальная заработная плата снизилась на 0,8%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Единица измерения	Январь-июнь 2008г.	Июнь 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Июнь 2008г. в % к маю 2008г.
				январь-июнь 2008г.	июнь 2008г.	
Б	1	2	3	4	5	
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			104,4	103,4	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	5336,6	1091,7	103,8	104,0	96,2
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	289,8	76,3	104,2	105,2	141,3
Объем строительных работ	млрд. тенге	657,3	209,4	110,7	114,0	132,1
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	1510,2	351,9	112,4	101,5	113,4
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	954,4	176,4	103,2	103,3	101,5
Объем услуг связи	млрд. тенге	198,5	34,6	123,4	111,7	100,3
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	1083,2	202,7	102,1	102,0	103,0
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	41596,2	10003,2	141,8	143,4	114,7
в том числе:						
экспорт		28012,1	6496,5	160,0	159,2	113,3
импорт		13584,1	3506,7	114,8	121,2	117,6
Индекс потребительских цен				119,1	105,7 ⁴⁾	101,2
Индекс цен производителей промышленной продукции				146,7	129,6 ⁴⁾	107,3
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		566,9		94,5	99,6
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	142644	29570	123,2 ⁵⁾	123,6 ⁵⁾	103,2
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,5 ⁵⁾	103,5 ⁵⁾	102,1
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	56686	59310	117,3	118,6	102,4
реальная	в %			98,6	99,2	101,4
Финансовые показатели						
Денежная масса МЗ ⁶⁾	млрд. тенге		5108,1		120,7	105,3
Наличные деньги в обращении ⁶⁾	млрд. тенге		741,5		98,8	103,1
Депозиты в банковской системе ⁶⁾	млрд. тенге		4366,7		125,5	105,6
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1472,0		116,1	98,8
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения ⁶⁾	млрд. тенге		7258,3		120,7	100,0
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5860,0		124,3	100,4
Рентабельность предприятий и организаций ⁷⁾	в %	43,8				
Дебиторская задолженность предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	5305,5		158,9		
Задолженность по обязательствам предприятий и организаций (на конец периода) ⁷⁾	млрд. тенге	11622,6		132,5		

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-май 2008г.; графа 2 – май 2008г.; графа 3 – январь-май 2008г. в % к январю-маю 2007г.; графа 4 – май 2008г. к маю 2007г.; графа 5 – май 2008г. в % апрелю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-май и май 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка РК, на конец мая 2008г.

⁷⁾ I квартал 2008г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ ТРУДА

В целом по экономике индекс производительности труда в I квартале 2008 года к соответствующему периоду прошлого года составил 103,0%.

Производительность труда в I квартале 2008 года

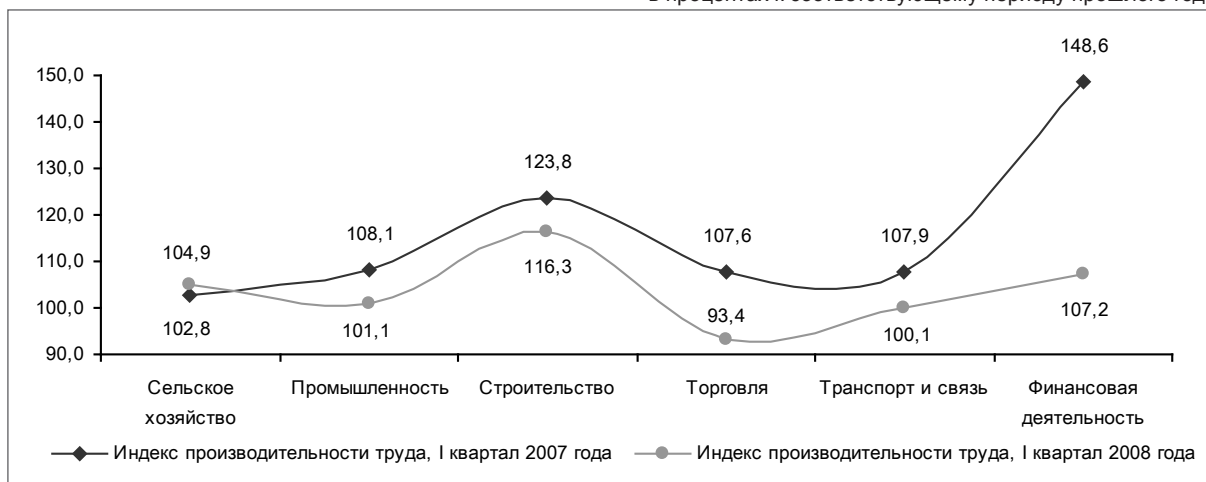
в процентах

	I квартал 2008 года к соответствующему кварталу прошлого года			Структура	
	индекс производительности труда	индекс физического объема валовой добавленной стоимости	индекс изменения численности занятых в экономике	валовой добавленной стоимости	занятости
В целом по экономике*	103,0	106,7	103,6	100,0	100,0
Сельское хозяйство, охота и лесоводство; рыболовство, рыбоводство	104,9	103,7	98,9	2,0	31,2
Сельское хозяйство, охота и лесоводство	105,0	103,7	98,8	2,0	31,0
Рыболовство, рыбоводство	81,7	100,0	122,4	0,0	0,2
Промышленность	101,1	103,7	102,6	33,6	12,2
Горнодобывающая промышленность	104,7	107,0	102,2	17,7	2,6
Обрабатывающая промышленность	95,3	98,3	103,2	13,2	7,4
Производство и распределение электроэнергии, газа и воды	107,6	108,7	101,0	2,7	2,2
Строительство	116,3	126,9	109,1	4,7	6,7
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	93,4	102,0	109,2	14,4	14,2
Гостиницы и рестораны	117,5	122,6	104,3	0,8	1,3
Транспорт и связь	100,1	106,7	106,6	10,3	7,4
Финансовая деятельность	107,2	119,7	111,7	5,5	1,1
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям	105,1	107,6	102,4	18,5	4,5
Государственное управление	100,0	105,4	105,4	2,2	4,5
Образование	100,0	103,2	103,2	4,1	9,7
Здравоохранение и предоставление социальных услуг	99,9	105,6	105,7	2,1	4,4
Предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг	100,7	104,3	103,6	1,8	2,8

*) Индекс рассчитан без учета косвенно-измеряемых услуг финансового посредничества.

Производительность труда в I квартале 2007-2008гг.

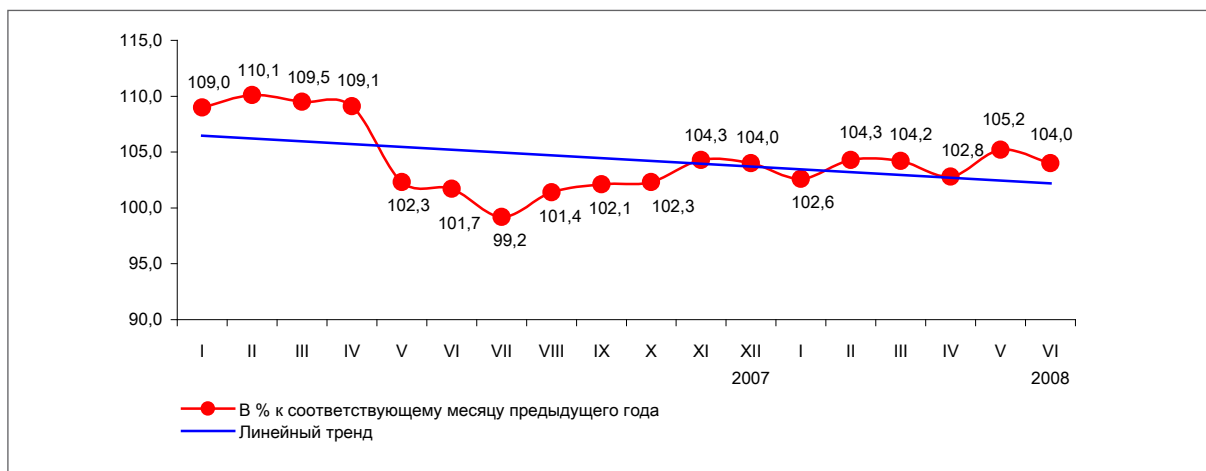
в процентах к соответствующему периоду прошлого года

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

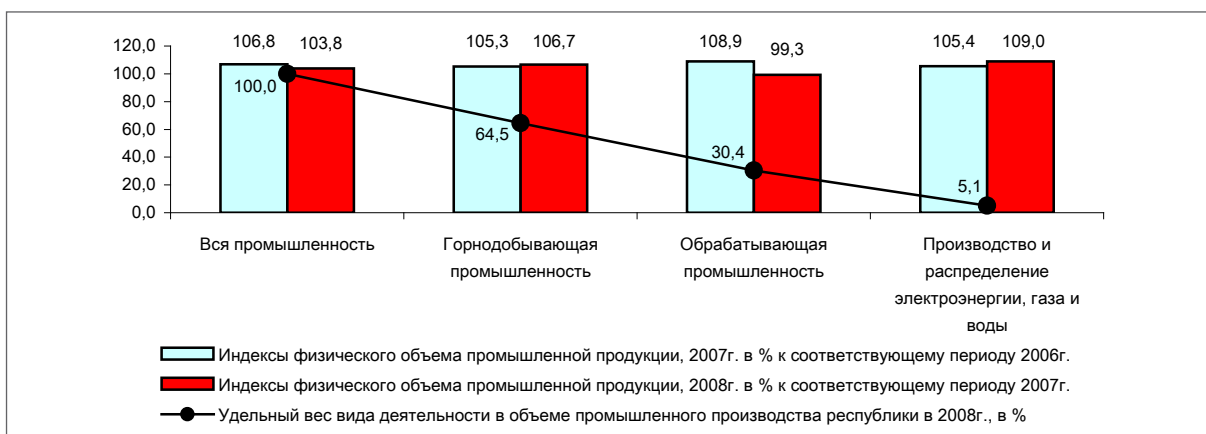
В январе-июне 2008г. к уровню января-июня 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103,8% (соответственно в 2005г. – 105,5%, 2006г. – 105,1%, 2007г. – 106,8%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 5336,6 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Карагандинской, Кызылординской областей, гг. Астаны и Алматы.

Индексы физического объема промышленной продукции

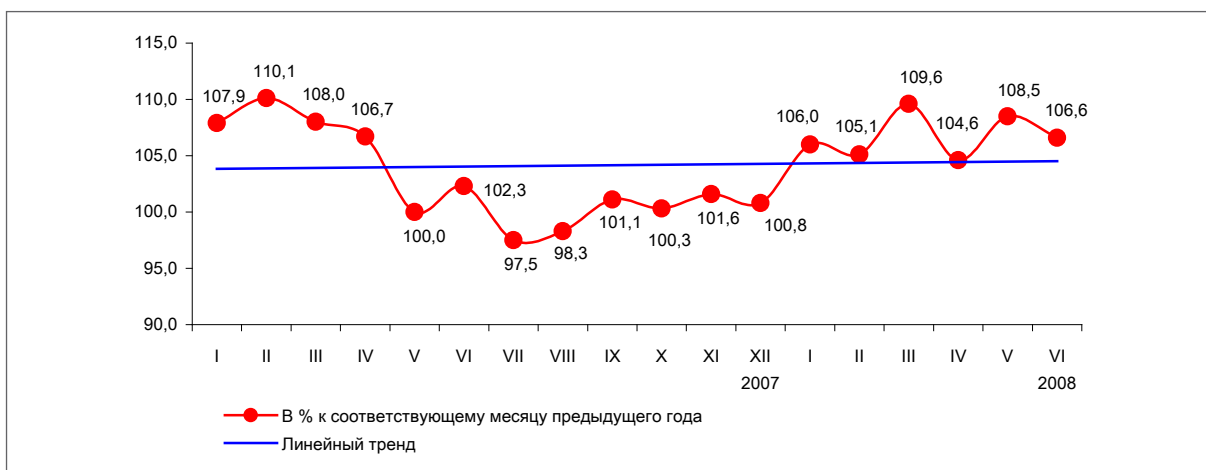
Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства в отчетном периоде составила 64,5% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность пришлось 30,4% объема всей промышленной продукции (37-38%).

**Индексы физического объема промышленной продукции
в январе-июне 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности**

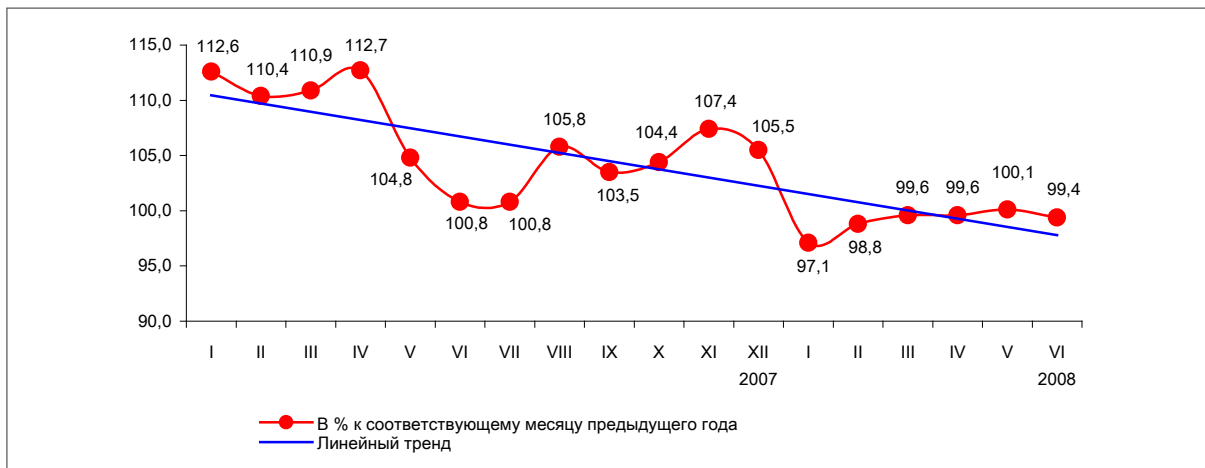
В **горнодобывающей промышленности** в прошедшем периоде произвели продукции на 3440,9 млрд. тенге, что на 6,7% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном на предприятиях Атырауской области. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Сократился выпуск руды медной и меди в медном концентрате в Карагандинской области, окатышей железорудных в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

В **обрабатывающей промышленности** в январе-июне т.г. производство уменьшилось на 0,7% и составило 1623,2 млрд. тенге. Снизился выпуск строительных материалов, черных и цветных металлов, древесины, электрооборудования, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

Производство **пищевых продуктов, включая напитки**, составило 316,6 млрд. тенге. Индекс физического объема к январю-июню 2007г. составил 101,6%. Возросло производство мяса, изделий колбасных, муки, крупы, хлеба, сахара, макаронных изделий. Сократился выпуск соков фруктовых, масла подсолнечного и хлопкового, молока, масла сливочного, сыра и творога, кондитерских изделий.

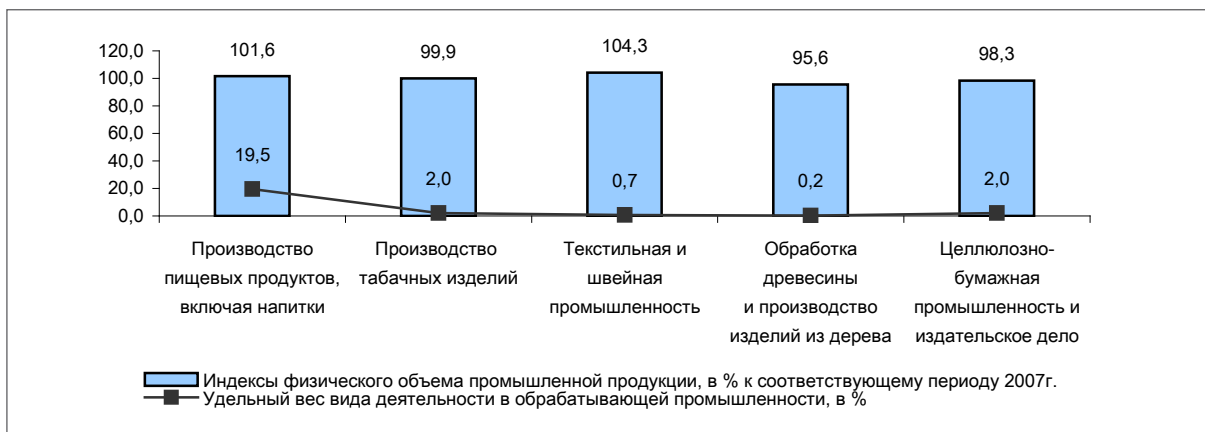
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 4,3%. Увеличился выпуск волокна хлопкового, тканей, свитеров, джемперов и пуловеров. Снизилось производство ковров, ковровых изделий, шляп, уборов головных (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 2,1 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур крупного рогатого скота.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** составил 95,6% к уровню января-июня 2007г. Сократился выпуск плит древесноволокнистых, окон и дверей, реек и штапиков. Возросло производство лесоматериалов, шпал железнодорожных или трамвайных, тары деревянной.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-июне т.г. индекс физического объема сложился на уровне 98,3%. Снизилось производство книг и брошюр, этикеток и ярлыков, обоев. Увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июне 2008г.

В период с января по июнь т.г. **кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** произведено на 119,6 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 6,6%. Увеличился выпуск кокса, газойлей, мазута, пропана и бутана. В Павлодарской области в связи с проведением ремонтных работ снизилось производство бензина и керосина. В Атырауской области из-за отсутствия спроса сократился выпуск керосина.

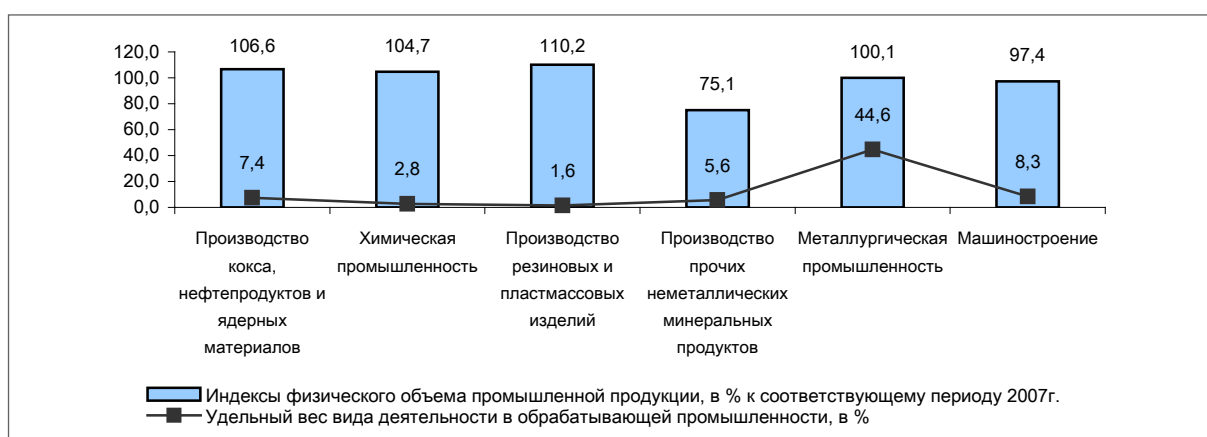
В январе-июне т.г. возросло производство в **химической промышленности** (104,7%) за счет увеличения выпуска кислоты серной и фосфорной, трифосфата и бихромата натрия, окиси хрома. Сократилось производство фосфора и удобрений фосфорных (Жамбылская область), удобрений азотных (Мангистауская область), дубителя хромового и триоксида хрома (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 110,2%. Увеличился выпуск труб, трубок, шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой, дверей и окон из пластмасс. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов**. В отчетном периоде производство сократилось на 24,9%, а объемы составили 90,3 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, плиток, кирпичей силикатных и шлаковых, бетона, конструкций строительных (Восточно-Казахстанская область, г. Астана и Алматы).

На долю **металлургической промышленности** приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 337,5 млрд. тенге, цветной – на 347,2 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 99,2% из-за снижения выпуска чугуна и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** уменьшилось на 0,9%. Сократился выпуск меди рафинированной, серебра аффинированного, цинка (Карагандинская область), свинца (Южно-Казахстанская область). Увеличилось производство золота, глинозема, проволоки медной.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июне 2008г.

В **машиностроении** в прошедшем периоде произвели продукции на 134,5 млрд. тенге. По сравнению с прошлым годом индекс физического объема составил 97,4%.

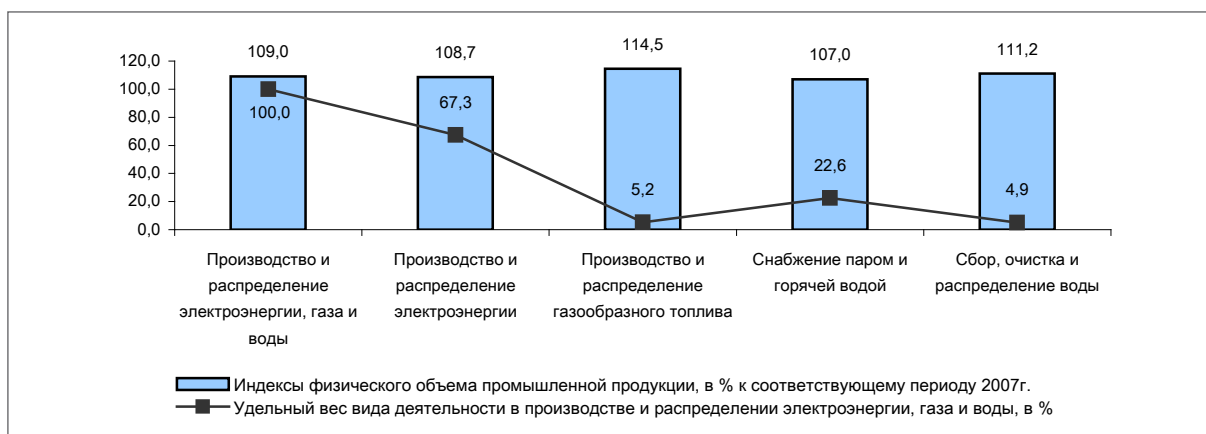
Производство **машин и оборудования** выросло на 9,8%. Увеличился выпуск подшипников, жаток рядковых, насосов, огнетушителей, оборудования нефтегазоперерабатывающего. Вместе с тем, сократилось производство машин стиральных бытовых, машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область).

Снизился выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** (99,3%): машин вычислительных цифровых, счетчиков жидкости и электроэнергии в г. Алматы, аккумуляторов в Алматинской области, конденсаторов в Восточно-Казахстанской области. Приостановился выпуск магнитофонов в г.Алматы. Увеличилось производство трансформаторов, телевизоров, проводов и кабелей изолированных.

Транспортных средств и оборудования выпустили на 49 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 14,1%. Меньше, чем в январе-июне 2007г., произвели автомобилей грузовых в Акмолинской области и легковых в Восточно-Казахстанской области.

В **прочих отраслях промышленности** в январе-июне т.г. снизилось производство (77,5%) мебели для сидения с деревянным каркасом, офисной деревянной и кухонной, кровати деревянные, ювелирных изделий, спортивных товаров.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-июне 2008г.

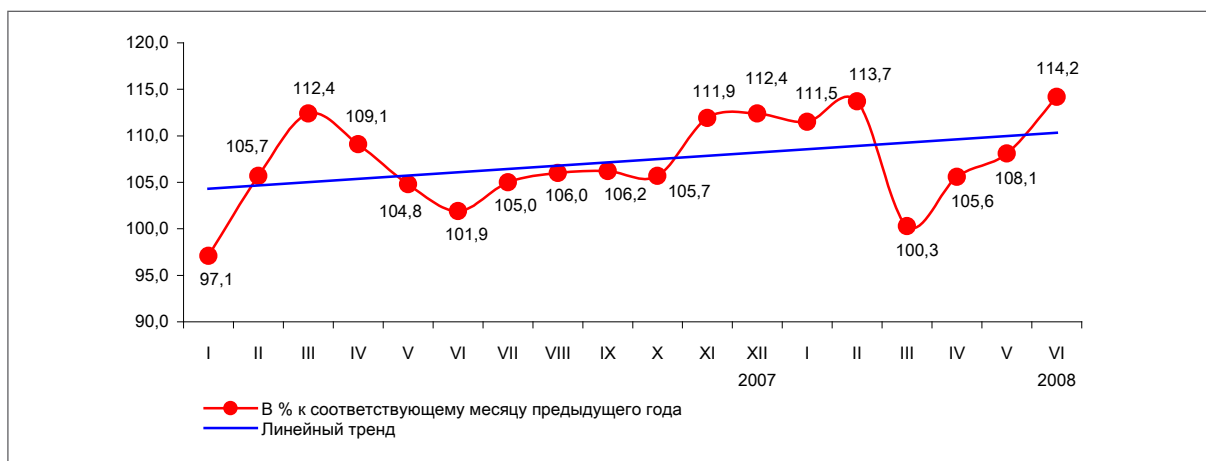

В производстве и распределении электроэнергии, газа и воды в январе-июне 2008г. по сравнению с предыдущим годом индекс физического объема составил 109%.

В отчетном периоде электроэнергии произведено 41,7 млрд. кВт.ч. Это выше аналогичного уровня 2007г. на 6,9%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей.

Выработка теплоэнергии составила 51,7 млн. Гкал или на 3,2% больше относительно января-июня прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской, Западно-Казахстанской и Мангистауской областей, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-июнь 2008г. в целом по республике, по оценке, составил 289,8 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007г. на 4,2%.

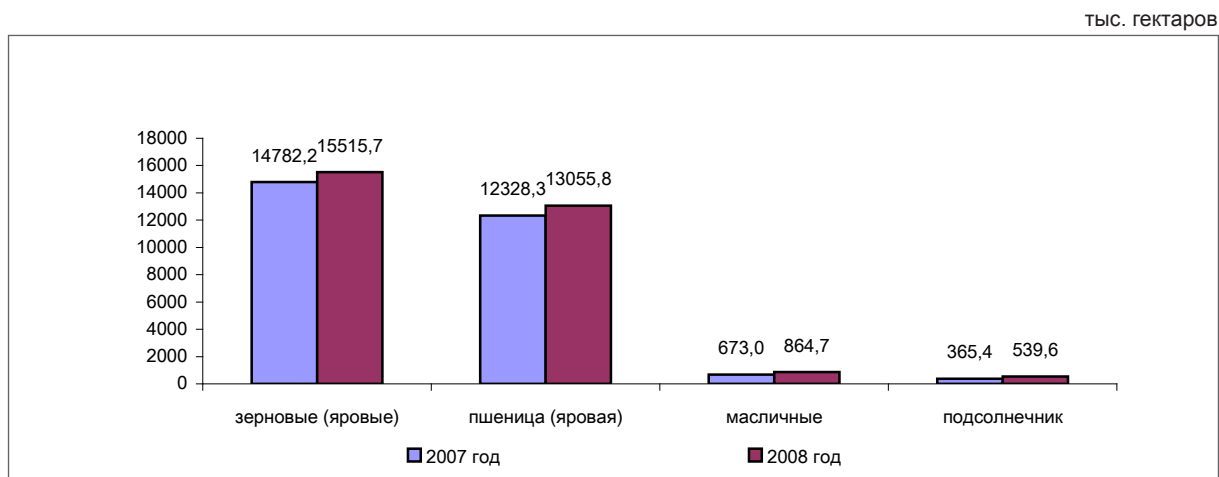
Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан по состоянию на 16 июня 2008г., завершено сев яровых культур. Площадь посевов яровых зерновых культур на указанную дату составила 15515,7 тысяч га, что на 5,0% выше уровня 2007г., в том числе под пшеницей занято 13055,8 тыс. га, ячменем – 1954,6 тыс. га, кукурузой – 91,3 тыс. га, рисом – 74,2 тыс. га. По сравнению с 2007г. увеличились площади под зерновыми культурами в Северо-Казахстанской (на 373,7 тыс. га), Костанайской (на 175,8 тыс. га), Акмолинской (на 167,9 тыс. га) областях с целью увеличения объемов производства продукции, востребованных на мировом рынке.

Площадь посевов масличных культур по сравнению с 2007г. увеличилась на 191,7 тыс. га (на 28,5%) и составила 864,7 тыс. га, в том числе за счет увеличения площади подсолнечника на 47,7%. Посевная площадь под рапсом увеличилась на 5,9%.

Посевная площадь сахарной свеклы (Алматинская и Жамбылская области) увеличилась на 40,9% и составила 19,3 тыс. га, овощебахчевых культур – соответственно на 1,6% и 145,9 тыс. га. Площадь под хлопчатником (Южно-Казахстанская область) уменьшилась на 40,6 тыс. га (на 19,7%) и составила 165,2 тыс. га.

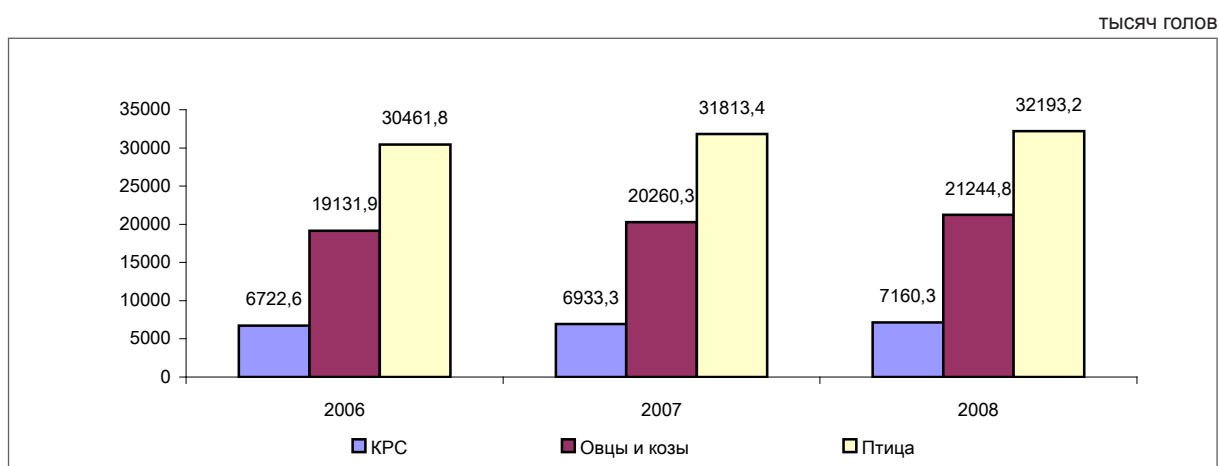
Посевная площадь яровых культур по состоянию на 16 июня 2008г.

Животноводство

По состоянию на 1 июля т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдается рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,3%), овец и коз (на 4,9%), свиней (на 5,8%), лошадей (на 5,2%), верблюдов (на 4,9%) и птицы (на 1,2%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы

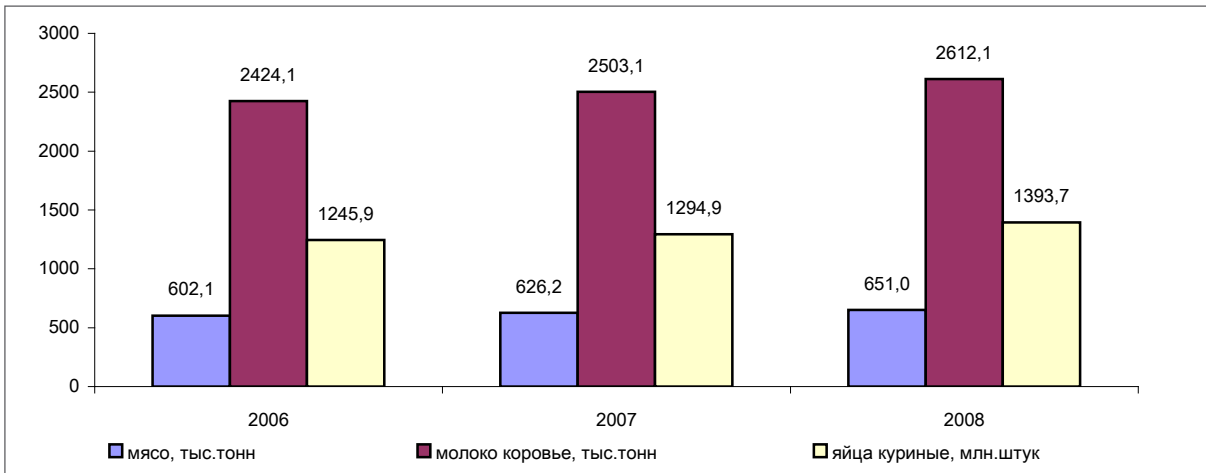

За январь-июнь 2008г. по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 104% за счет увеличения реализации всех видов скота (от 102% до 109%). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 299 кг, овец и коз - 38 кг, лошадей - 310 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 4,4% за счет увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 5,4%.

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 4,3% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку на 4,0%, производство яиц увеличилось на 7,6%.

Производство основных видов продукции животноводства

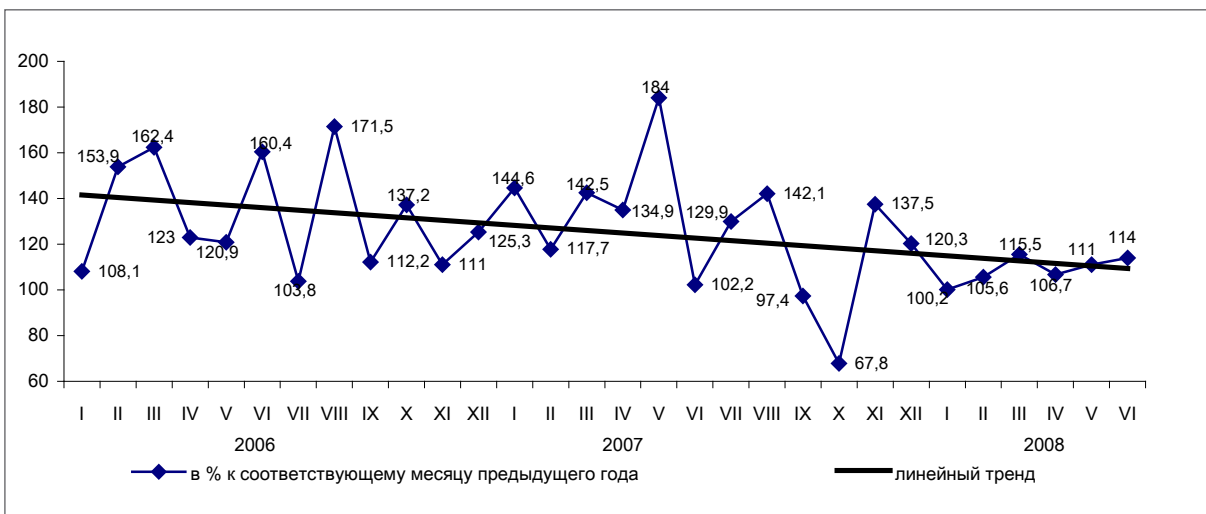
2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-июне 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 657,3 млрд. тенге, что на 10,7% больше уровня января-июня 2007 года.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 71,8%. Иностранными подрядчиками выполнено 27,6%, государственными – 0,6%.

Индексы физического объема строительных работ

В структуре выполненных работ наибольшую долю (58,4% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-июне 2007г. – 49,1%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

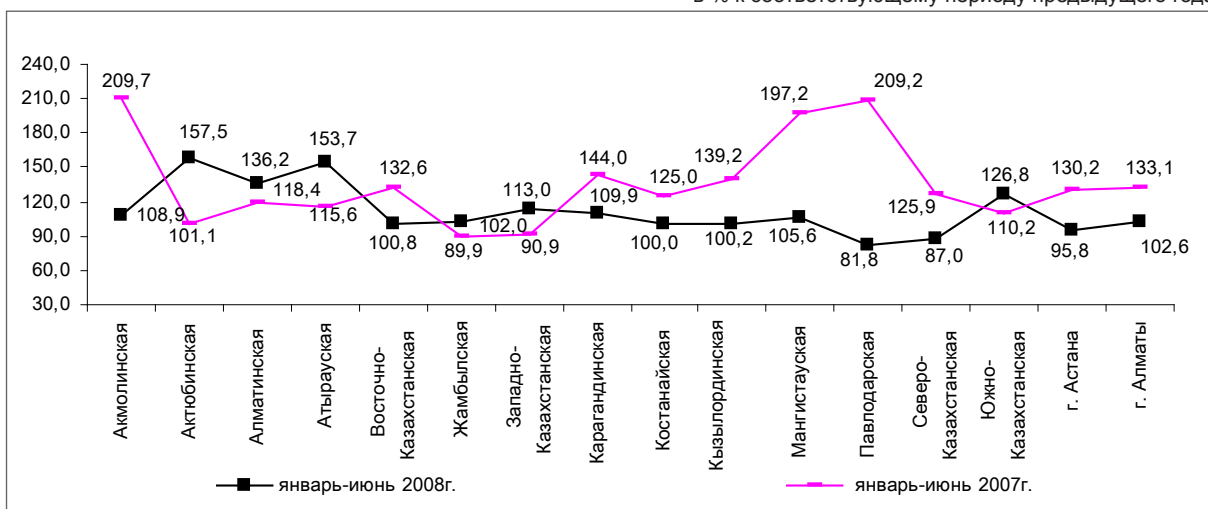

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-июнем 2007г. наблюдалось в 13 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Актюбинской (в 1,6 раза), Атырауской (в 1,5 раза), Алматинской (в 1,4 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимали гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно более 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

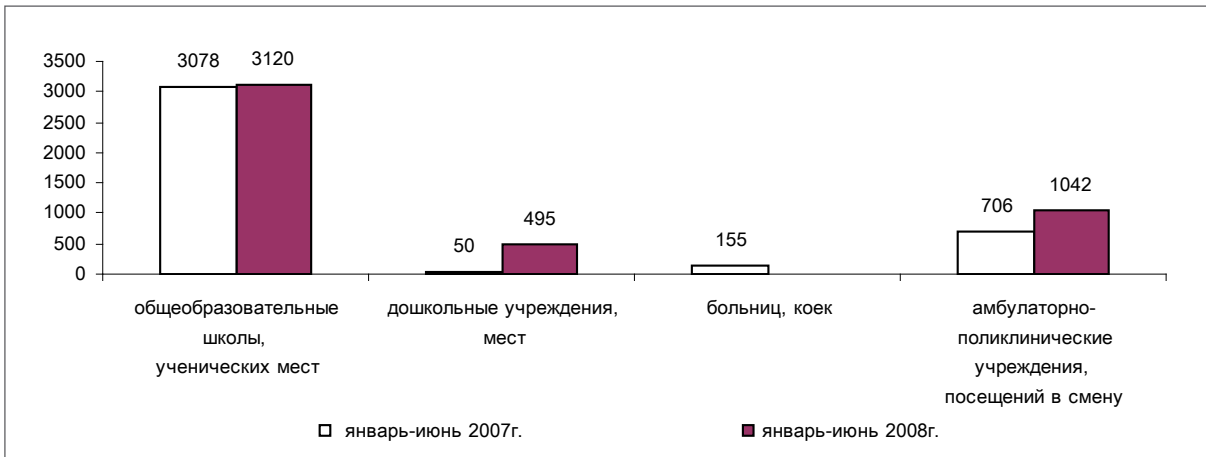
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-июне 2008г. было построено 14888 зданий, из которых 13135 жилого и 1753 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на отрасль торговли – 689, а также транспорта и связи - 571 объект.

В сфере образования и здравоохранения введено 35 объектов, в том числе 5 - общеобразовательные школы, 4 – дошкольных учреждения, 26 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

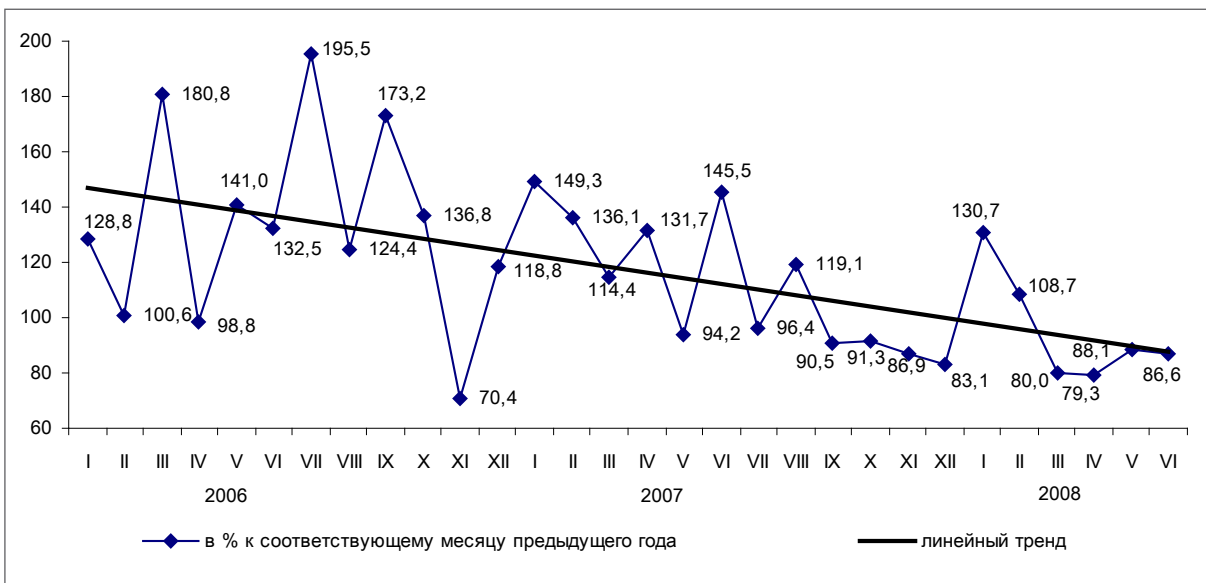

Жилищное строительство

В январе-июне 2008г. на жилищное строительство было направлено 238,8 млрд. тенге инвестиций, что на 5,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007г. В общем объеме инвестиций в основной капитал доля средств освоенных в жилищном строительстве составила 15,8%.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 2870 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 5,7% ниже уровня января-июня 2007 года. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (89,9% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 59,9%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 5% от общего объема жилья. Иностранными предприятиями введено в эксплуатацию 5,1% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

Увеличение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 13 регионах республики. Значительный рост был отмечен в Восточно-Казахстанской (в 1,5 раза), Северо-Казахстанской и Акмолинской (по 1,4 раза) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-июне 2008г. составила 55,3 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 38 тыс. тенге.

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-июнь 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 176369,9 млн. ткм, что на 7,6% больше грузооборота января-июня 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-июнь 2008г. составил 105635,1 млн. ткм, что на 11,5% выше января-июня 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

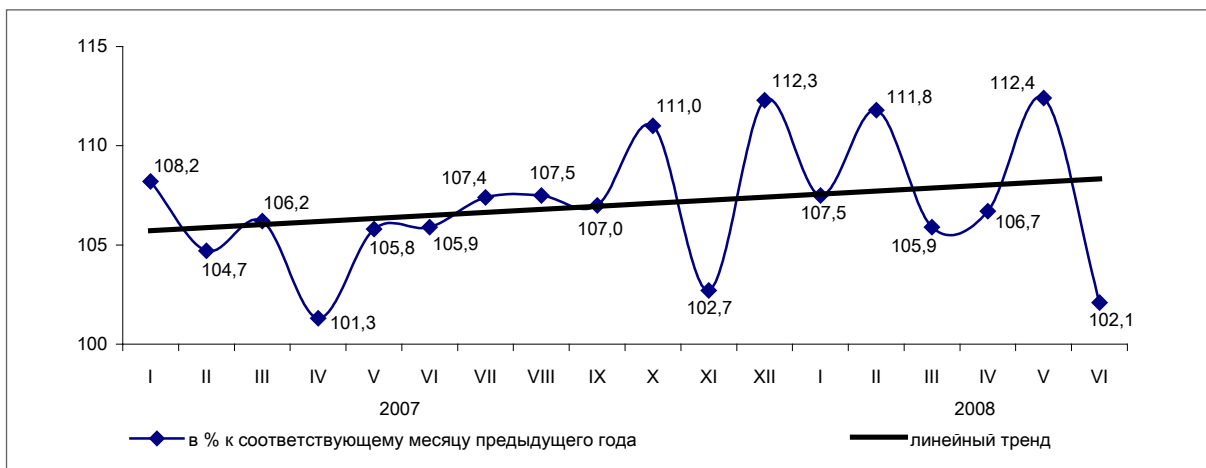
Грузооборот **автотранспорта** за январь-июнь 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 25662,7 млн. ткм, что на 0,1% больше января-июня 2007г.

Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-июне 2008г. составил 44861,3 млн. ткм, что на 3,3% выше января-июня 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 22187,4 млн. ткм (увеличение на 6,6% к январю-июню 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 22673,9 млн. ткм (увеличение на 0,3%).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 22685,2 тыс. ткм, что на 9,3% больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-июнь 2008г. составил 30592,4 тыс. ткм или снизился на 13,2% к январю-июню 2007г.

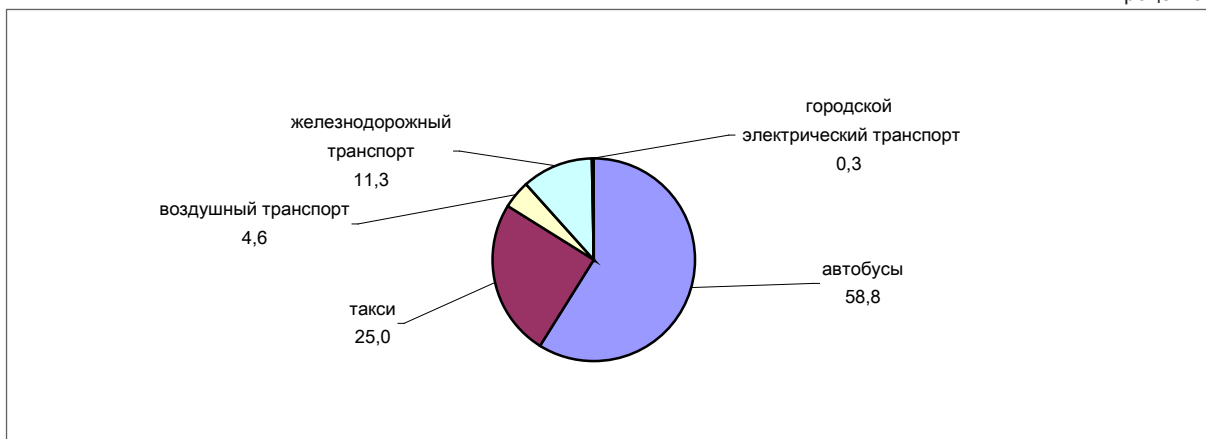
Динамика грузооборота

Пассажиروоборот в январе-июне 2008г. по сравнению с январем-июнем 2007г. увеличился на 2,2% и составил 56482,4 млн. пкм, в том числе пассажируоборот автобусов - на 4,1%, такси - на 1,7%, воздушного транспорта - на 16,8%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажируоборота железнодорожного транспорта - на 9,2%, троллейбусов - на 33,6%, трамваев - на 18,0%.

Структура пассажируоборота

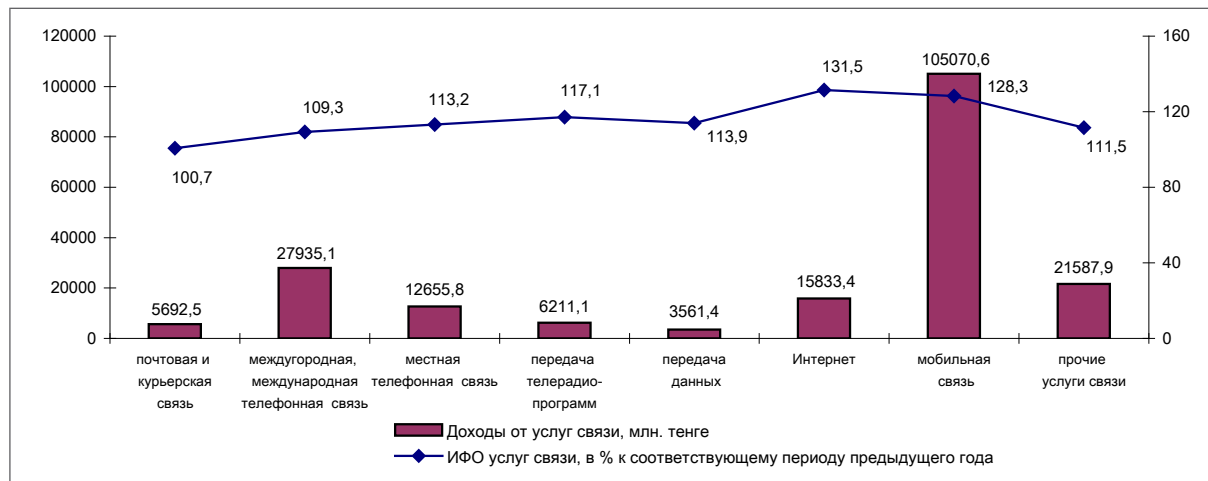
в процентах

2.6 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-июнь 2008г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 198,5 млрд. тенге, из них населению – на 81,7 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 23,4% и 21,0% больше, чем в январе-июне 2007г.

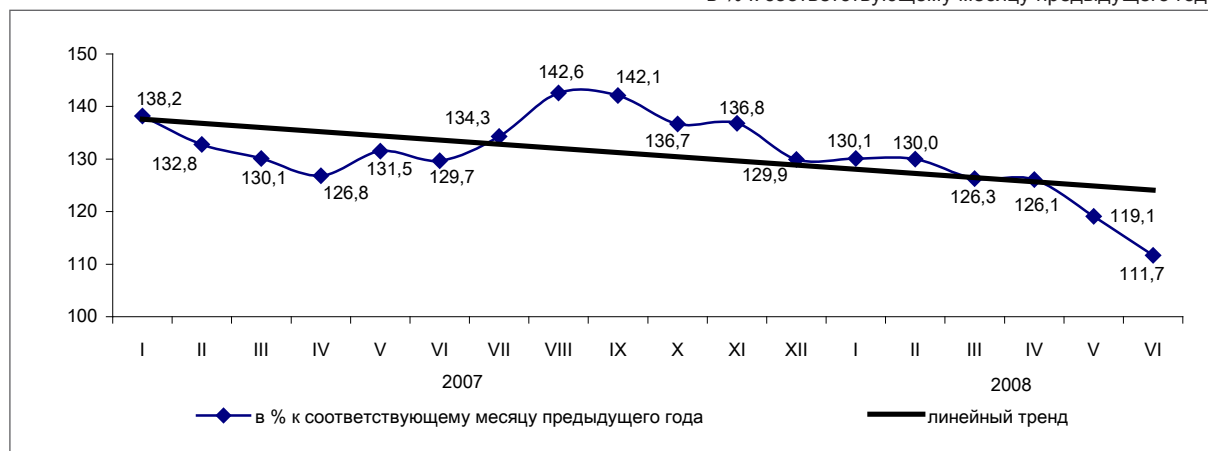
Доходы от услуг связи в январе-июне 2008г.

Активному развитию рынка телекоммуникаций способствуют факторы увеличения абонентской базы, предоставления новых продуктов и снижения тарифных планов на услуги электросвязи.

Динамика услуг связи

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре доходов от услуг связи за январь-июнь 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,9%. В сравнении с январем-июнем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 28,3%.

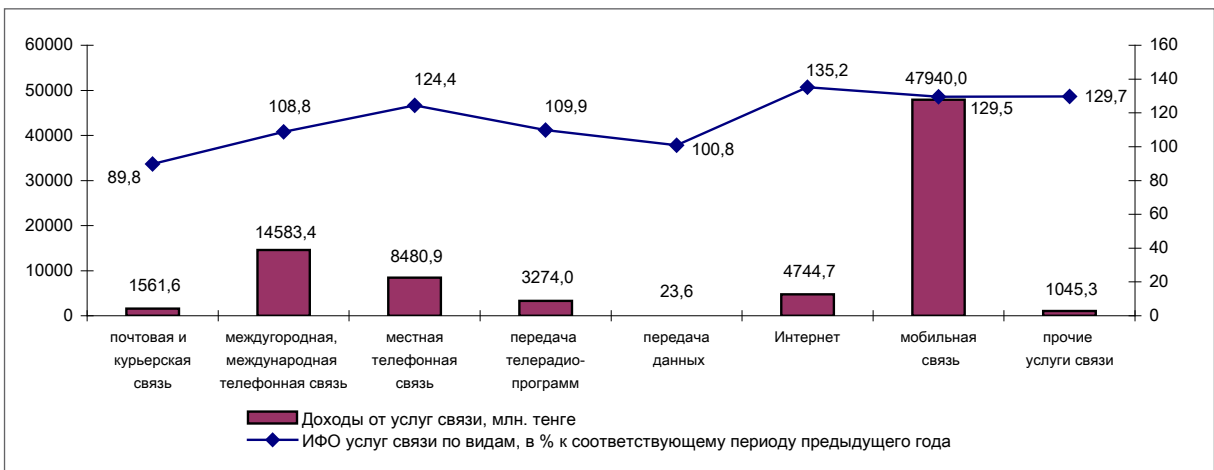
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 41,1%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-июнь 2008г. 58,7% составили доходы от услуг мобильной связи, 17,9% - от услуг междугородной, международной связи, 10,4% - от услуг местной телефонной связи, 13,0% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-июне 2008г.

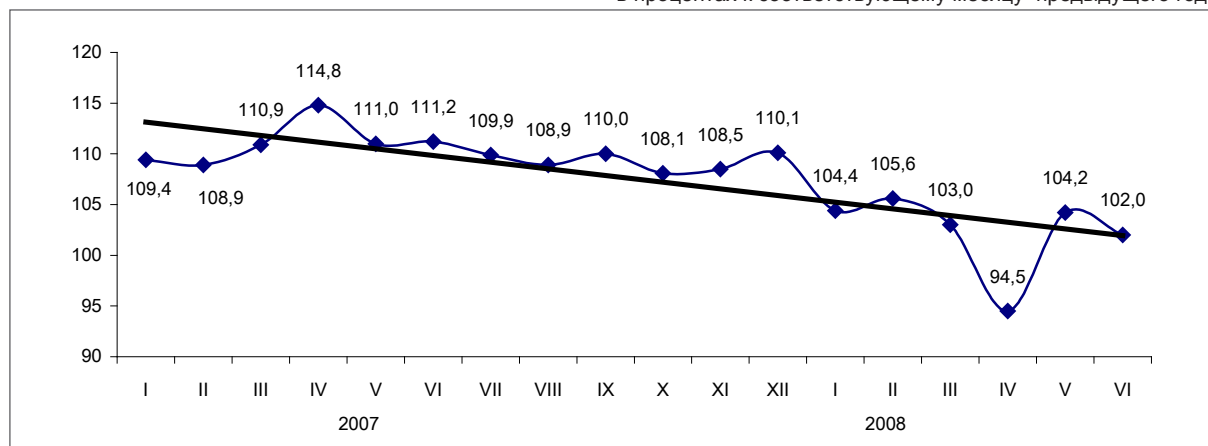

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-июне 2008г. объем розничного товарооборота составил 1083,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,1%. В июне 2008г. реализация товаров составила 202,7 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня июня 2007г. на 2%, по сравнению с маем 2008г. увеличение составило 3%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

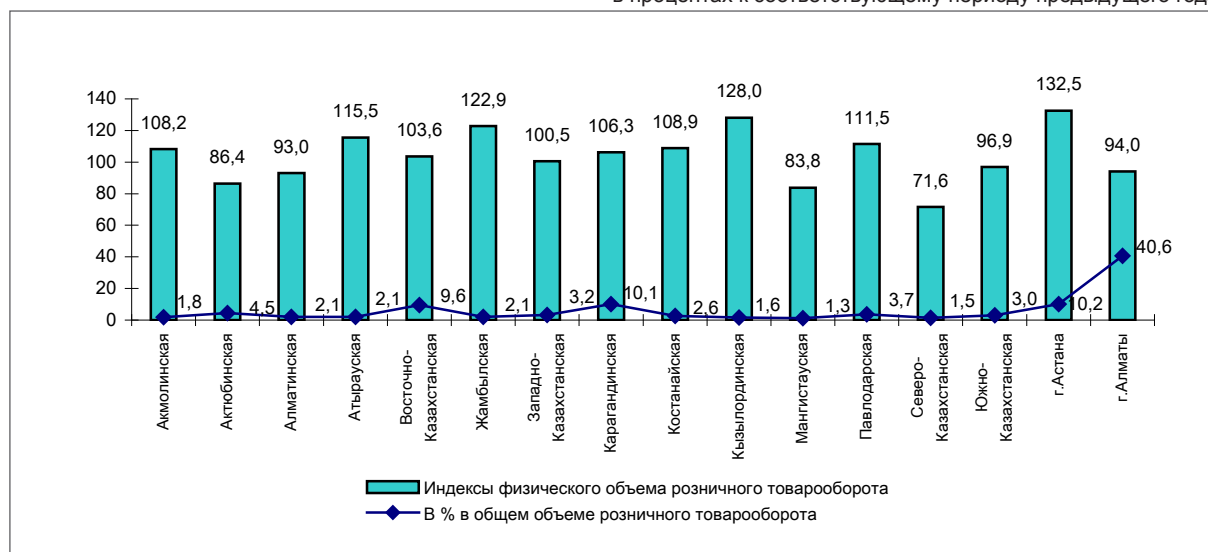
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-июне продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 69,4 тыс. тенге, что на 10,2 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-июнь 2008г.

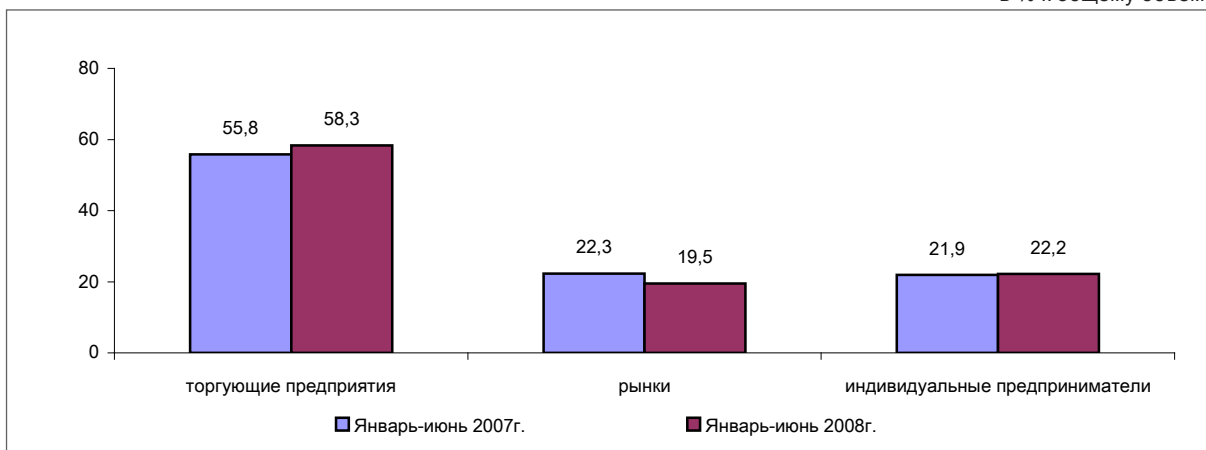
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

В формировании объема розничного товарооборота значительная доля принадлежит негосударственному сектору. С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 1051,5 млрд. тенге (97,1%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 31,5 млрд. тенге (2,9%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что сохраняется тенденция формирования розничного товарооборота в основном за счет продажи товаров торговыми организациями и индивидуальными предпринимателями, осуществляющими деятельность в стационарной торговой сети. Их доля в структуре формирования оборота розничной торговли в январе-июне 2008г. составила 80,5%. Одновременно продолжает снижаться доля продаж на рынках с 22,3% в январе-июне 2007г., до 19,5% за соответствующий период 2008г.

Оптовый товарооборот республики за январь-июнь текущего года составил 2453,9 млрд. тенге или на 6,7% меньше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-июнь 2008г. составил 47,4 млрд. тенге или на 9,3% больше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, 14,9% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 9,4 млрд. тенге. Значительная часть (57,9%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-июнь 2008 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 3,4% и составил 970920,3 млн. тенге.

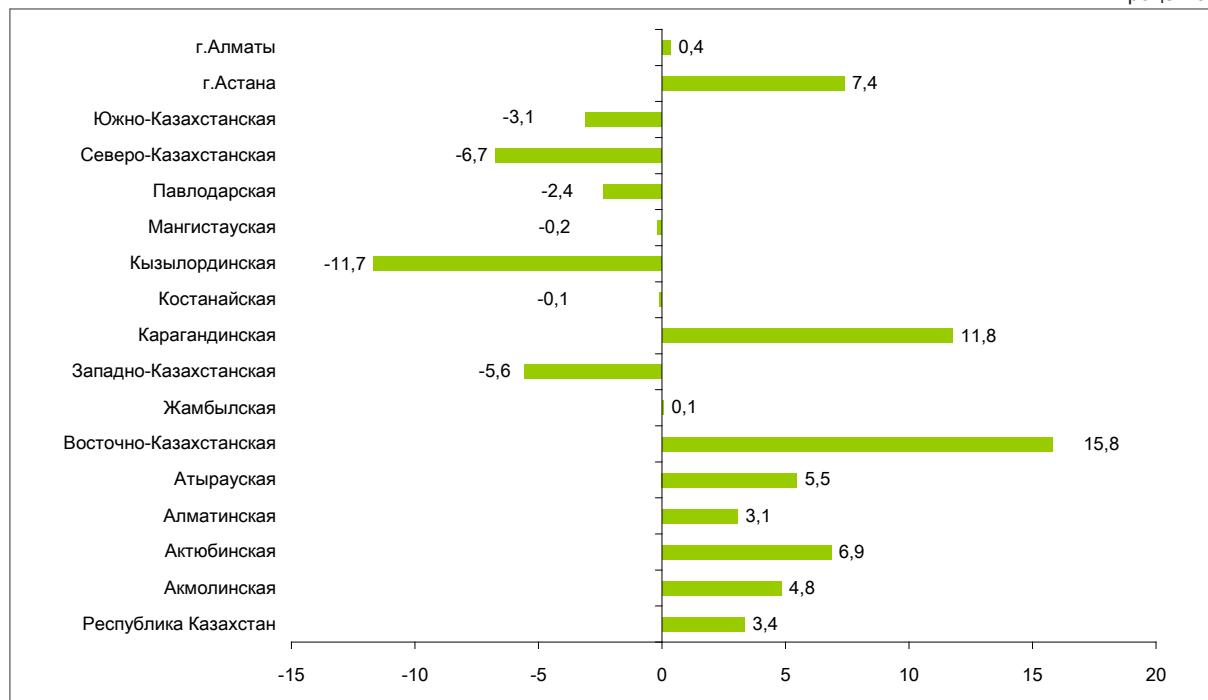
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	108,6	108,5	103,4
Акмолинская	110,9	105,9	104,8
Актюбинская	106,4	103,7	106,9
Алматинская	116,8	108,1	103,1
Атырауская	106,5	122,9	105,5
Восточно-Казахстанская	113,9	114,5	115,8
Жамбылская	110,6	107,0	100,1
Западно-Казахстанская	116,2	108,6	94,4
Карагандинская	110,8	105,9	111,8
Костанайская	104,2	102,6	99,9
Кызылординская	117,8	116,0	88,3
Мангистауская	93,7	96,5	99,8
Павлодарская	108,0	103,3	97,6
Северо-Казахстанская	92,2	89,2	93,3
Южно-Казахстанская	100,2	105,0	96,9
г. Астана	116,7	116,7	107,4
г. Алматы	112,5	115,5	100,4

Рост выпуска продукции отмечен в г.Астане, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях. Снижение выпуска продукции произошло в Кызылординской, Северо-Казахстанской, Западно-Казахстанской, Павлодарской, Южно-Казахстанской, Мангистауской и Костанайской областях.

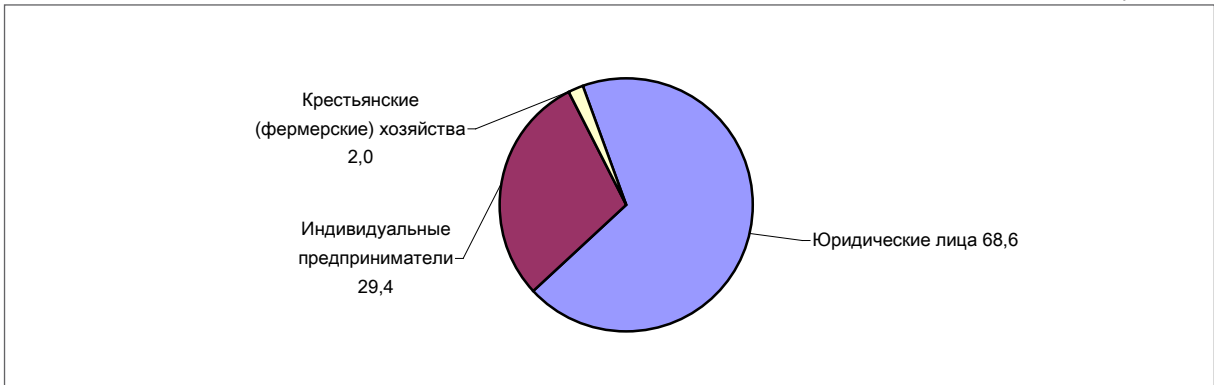
Снижение (увеличение) выпуска продукции субъектами малого предпринимательства

в процентах

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

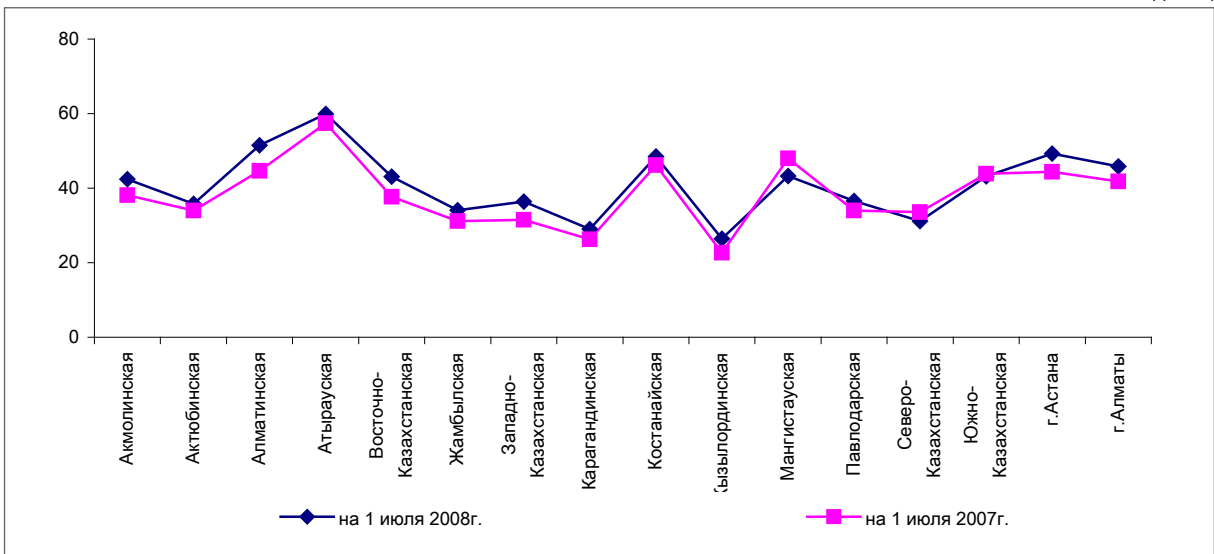

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 июля 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 8,6% и составило 648363 единицы, в том числе - 60936 юридических лиц, 416800 - индивидуальных предпринимателей и 170627 крестьянских хозяйств.

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Увеличилось их число в Алматинской (на 6,9 единицы), Восточно-Казахстанской (на 5,4 единицы), Западно-Казахстанской (на 4,9 единицы) областях, г.Астане (на 4,9 единицы). В остальных регионах прирост показателя составил до 4 единиц.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

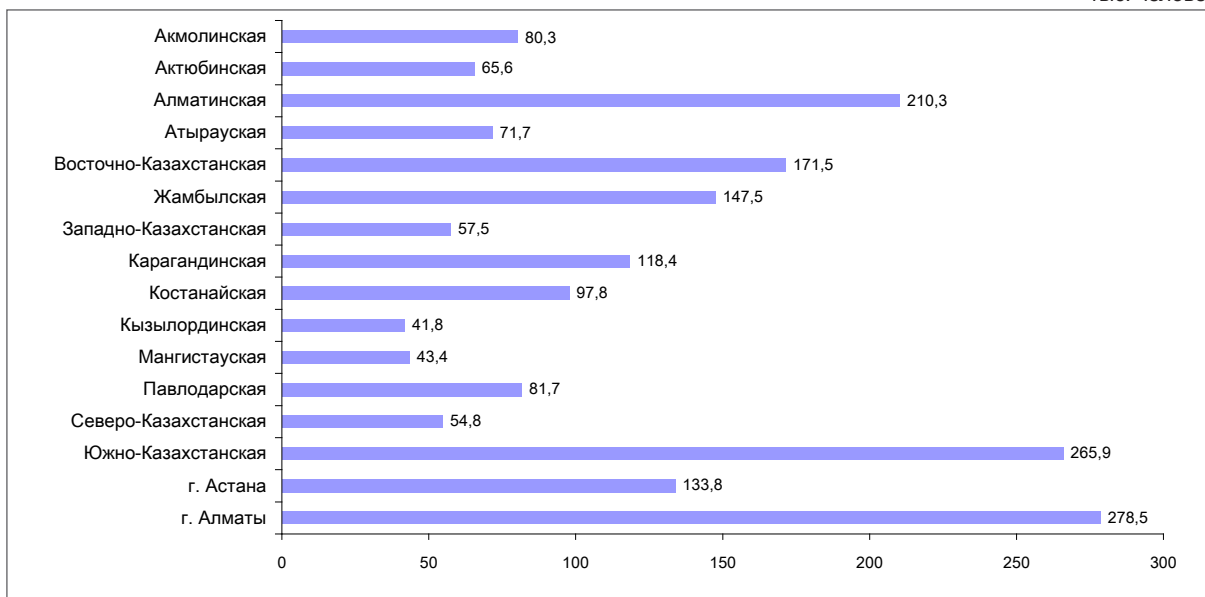
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 8,5% и составила 1920476 человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

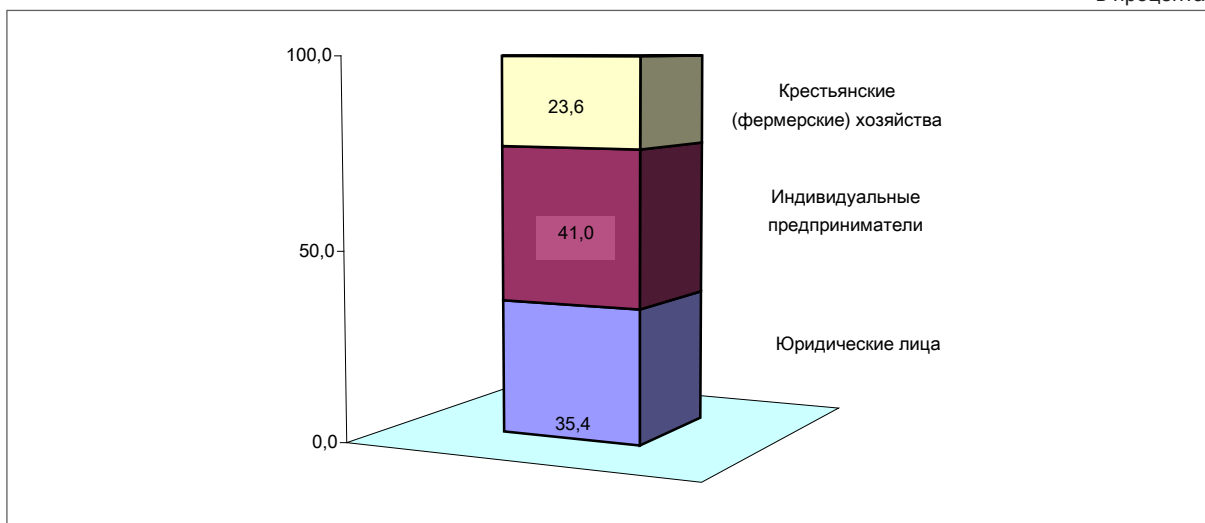
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 июля 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в г.Астане (на 16,7%), г.Алмате (на 15,5%), Атырауской (на 22,9%), Кызылординской (на 16%) и Восточно-Казахстанской (на 14,5%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

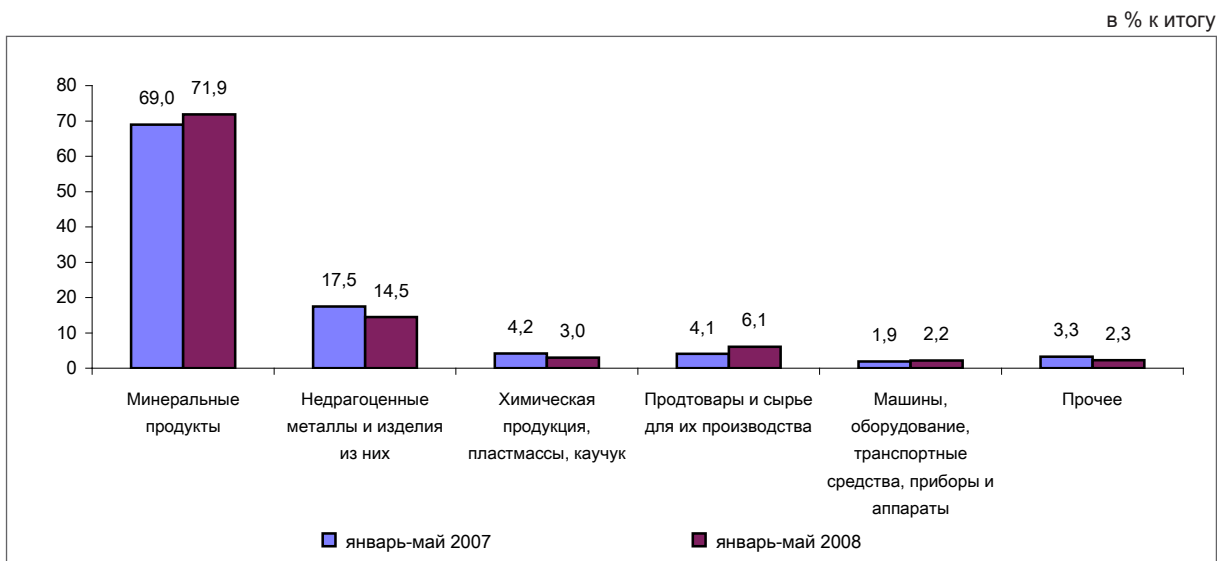
4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-мае 2008г. составил 41596,2 млн. долларов США и по сравнению с январем-маем 2007 года увеличился на 41,8%, в том числе экспорт – 28012,1 млн. долларов США, увеличился на 60%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 13584,1 млн. долларов США, увеличился на 14,8%.

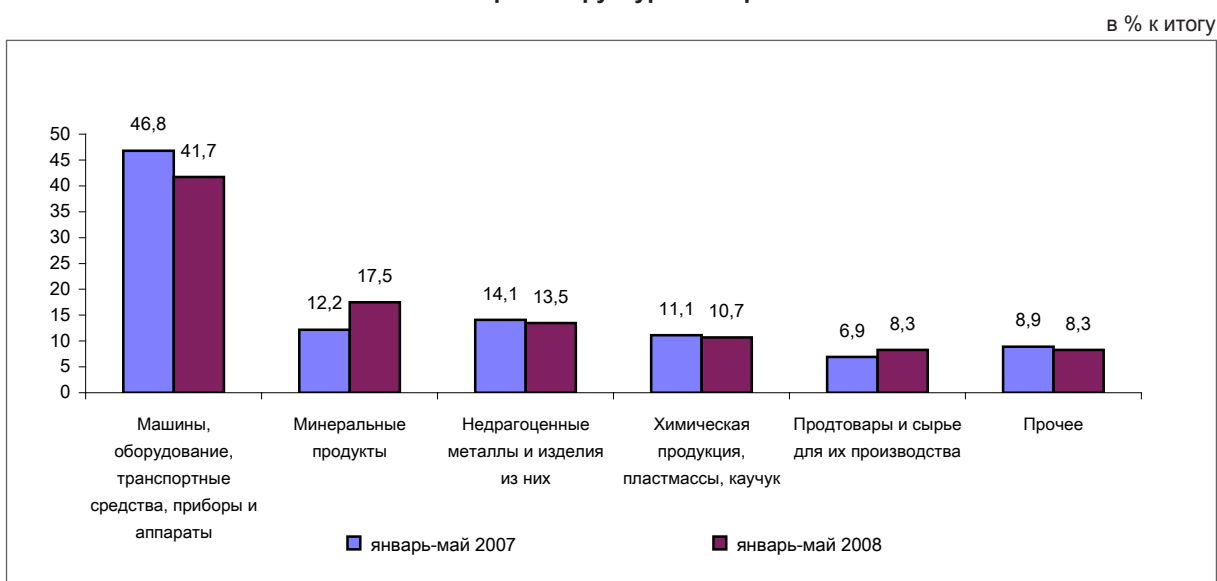
Товарная структура экспорта

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17,4%), Швейцария (15,2%), Китай (9,2%), Российская Федерация (8,6%), Франция (8,2%), Нидерланды (5,3%), Иран (3,4%), Израиль (3,3%), Украина (3,3%), Турция (2,6%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,2% (в январе-мае 2007г. – 16,5%).

Товарная структура импорта

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-мае 2008 года составили 6094,6 млн. долларов США или 44,9% (в январе-мае 2007г. – 6761,2 млн. долларов США или 45,7%).

В январе-мае 2008г. на страны СНГ приходилось 48% всех импортных поставок (в январе-мае 2007г. – 42,9%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (39,1% от общего объема импорта), Китай (9,9%), Германия (7,0%), США (5,3%), Украина (5,2%), Япония (3,2%), Италия (2,8%), Турция (2,6%), Франция (2,3%), Великобритания (1,7%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-мае 2008г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 11058,6 млн. долларов США и по сравнению с январем-маем 2007г. увеличился на 38,9%, в том числе экспорт – 4532,3 млн. долларов США, увеличился на 57%, импорт – 6526,3 млн. долларов США, увеличился на 28,6%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,4% (в январе-мае 2007г. – 26,6%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-мае 2008г. составил 53% (в январе-мае 2007г. – 49%), продовольственных товаров – 13% (12%), химической продукции – 10% (16%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-мае 2008г. составила 24% (в январе-мае 2007г. – 25%), минеральных продуктов – 34% (27%), металлургической продукции – 15% (18%), химических товаров – 8% (10%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-мае 2008г. составила 95% (в январе-мае 2007г. – 94%), металлургической продукции – 55% (55%), продовольственным товарам – 61% (60%), химическим товарам – 34% (38%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-мае 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 30537,6 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007 года увеличился на 42,8%, в том числе экспорт – 23479,8 млн. долларов США, увеличился на 60,6%, импорт – 7057,8 млн. долларов США, увеличился на 4,4%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-мае 2008г. составил 77% (в январе-мае 2007г. – 73%), продукции металлургической промышленности – 14% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-мае 2008г. составила 58% (в январе-мае 2007г. – 63%), продовольственных товаров – 6% (5%), химической продукции – 14% (12%), продукции металлургической промышленности – 12% (11%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-мае 2008г. составила 72% (в январе-мае 2007г. – 77%), фармацевтическим товарам – 88% (89%), одежде – 84% (82%), продовольственным товарам – 39% (40%) от общего импорта указанных товаров.

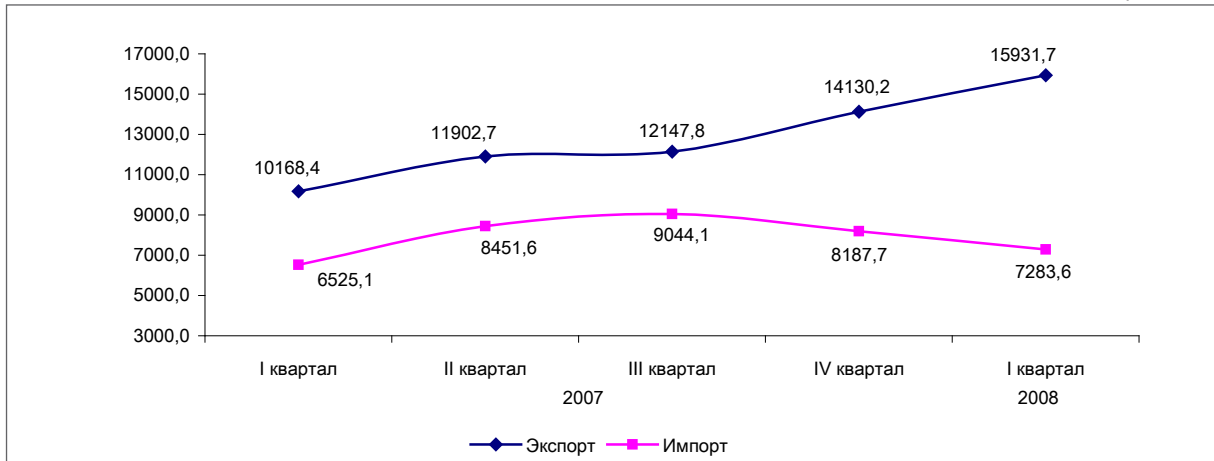
4.4 ПЛАТЕЖНЫЙ БАЛАНС

По данным Национального Банка Республики Казахстан за I квартал 2008г. положительное сальдо сложилось по счету текущих операций платежного баланса – 3876 млн. долларов США (в I квартале 2007г. результат был отрицательным – 420,6 млн. долларов США). Это объясняется увеличением положительного результата операций по товарам с 3643,3 до 8648,2 млн. долларов и уменьшением отрицательного результата по текущим трансфертам – с 391,6 до 148,9 млн. долларов. По услугам и доходу отрицательный результат увеличился с 1316,1 до 1347,7 млн. долларов и с 2356,2 до 3275,6 млн. долларов соответственно.

Товарооборот (в ценах ф.о.б.) за I квартал 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года вырос на 39,1% и составил 23215,3 млн. долларов. В товарообороте импорт занимает 31,4% (7283,6 млн. долларов), экспорт – 68,6% (15931,7 млн. долларов). Объем импорта товаров из стран СНГ увеличился за указанный период на 23,1%, экспорта – на 53,7%. Из стран дальнего зарубежья – соответственно на 0,8% и на 57,3%.

Объемы импорта и экспорта в 2007-2008гг.

млн. долларов США

Объем предоставленных услуг за I квартал 2008г. составил 925,1 млн. долларов, что больше на 29,2%, чем в соответствующем периоде предыдущего года. Транспортные услуги занимают 54,7% в общем объеме предоставленных услуг, поездки – 20,8%, прочие услуги – 24,5%.

Объем импортируемых услуг определен в сумме 2272,8 млн. долларов, в том числе транспортные услуги – 452,1 млн. долларов, поездки – 210,8 млн. долларов, прочие услуги – 1609,9 млн. долларов.

Доход, полученный от инвестиций и компенсаций работающим в I квартале 2008г., увеличился в 1,2 раза по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года и составил 769,2 млн. долларов, а платежи по указанным статьям – 4044,8 млн. долларов (3019,5 млн. долларов за I квартал 2007г.).

Счет финансовых операций за I квартал 2008г. сложился отрицательным – 3412,8 млн. долларов (за I квартал 2007г. – положительным – 703,7 млн. долларов).

Сальдо по операциям с прямыми инвестициями составило 862,7 млн. долларов (1797,1 млн. долларов в I квартале 2007г.). За отчетный период результат операций с прямыми инвестициями за рубежом был отрицательным – 874,8 млн. долларов, а в Казахстане положительным – 1737,5 млн. долларов.

В I квартале 2008г. нетто операций с портфельными инвестициями было отрицательным – 1357,1 млн. долларов (в I квартале 2007г. – отрицательным – 912,1 млн. долларов).

Чистый результат по операциям, проводимым по статье платежного баланса «Другие инвестиции», был отрицательным – 1313,1 млн. долларов (в I квартале 2007г. – положительным – 2193,8 млн. долларов). В объеме активов большая часть операций приходится на торговые кредиты – 766,4 млн. долларов, в объеме пассивов – на операции, связанные с валютой и депозитами – 448,2 млн. долларов.

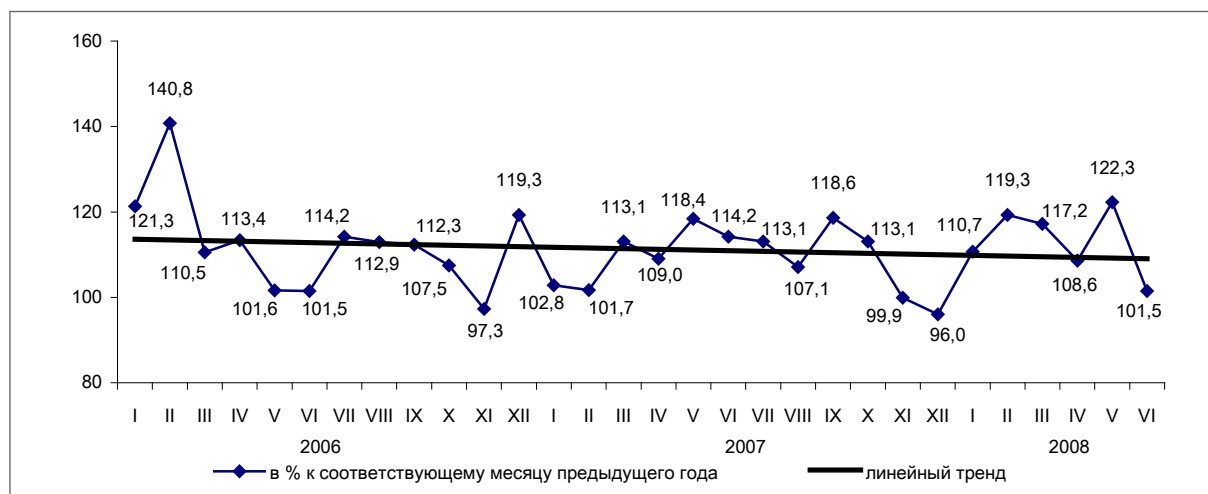
Изменение резервных активов Казахстана за I квартал 2008г. было отрицательным и составило 1384,3 млн. долларов.

5. ИНВЕСТИЦИИ

5.1 ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-июне 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 1510,2 млрд. тенге, что на 12,4% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

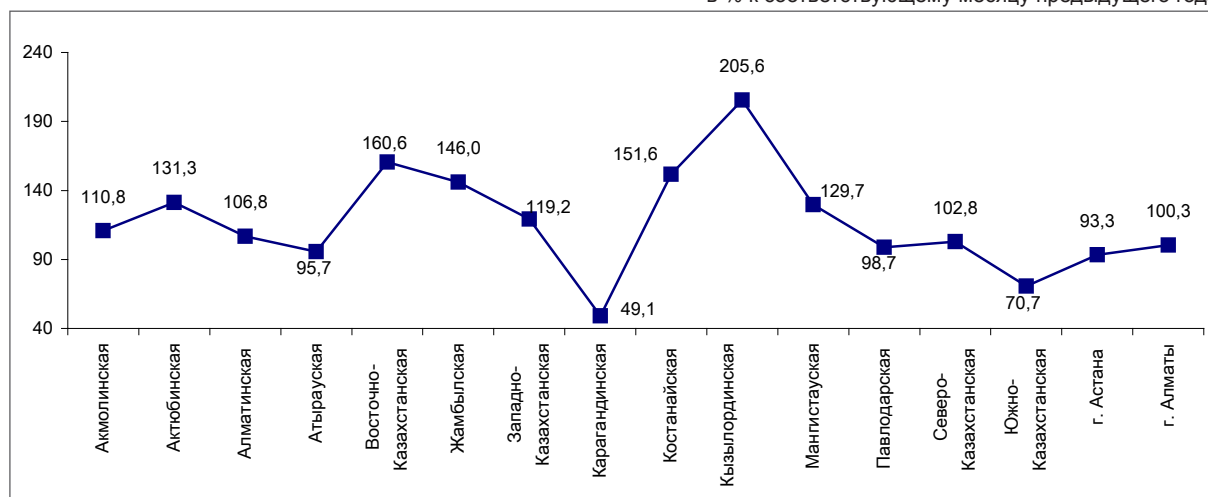
Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

Увеличение инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечено во всех регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Жамбылской области (в 2,4 раза) в связи с началом строительства завода по производству цемента. За счет увеличения вложений в обустройство месторождений нефти и строительство нефтепровода возрос объем инвестиций в Кызылординской области (на 65,3%). В Акмолинской области, где более активными темпами инвестировалось строительство цеха по обогащению руд цветных металлов и заводов по производству кирпича, рост составил 46,2%.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

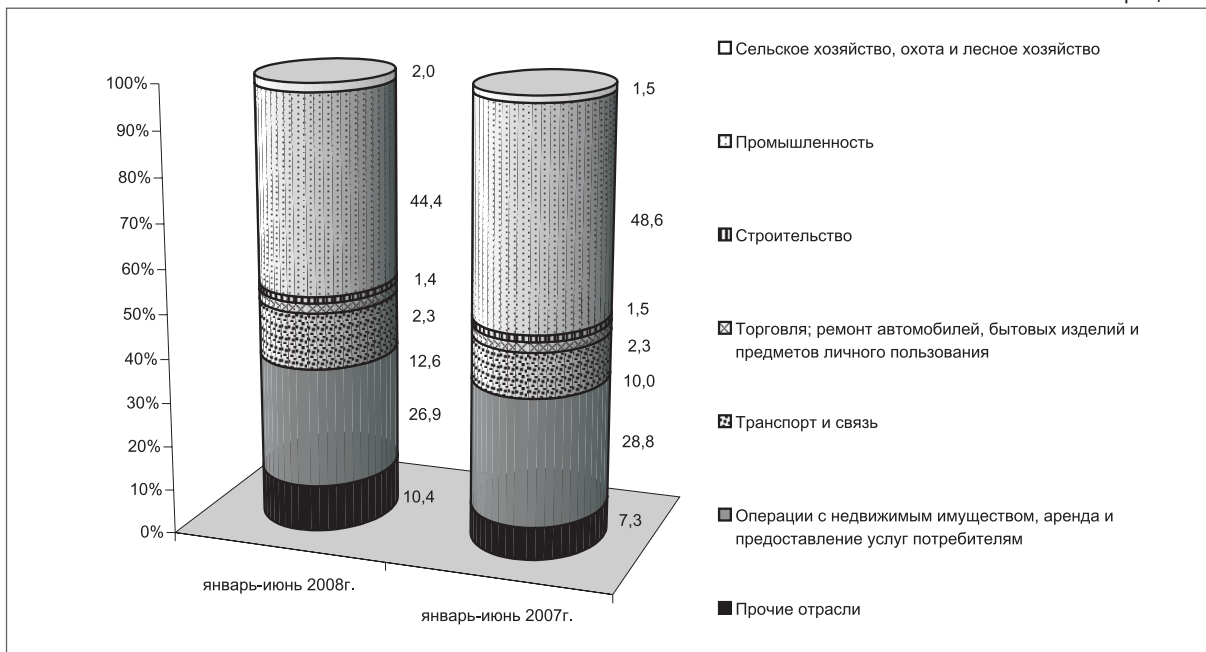

Наиболее активными инвесторами выступили хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 56,4% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 26,4%. На долю государственного сектора пришлось 17,2% вложений.

В технологической структуре инвестиций 55,8% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 27,8% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 16,4% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

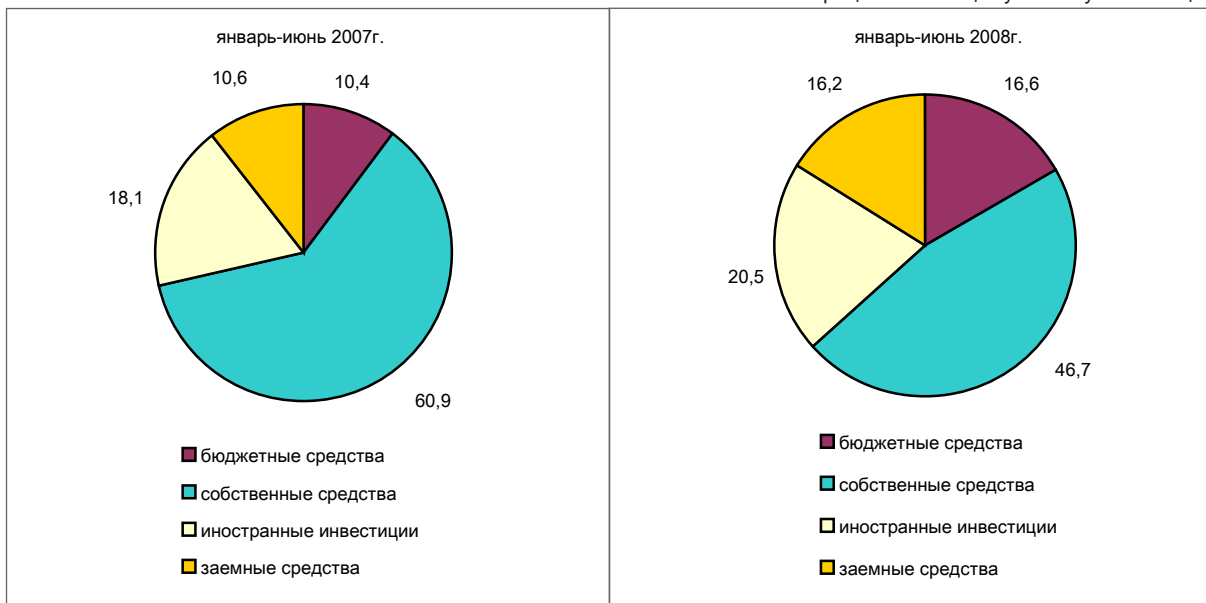

Из отраслей промышленности наиболее приоритетной для вложений остается добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 25,3% от общего объема инвестиций в основной капитал.

По сравнению с январем-июнем 2007г. наиболее значительно увеличились инвестиционные вложения в производство и распределение электроэнергии, газа и воды (на 75,7%), сельское хозяйство, охоту и лесное хозяйство (на 55,4%), транспорт и связь (на 42,3%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов освоены в основном в горнодобывающей промышленности (37,4% инвестиций из указанного источника). Большая часть (31,3%) бюджетных средств направлена на развитие

транспорта и связи. Наибольшая доля заемных средств использована в виде деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям» (61%).

Основная часть иностранных инвестиций (56,4%) направлена на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 62,7% всех иностранных инвестиций.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в июне т.г. составила 1,2%, превысив значение предыдущего месяца на 0,2 процентных пункта. Наибольший прирост цен зафиксирован на продовольственные товары – 1,8%, а их «вклад» в инфляцию составил 0,7%. Цены на непродовольственные товары и платные услуги населению повысились по 0,8%, обеспечив по 0,2% в общем приросте цен.

На рынке продовольственных товаров в июне т.г. цены на хлебопродукты и крупяные изделия выросли на 4,8% что на 2,1 процентных пункта больше, чем в мае. Более всего подорожал рис – на 35,4% против 9,4% в предыдущем месяце. Прирост цен на крупы составил 3,5%, муку – 2,1%, макаронные изделия – 1,7%, хлебобулочные изделия – 1,2%, хлеб – 1%.

Нарастание темпов прироста цен наблюдалось на сахар с 1,4% в мае до 2% в июне т.г., фрукты и овощи – с 0,5% до 2%, соответственно. Цены на плодоовощи выросли за счет повышения цен на картофель на 8,5%, фрукты – на 1,1%. Свежие овощи подешевели на 1,5%. Уровень цен на масла и жиры вырос на 1,8%, а на масло подсолнечное – на 2,7%, маргарин – на 2%.

Цены на мясо и мясопродукты в июне т.г. увеличились на 1,2% (в мае – на 2%). Свинина стала дороже на 2,1%, говядина и мясо птицы – по 1,2%, баранина – на 1,1%, колбасные изделия – на 0,9%, конина – на 0,6%.

На молочные продукты и яйца в июне т.г. отмечено сезонное снижение цен. Яйца стали дешевле на 5,8% (в мае – на 2,2%), молоко и молочные продукты – на 0,4% (на 0,5%).

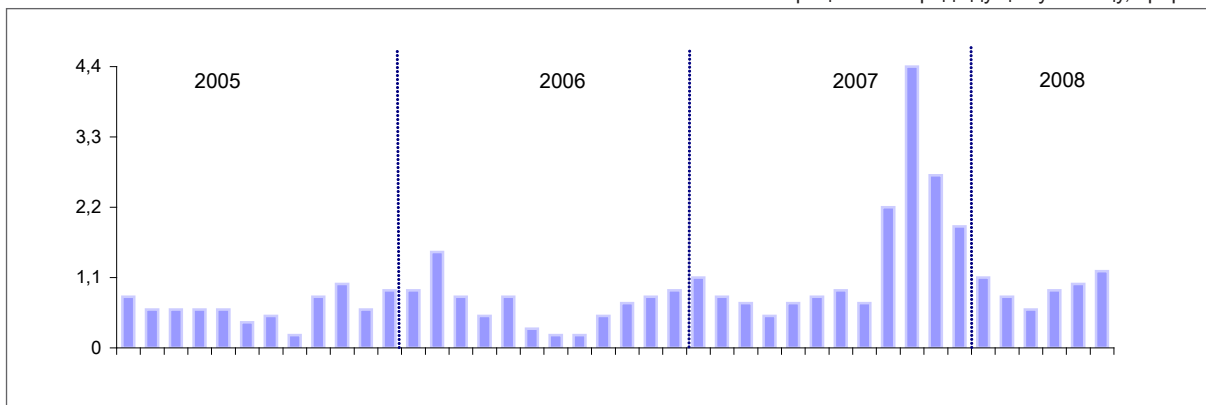
Среди непродовольственных товаров в июне т.г. существенный рост цен наблюдался на дизельное топливо – на 6,8%, бензин – на 2%. Цены на моющие и чистящие средства увеличились на 1,8%, медикаменты – на 1,1%, предметы домашнего обихода – на 0,9%, строительные материалы – на 0,8%, товары личной гигиены – на 0,7%, одежду и обувь – на 0,5%.

В сфере платных услуг ускорились темпы прироста цен на услуги ресторанов и гостиниц с 2% в мае т.г. до 3% в июне, транспорта – с 1,5% до 2,9%, соответственно. Оплата за проезд воздушным транспортом повысилась на 5,2%, автомобильным – на 3,2%, железнодорожным – на 1,3%. Услуги парикмахерских подорожали на 1,3%, медицинских учреждений – на 0,9%, культуры и отдыха – на 0,6%, образования – на 0,3%.

Цены и тарифы на жилищно-коммунальные услуги в июне т.г. увеличились на 0,1%. Их повышение отмечено на холодное водоснабжение на 1%, содержание жилья – на 0,9%, канализацию – на 0,8%, электроэнергию и газ – по 0,2%.

Инфляция в 2005-2008гг.

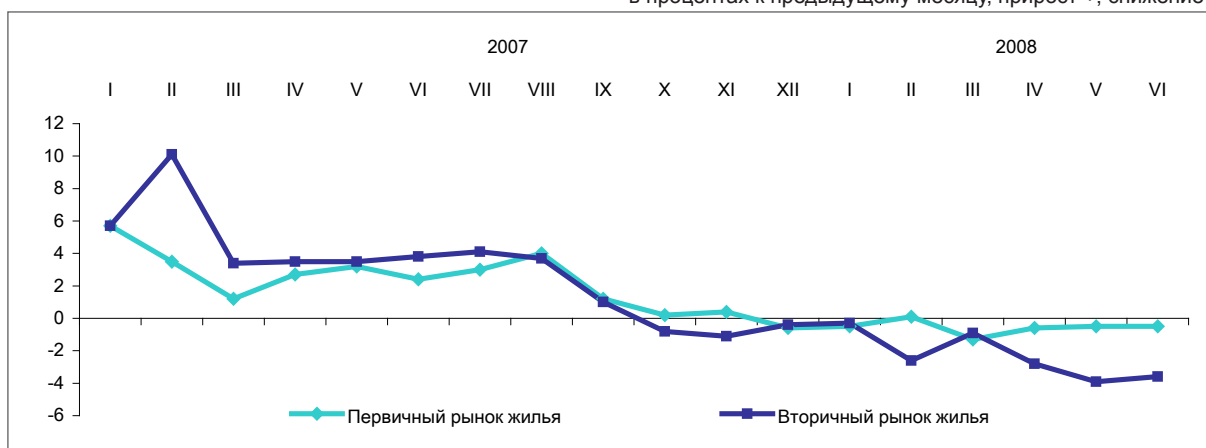
в процентах к предыдущему месяцу, прирост

В июне 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 156,3 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,5%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, – 117,9 тыс. тенге и на 3,6%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в июне т.г. составила 1,1%, мае – 1%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост

	Июнь 2008г. к				Январь-июнь 2008г. к январю-июню 2007г.
	маю 2008г.	декабрю 2005г.	декабрю 2007г.	июню 2007г.	
Инфляция	1,2	36,0	5,7	20,0	19,1
Базовая инфляция	1,1	33,7	5,0	19,6	18,7
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	1,9	43,9	7,4	26,0	23,8
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,9	32,9	5,3	17,8	17,3

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в июне 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 19,6%, предыдущего месяца – на 7,2% и составила 12874 тенге (продукты питания – 7725 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 5149 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в июне 2008г. занимала 17,8%, молочных, масложировых изделий и яиц – 15,2%, фруктов и овощей – 16,1%, хлебопродуктов – 9%, сахара, чая и специй – 1,9%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в июне т.г. относительно мая повысились на 7,3%, декабря 2007г. – на 29,6%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 7,7%, услуги производственного характера – подешевели на 0,2%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 1%, потребительские товары – на 0,9%, продукцию промежуточного потребления – на 8,2%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение-

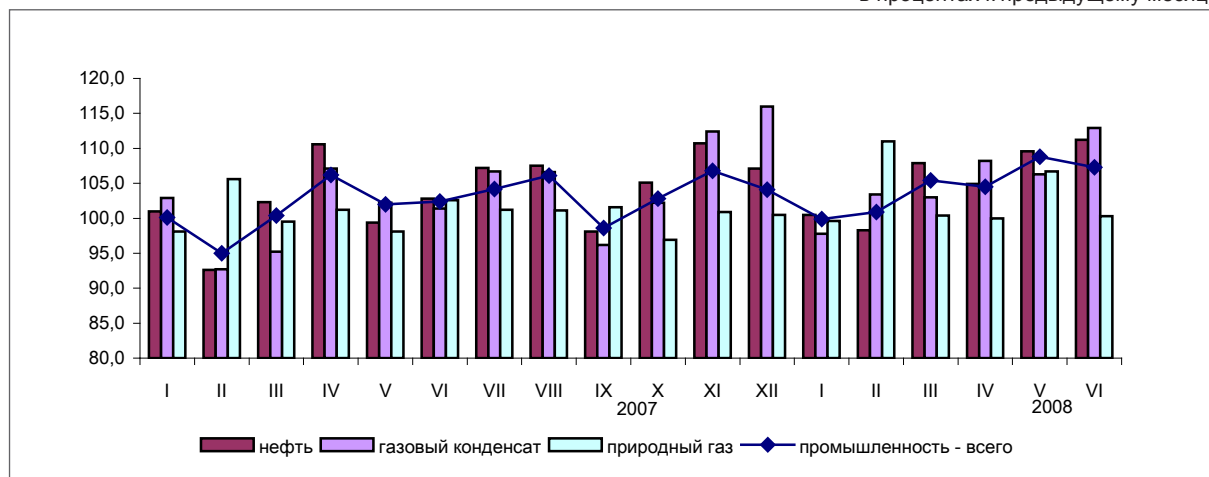
	Июнь 2008г. к				Январь-июнь 2008г. к январю-июню 2007г.
	маю 2008г.	июню 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	7,3	61,5	29,6	95,9	46,7
Произведенная продукция	7,7	65,0	31,1	101,3	49,3
Средства производства	1,0	37,6	16,6	53,0	34,1
Продукция промежуточного потребления	8,2	69,5	33,0	109,3	52,7
Потребительские товары	0,9	20,8	9,1	33,7	17,6
Услуги производственного характера	-0,2	7,3	2,7	20,7	7,9

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в июне т.г. против мая составил 105,2%, декабря 2007г. – 122,3%.

Положительная динамика цен в промышленности в прошедшем месяце, в основном, вызвана их увеличением на энергоресурсы на 10,3%, что внесло 6,3% в общее повышение цен на готовую промышленную продукцию. Прирост цен на газовый конденсат ускорился с 6,3% в мае т.г. до 12,9% в июне, на нефть – соответственно, с 9,6% до 11,2%, электроэнергию – с 1,7% до 2,1%. По металлическим рудам тенденция была обратной: в мае прирост цен составил 24,8%, июне – 4,9%, нефтепродуктам – аналогично 6,9% и 1,4%, углю – 3,7% и 0,8%.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу

В металлургической промышленности в июне т.г. цены увеличились на 1,7%, на цветные металлы – снизились на 3% из-за изменения ценовой ситуации на эти товары на мировых рынках. Это внесло отрицательный «вклад» в уровень цен на готовую промышленную продукцию в 0,2%. Цены отечественных производителей на медь в минувшем месяце стали ниже на 2,7%, алюминий – на 1,4%, драгоценные металлы – на 1,1% и цинк – на 0,4%. Прокат черных металлов за месяц подорожал на 19%, ферросплавы – на 0,7%. В химической промышленности, зарегистрировано повышение цен 6,6%, связанное с аналогичным их движением на продукцию основной химии – на 8,2%, краски и лаки – на 2,7% и удобрения – на 1,3%.

Цены на продукты питания, произведенные в республике, в июне т.г. возросли на 2,3%. Под влиянием изменения цен на сельскохозяйственное сырье мясо птицы стало дороже на 10,5%, скота – на 8,6%, масло растительное – на 4,7%, мука пшеничная – на 4%, хлеб – на 2,6%, молочные продукты – дешевле на 1,2%. Одновременно отмечено снижение цен на водку на 2,2% и сахар – на 0,5%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в прошедшем месяце увеличение тарифов наблюдалось при транспортировке электрической энергии по сетям регионального уровня и ремонте машин и оборудования по 0,1%, их снижение – при добыче нефти и газа – на 0,6%.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в июне т.г. относительно мая составил 102%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, повысились на 2,4%, в странах Содружества – на 0,8%, в дальнем зарубежье – снизились на 1,8%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в апреле т.г. по сравнению с мартом стали выше на 5,1%, декабрем 2007г. – на 13,5%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в апреле т.г. относительно марта сырье подорожало на 5,8%, полуфабрикаты – на 4,3%, готовые товары – подешевели на 0,7%. Заметное увеличение цен экспортных поставок зарегистрировано на прокат черных металлов на 12,7%, химические товары – на 12,4%, свинец – на 11,8%, а на медь – снижение на 7%. Цены на минеральные продукты за это время повысились на 6%, на газовый конденсат – на 8,5%, уголь – на 6,2%, нефть – на 5,9%, продукты ее переработки – на 2%. Из сельскохозяйственной продукции, поставленной за рубеж, подорожали овощи на 14,9%, фрукты – на 7,7%, пшеница – на 4%, а подешевели – хлопок на 1,5%, шерсть и табак – по 0,7%.

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в апреле 2008г. относительно марта составил 104%, декабря 2007г. – 108,6%, из ближнего зарубежья – соответственно, 104% и 109,3%, дальнего – 104,1% и 107,8%. Из импортируемых продовольственных товаров значительный прирост цен отмечен на мясо птицы на 14,6%, масло растительное – на 12,7% и рис – на 4,8%, их снижение – на рыбу на 10,8%, алкогольные и безалкогольные напитки – на 3,2%, чай – на 0,8% и кофе – на 0,6%. Машиностроительная продукция, преобладающая в общем объеме импорта, подорожала на 3,1%, текстильные изделия – подешевели на 1,9%, краски и лаки – на 0,9%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в июне т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 1,2% (в соответствующем периоде 2007г. – снизились на 0,1%), животноводства – на 0,1% (на 1%). Цены на продукцию растениеводства за прошедший месяц т.г. повысились на 2% против 0,5% в аналогичном периоде прошлого года.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Июнь 2008г. к				Январь-июнь 2008г. к январю-июню 2007г.
	маю 2008г.	июню 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	1,2	50,4	12,7	71,7	44,3
Продукция растениеводства	2,0	69,8	17,7	100,1	61,2
Продукция животноводства	0,1	25,4	6,2	37,2	22,3

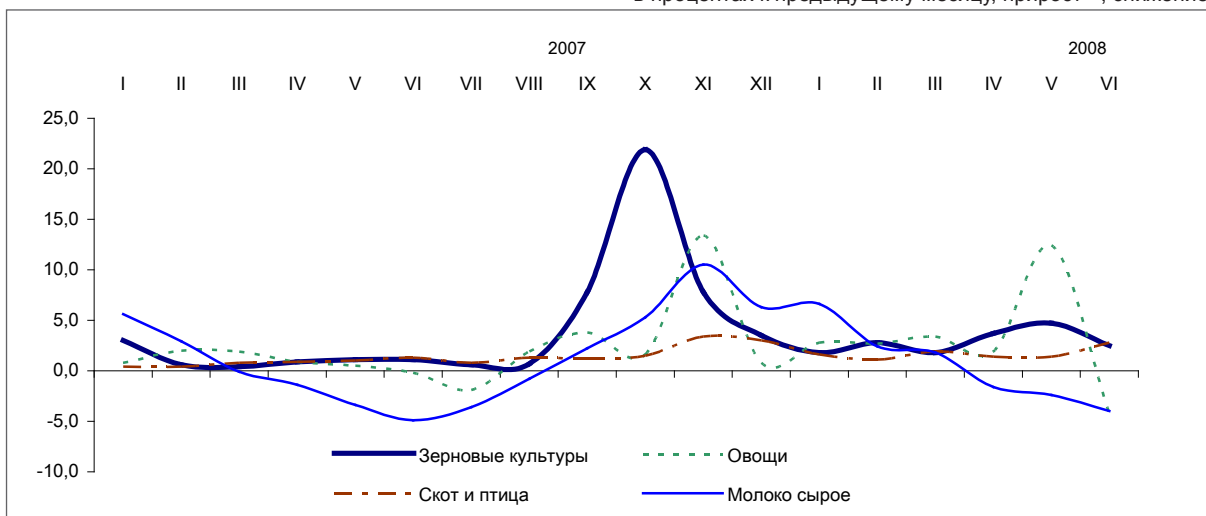
Цены на зерновые культуры в июне т.г. относительно мая увеличились на 2,5%, на рис - на 9,8%, овес - на 5,6%, кукурузу - на 3,1%, пшеницу - на 2,1%, гречиху - на 0,8%.

Овощная продукция подешевела на 4,2%. Снижение цен зарегистрировано на огурцы на 22% и капусту на 8,1%, а их увеличение на помидоры – на 7,5%, лук репчатый – на 1%, морковь – на 0,9%, свеклу – на 0,1%. Картофель подорожал на 1%, семена подсолнечника – на 0,9%, горох - на 0,7%.

Мясо скота и птицы за прошедший месяц стало дороже на 2,8%, а свиней - на 5%, крупного рогатого скота - на 3,6%, птицы - на 1,6%, лошадей и овец – на 1,3-1,4%. Яйца подешевели на 7,2%, молоко сырое коровье – на 4%, а верблюжье, напротив, подорожало на 3,8%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

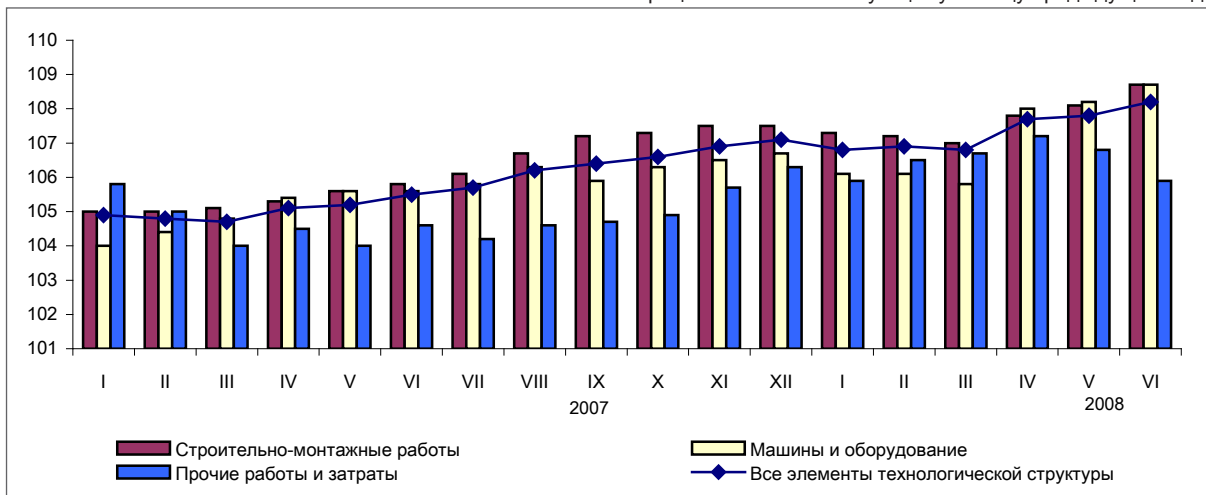
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в июне т.г. по сравнению с маем составил 101,1%, декабрем 2007г. –104,2%, на строительно-монтажные работы - соответственно, 101,4% и 104,5%, технологическое оборудование – 101% и 105,3%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Цены на материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями, в июне т.г. относительно мая выросли на 1,5%. Трубы асбестоцементные подорожали на 3,7%, металлические – на 1,9%, стальные готовые изделия – на 3,3%, металлоконструкции - на 2%, окна и двери из дерева – на 2,7%, битум – на 2,4%, растворы строительные – на 1,5%, провода и кабели - на 1,4%, краски и кровельные материалы - по 1%, а кирпич керамический подешевел на 0,2%, гравий - на 0,3%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в июне т.г. по сравнению с маем составил 100,1%, декабрем 2007г. – 110,4%.

Доставка грузов автомобилями за прошедший месяц подорожала на 1%. Наибольший прирост тарифов зафиксирован на их перевозку на внутригородских сообщениях – на 2,1%, а на пригородных - на 1,2%, внутривнутриреспубликанских – на 0,6%, в страны дальнего зарубежья и СНГ - по 0,1%. Тарифы на услуги внутреннего водного транспорта повысились на 5,9%. Грузовые тарифы на железнодорожном, воздушном и трубопроводном видах транспорта не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ.

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Министерства финансов РК по состоянию на 1 июня 2008г. доходы государственного бюджета составили 1348,2 млрд. тенге, или 39,5% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 1234 млрд. тенге или 36,2% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 26,4%, а затраты на 27,9%. Дефицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 16,6 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (74,9%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 1 июня 2008г.)

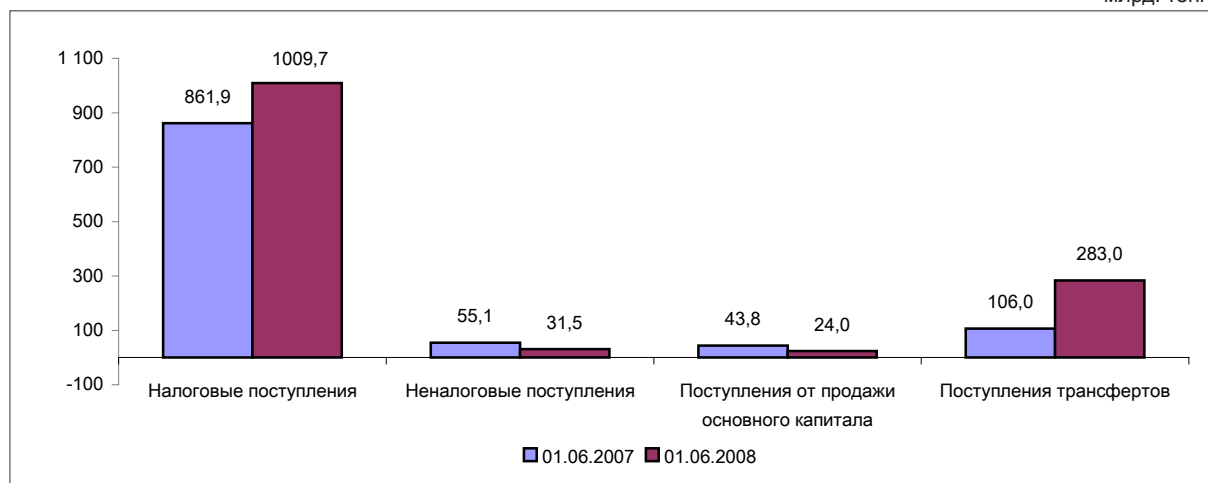
в процентах

В январе-мае 2008г. в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,3%, поступления от продажи основного капитала – 1,8%, поступления трансфертов – 21%.

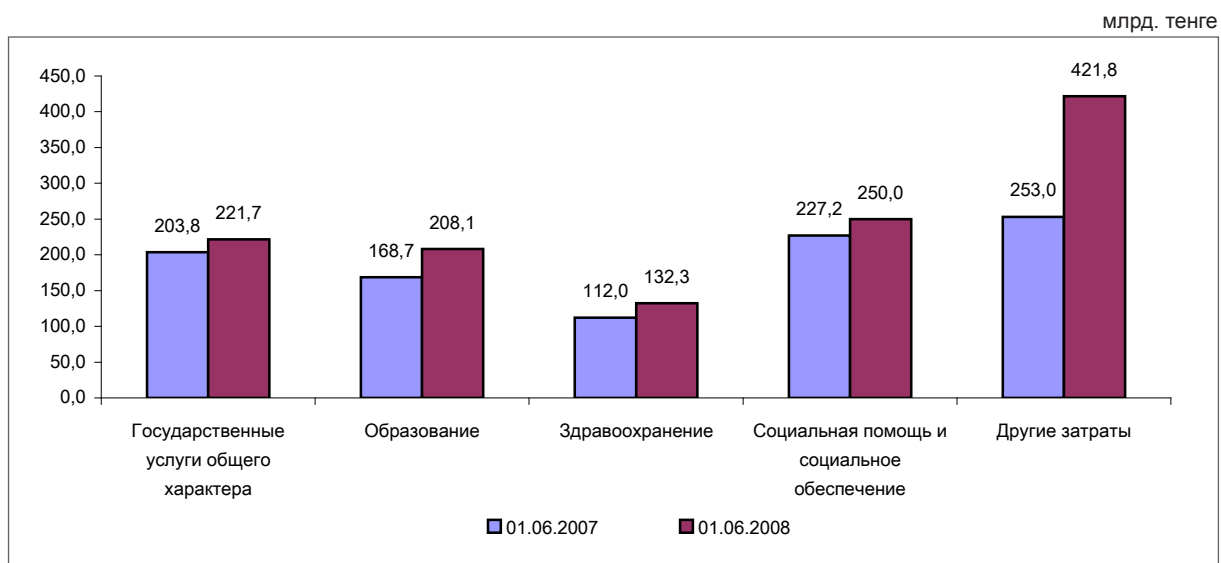
Доходы государственного бюджета
(по состоянию на 1 июня 2007-2008гг.)

млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-май 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 10%, на государственные услуги общего характера – 8,8%, на образование – 23,4% и на здравоохранение – 18,1%.

Затраты государственного бюджета (по состоянию на 1 июня 2007-2008гг.)

По состоянию на 1 июня 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 1061,2 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 1020,5 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 68,1 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 29,5%, а затраты на 28,3%.

В республиканском бюджете 66,5% доходов составляют налоги, 2,5% – неналоговые поступления, 0,3% – поступления от продажи основного капитала и 30,7% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 22,5%, на государственные услуги общего характера – 17%, на транспорт и коммуникации – 9,2%, на образование – 6,1%, на здравоохранение – 3,7%, и на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,4%.

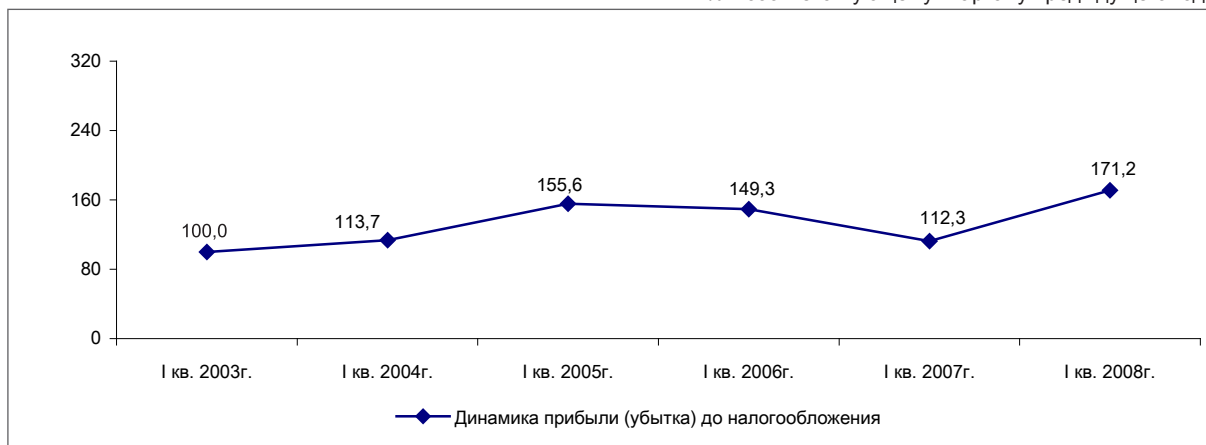
Доходы местных бюджетов составили 725,9 млрд. тенге, затраты – 652,4 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007 года доходы возросли на 27,5%, а затраты – на 32,8%. Профицит бюджета сложился на уровне 54,4 млрд. тенге.

7.2 ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

В I квартале 2008г. прибыль до налогообложения по 1286 крупным и 3695 средним предприятиям, участвующим в обследовании, сложилась в сумме 1178,7 млрд. тенге, увеличившись по сравнению с аналогичным периодом 2007г. на 71,2% или на 490,4 млрд. тенге.

Динамика финансового результата крупных и средних предприятий

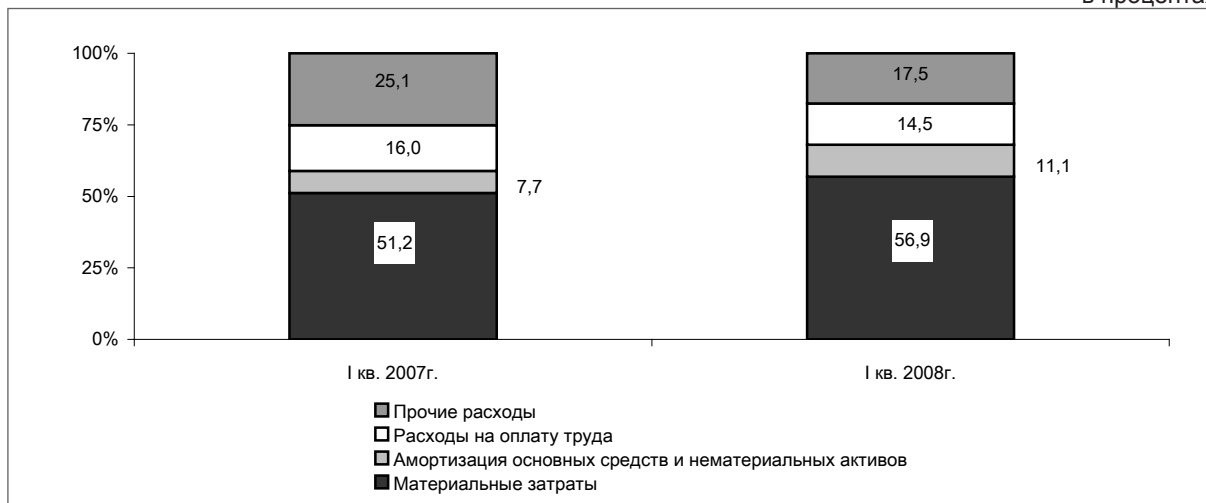
в % к соответствующему кварталу предыдущего года

В целом рентабельность предприятий составила 43,8%. Общая сумма расходов предприятий в I квартале 2008г. составила 2359,9 млрд. тенге, что выше аналогичного показателя соответствующего периода прошлого года на 18,9%.

Структура расходов крупных и средних предприятий

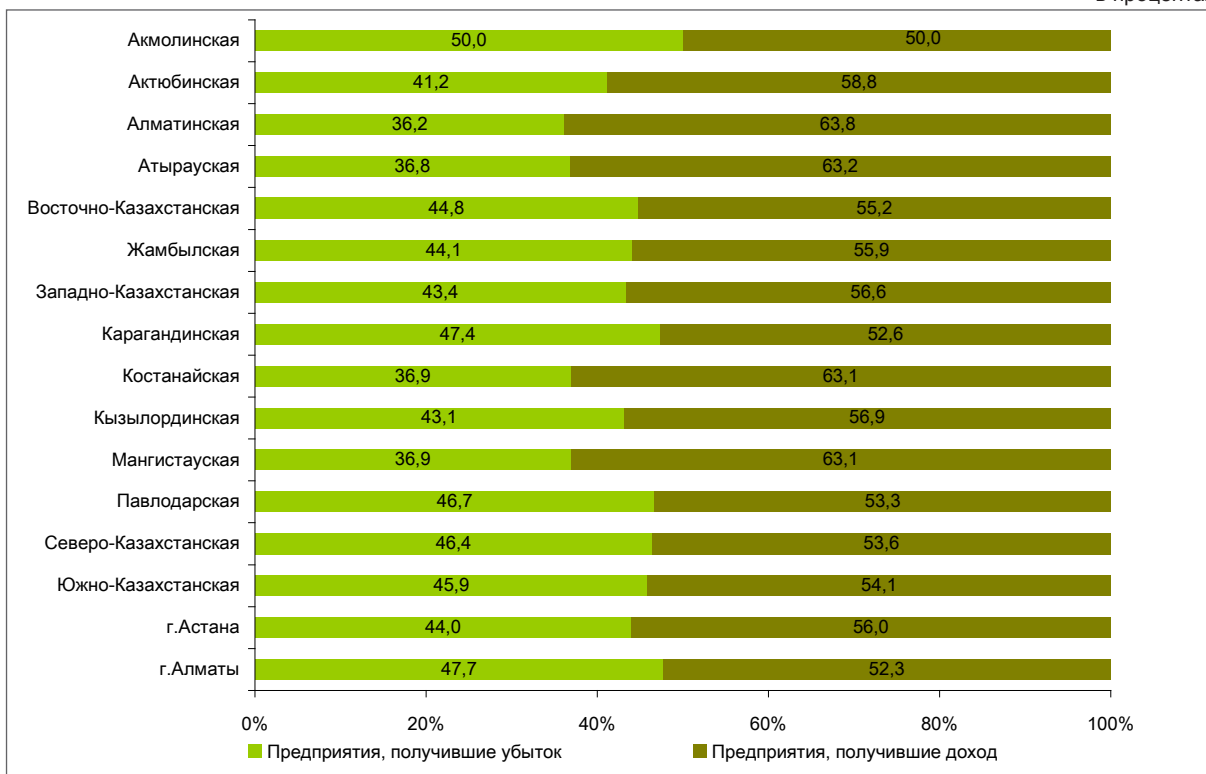
в процентах

За отчетный период 2196 предприятий (44,1% от общего количества предприятий) получили убытки в сумме 120,8 млрд. тенге, что на 59,9% выше уровня соответствующего периода 2007г., при этом количество предприятий, получивших убыток, увеличилось на 109 единиц.

Долевое распределение предприятий, получивших доход и убыток

в процентах

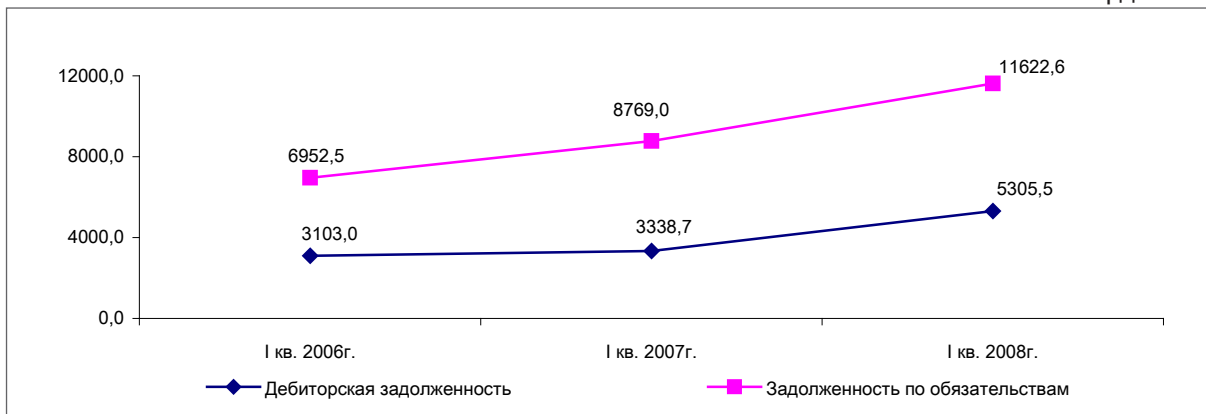

Состояние взаимных расчетов средних и крупных предприятий

На 1 апреля 2008г. на предприятиях республики задолженность по обязательствам увеличилась по сравнению с соответствующим периодом 2007г. на 32,5% и составила 11622,6 млрд. тенге, из нее просроченная задолженность сложилась на уровне 0,8% (87,3 млрд. тенге) от общего объема обязательств.

Динамика дебиторской задолженности и задолженности по обязательствам крупных и средних предприятий

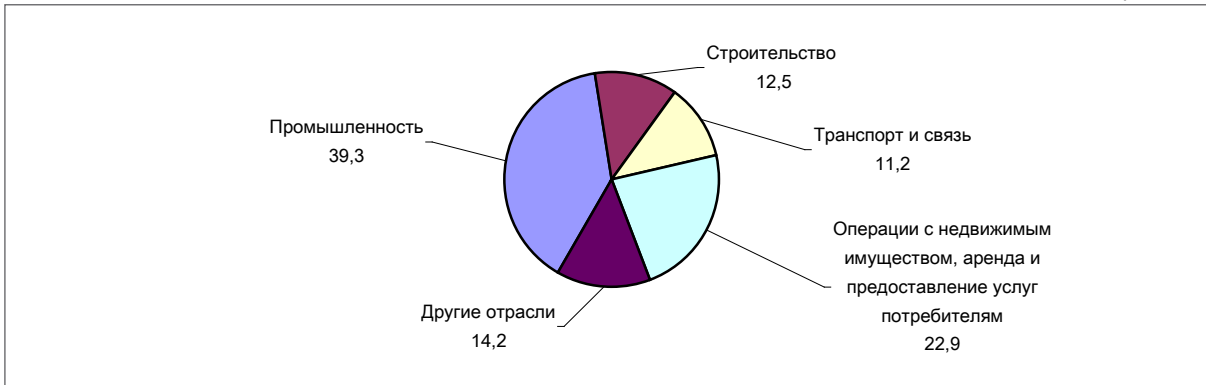
млрд. тенге

Наибольший удельный вес в структуре задолженности по обязательствам приходился на задолженность поставщикам и подрядчикам – 19,9% и по займам банков – 17,8%. Основная доля задолженности по обязательствам (73,3%) приходилась на крупные предприятия.

**Распределение задолженности по обязательствам
в разрезе основных видов экономической деятельности**

в процентах

Дебиторская задолженность в целом по предприятиям относительно I квартала 2007г. увеличилась на 58,9% и составила 5305,5 млрд. тенге. Просроченная дебиторская задолженность составила 333,6 млрд. тенге или 6,3% от общей суммы задолженности. В структуре дебиторской задолженности основной объем – 37,2% (1971 млрд. тенге) занимала задолженность покупателей и заказчиков.

7.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным Национального Банка Республики Казахстан на конец мая 2008г. денежная база (резервные деньги) определилась в сумме 1695,1 млрд. тенге (на конец мая 2007г. – 1602,7 млрд. тенге) и по сравнению с апрелем текущего года увеличилась на 10,5%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 847,9 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 847,2 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 847,3 млрд. тенге и 755,4 млрд. тенге соответственно).

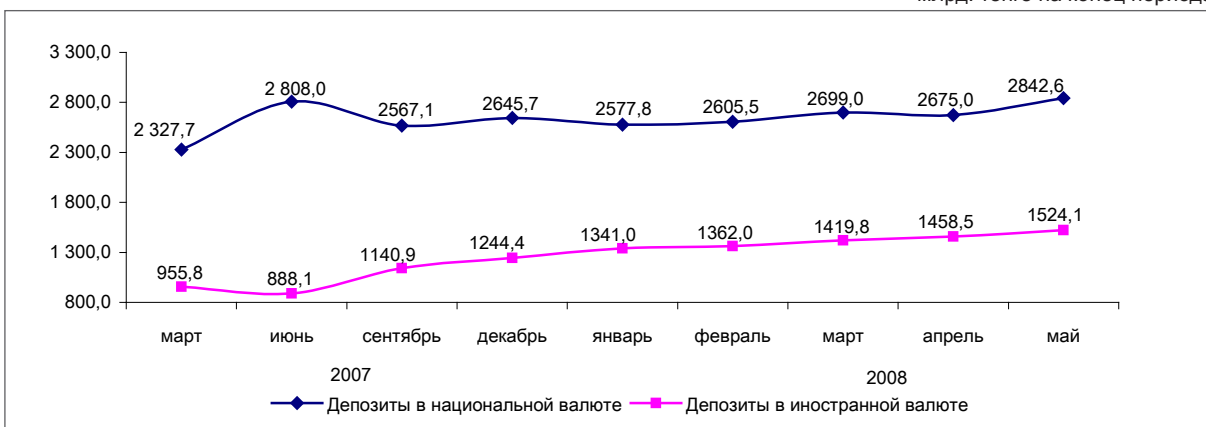
Наличные деньги в обращении (M0) на конец мая 2008г. по сравнению с апрелем 2008г. увеличились на 3,1% и составили 741,5 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец мая т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 5,3% и составила 5108,1 млрд. тенге (4231,1 млрд. тенге – на конец мая 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец мая 2008г. определился в сумме 4366,7 млрд. тенге (3480,7 млрд. тенге – на конец мая 2007г.). Депозиты в национальной и иностранной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 6,3% до 2842,6 млрд. тенге и на 4,5% до 1524,1 млрд. тенге соответственно. В мае 2008г. депозиты физических лиц определились в сумме 1472 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1267,4 млрд. тенге), что составляет 33,7% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

млрд. тенге на конец периода

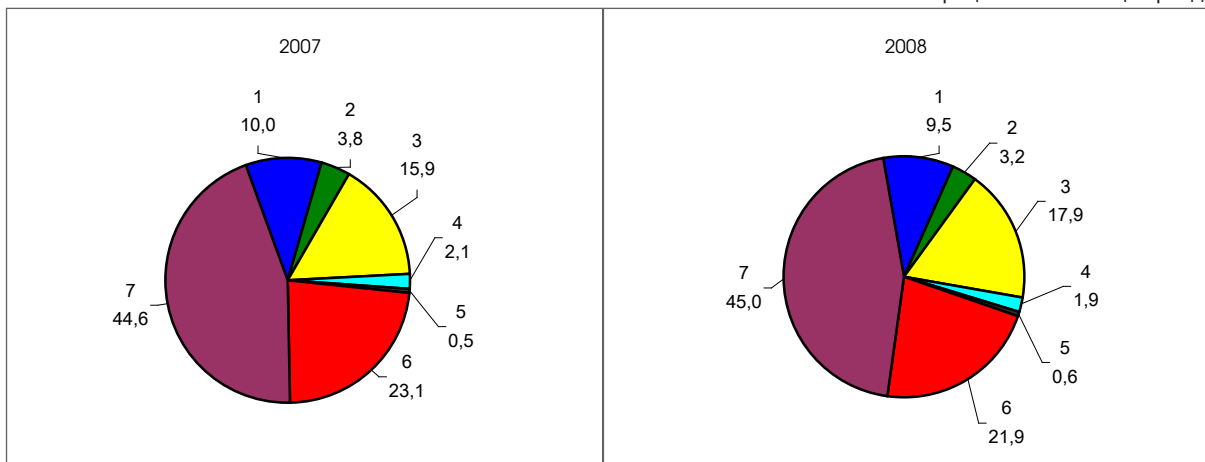

На конец мая т.г. кредиты банков второго уровня составили 7258,3 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 6013 млрд. тенге). Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный

период по сравнению с апрелем 2008г. увеличилась на 0,3% и составила 4759,3 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,6% до 2499 млрд. тенге.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в мае 2007 и 2008гг.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец мая 2008 года составила 5860 млрд. тенге (4715,5 млрд. тенге на конец мая 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,7% (в соответствующем периоде 2007г. – 78,4%).

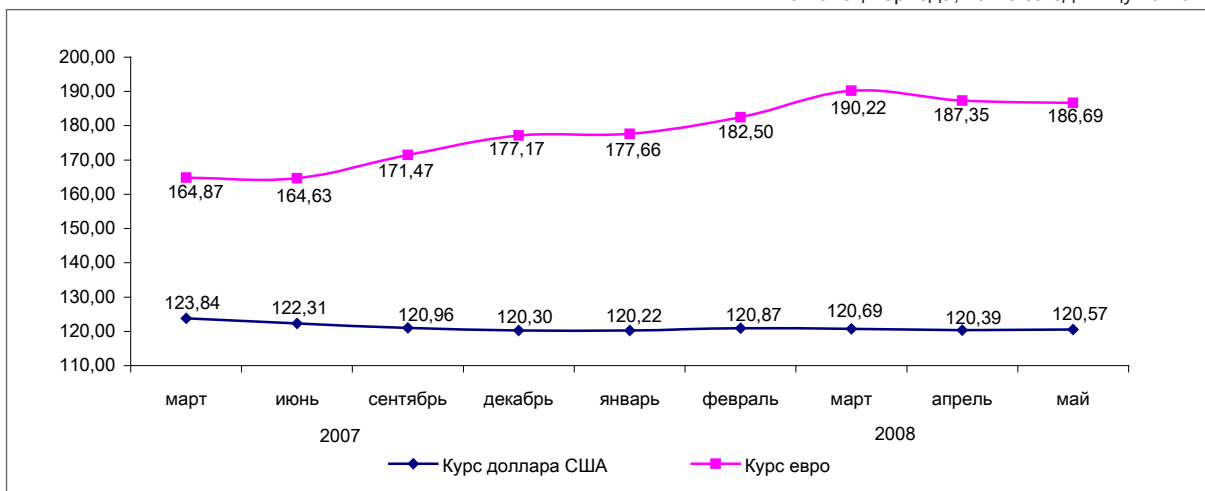
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25% (1817,2 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,6% (114,9 млрд. тенге). Кредиты, предоставленные на потребительские цели граждан, занимают 16,7% (1211,2 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,8% (931,4 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,4% (830,3 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,2% (809,9 млрд. тенге), прочие цели – 21,3% (1543,4 млрд. тенге).

На конец мая 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1494,2 млрд. тенге, что на 0,4% меньше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,6% от общей суммы выданных кредитов (20% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка РК в мае т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 1,7 раза, доллара США – в 2,7 раза, российского рубля – в 1,3 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем по доллару США увеличились на 3,9%, а по евро и российскому рублю уменьшились на 27,4% и 10,2% соответственно.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в июне 2008г. (по оценке) составила 5,3 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 264,8 тыс. человек (на 5,2%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,3 млн. человек (81%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7%).

На крупных и средних предприятиях в мае 2008г. были заняты 2,9 млн. человек, или 56,8% от общего числа наемных работников. Это на 106,8 тыс. человек (на 3,8%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

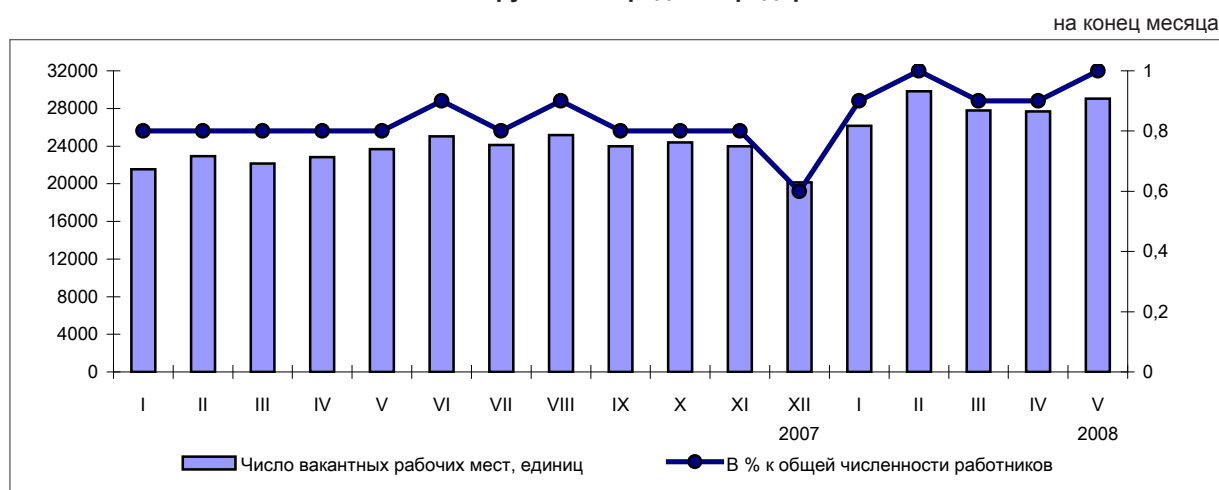
Приток рабочей силы в мае 2008г., по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, отмечен в образовании – на 21,8 тыс. человек (на 3,9%), на транспорте и в связи – на 12,1 тыс. человек (на 4,6%), в области здравоохранения – на 10,4 тыс. человек (на 4%), промышленности – на 10,2 тыс. человек (на 1,4%), сфере осуществления операций с недвижимостью - на 9,6 тыс. человек (на 5,2%), государственном управлении - на 8 тыс. человек (на 3,6%), финансовой деятельности – на 7,6 тыс. человек (на 12,1%), торговле – на 4,7 тыс. человек (на 21,9%).

На конец мая 2008г. на крупных и средних предприятиях были не заполнены 29 тыс. вакантных мест (1% к списочной численности). Это на 5,3 тыс. единиц (на 22,5%) больше, чем в мае 2007г. Значительное число вакансий сохраняется в учреждениях государственного управления – 7541 единица (26% от их общего числа) и на предприятиях промышленности – 6116 единиц (21,1%). За названный период вакансии в здравоохранении и предоставлении социальных услуг составили 3228 единиц (11,1%), в сфере осуществления операций с недвижимостью – 3174 единицы (10,9%), на транспорте и в связи – 3011 единиц (10,4%), финансовой деятельности - 1493 единицы (5,1%), торговле – 1149 единиц (4%), строительных организациях - 927 единиц (3,2%).

В мае 2008г. по сравнению с апрелем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в государственном управлении – на 1012 единиц (на 15,5%), на транспорте и в связи – на 375 единиц (на 14,2%), в промышленности – на 112 единиц (на 1,9%), в торговле – на 75 единиц (на 7%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в здравоохранении и предоставлении социальных услуг – на 206 единиц (на 6%), образовании – на 159 единиц (на 18,5%) и строительных организациях – на 135 единиц (на 12,7%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

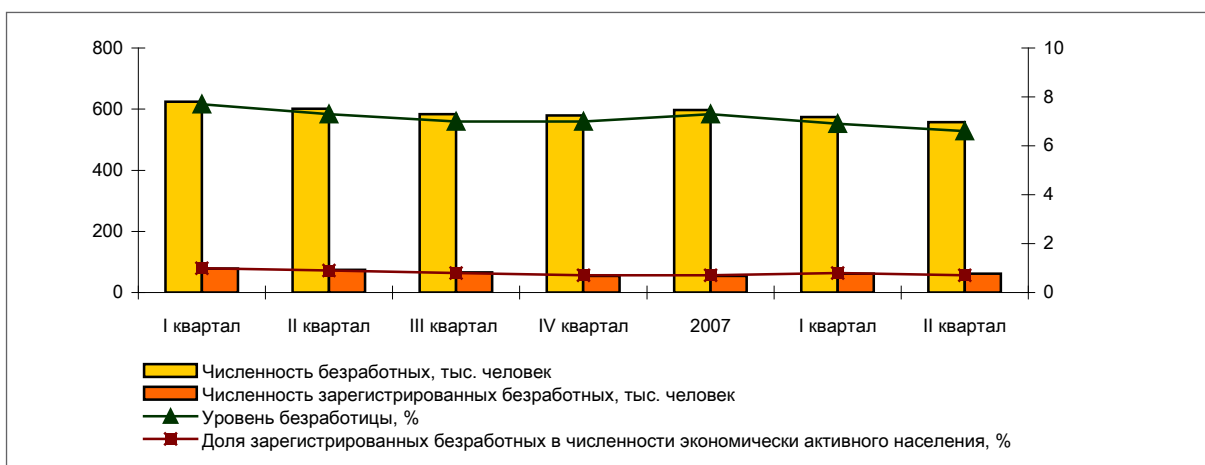
Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше во II квартале 2008г. (по предварительным данным) составила 8,4 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде предыдущего года, на 181,7 тыс. человек (на 2,2%).

В экономике республики были заняты 7,9 млн. человек. Относительно II квартала 2007г. их численность увеличилась на 226,3 тыс. человек или на 3%. Мужчины составили 4 млн. человек или более половины от общего числа занятых, женщины – 3,8 млн. человек или 48,9%. В структуре занятых доля наемных работников составляет 65,9%, самостоятельно занятых – 34,1%.

Численность безработных (лиц, в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) во II квартале 2008г. составила 557,2 тыс. человек. Это по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года меньше на 44,6 тыс. человек или на 7,4%. Уровень безработицы сложился в 6,6% (во II квартале 2007г. – 7,3%).

В общем числе безработных мужчины составили 228,7 тыс. человек (41%), женщины – 328,5 тыс. человек (59%).

Численность безработных и уровень безработицы в 2007-2008гг.

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства с начала 2008г. обратилось 132,2 тыс. человек, в июне т.г. – 22,4 тыс., сельских жителей – соответственно, 58,2 тыс. и 9,3 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец июня 2008г. составила 62,2 тыс. человек, что на 7,3 тыс. человек (на 10,6%) меньше, чем в предыдущем месяце, и на 12,1 тыс. (на 16,3%), чем в соответствующем периоде 2007г. В общем числе зарегистрированных безработных женщины составили 42,6 тыс. человек (68,5%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения составила 0,7% (в июне 2007г. – 0,9%).

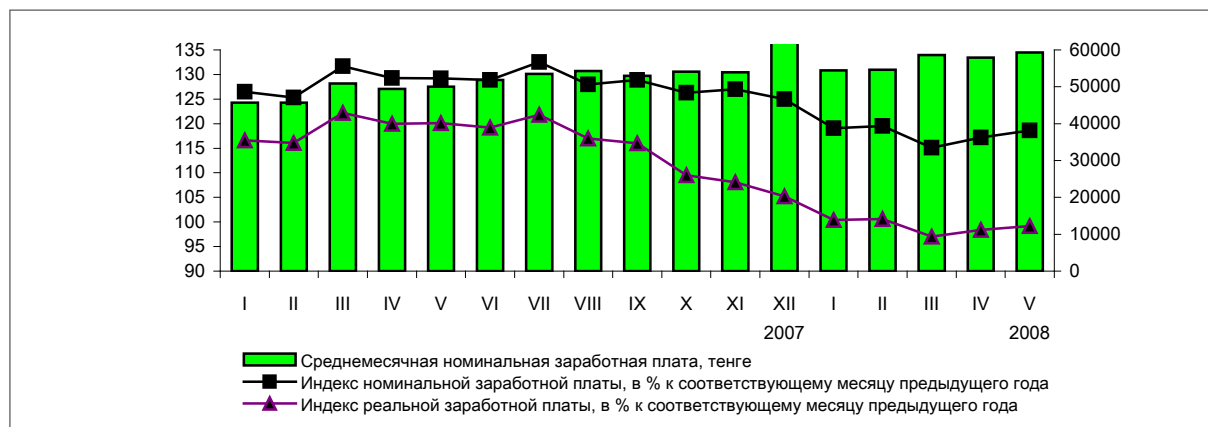
Трудоустроено за январь-июнь т.г. 105,7 тыс. человек или на 3,7 тыс. человек (на 3,7%) больше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Работу получили 80% от числа обратившихся. Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации 15,2 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 61 тыс. человек.

По состоянию на 1 июля 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 13 предприятий, частично – 40, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 10, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 21 предприятие. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в июне составила 6,2 тыс. человек.

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В мае 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 59310 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 18,6%, в январе-мае – соответственно 56686 тенге и на 17,3%. В реальном выражении снижение в эти периоды составило 0,8% и 1,4% соответственно.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

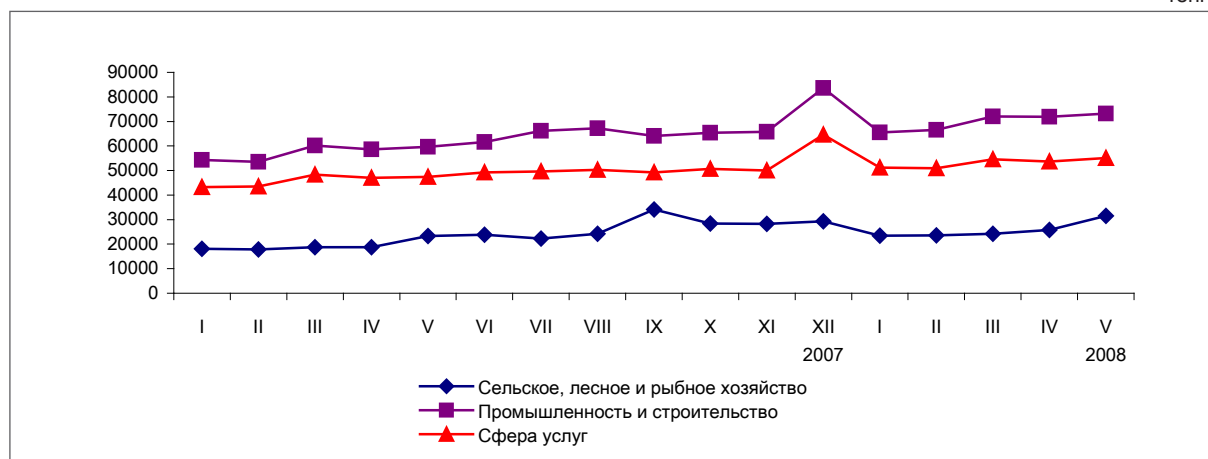

Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в мае 2008г. по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается во всех видах экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Зарплата одного работника в финансовых структурах в мае 2008г. составила 156 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 100 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 89,7 тыс. тенге, в строительстве – 77,9 тыс. тенге, на транспорте и в связи – 77,5 тыс. тенге, что в 1,3-2,6 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников образования в мае текущего года составила 33770 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 43%, здравоохранения и предоставления социальных услуг – соответственно, 36135 тенге и на 39%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 31538 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 46,8%.

Среднемесячная заработная плата по секторам экономики в 2007-2008гг.

тенге

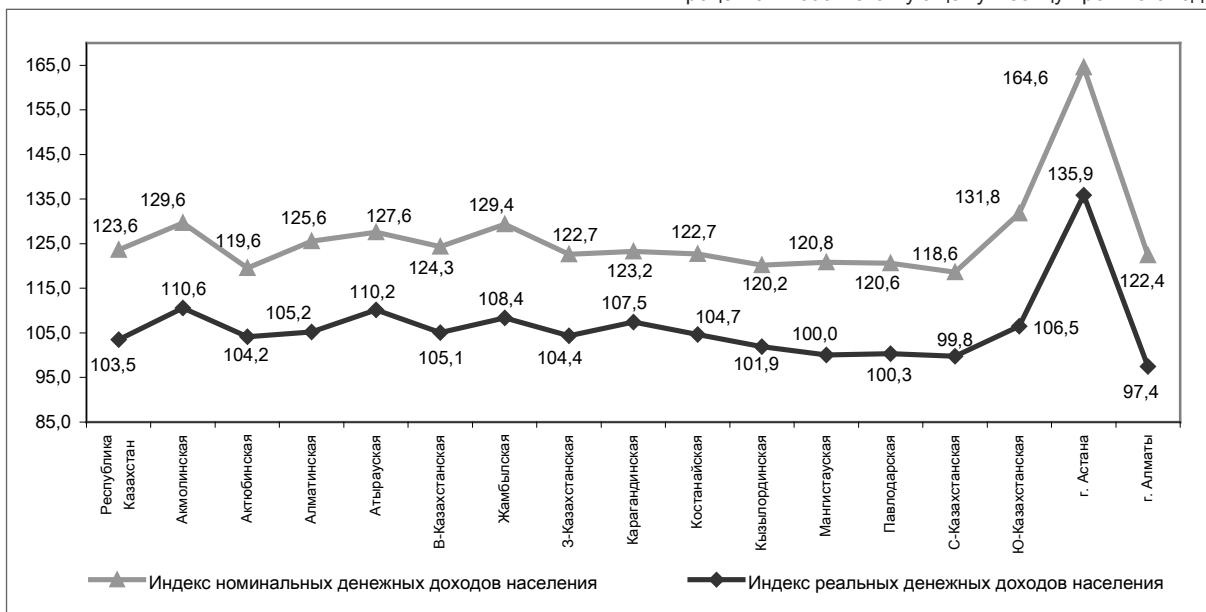
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

9.1 ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В мае 2008г. среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 29570 тенге, что на 23,6% выше, чем в мае 2007г., реальные денежные доходы за указанный период возросли на 3,5%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за май 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 июня т.г. по текущим данным составила 15658,3 тыс. человек, в том числе городского – 8331,5 тыс. (53,2%), сельского – 7326,8 тыс. человек (46,8%). По сравнению с началом года она увеличилась на 86,8 тыс. человек, или на 0,6%. На увеличение общей численности населения, кроме естественного прироста, также оказывает влияние миграционный прирост.

Естественный прирост населения республики в январе-мае т.г. составил 78325 человек (63240 человек – здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-май 2007г.). Уровень естественного прироста населения увеличился с 9,93 человек на 1000 населения на 1 июня 2007г. до 11,11 человек на тот же период 2008г.

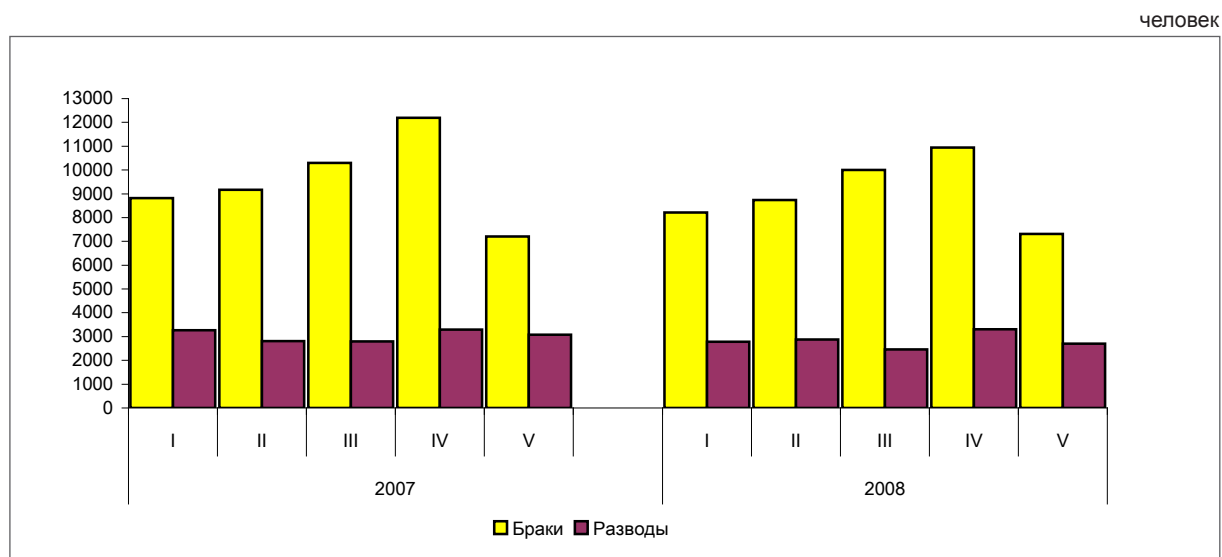
За январь-май т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 147568 (133468) новорожденных, что на 14100 рождения больше, чем за январь-май 2007г. Общий коэффициент рождаемости на 1000 населения составил 21,26 (20,31) родившихся. Число умерших за этот период уменьшилось на 985 человек и в целом по стране составило 69243 (70228). Общий коэффициент смертности на 1000 населения составил 10,15 (10,38) умерших.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 51,6% (53,5%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 12,6% (13,1%), новообразования – 11,2% (11,1%) от всех зарегистрированных смертных случаев. Доля летальных исходов от ишемической болезни сердца составляет 46,4% (45,5%), сосудистого поражения мозга – 24,2% (23,7%) в общем числе умерших от болезней системы кровообращения. По сравнению с январем-маем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств на 14,5%, самоубийств – на 0,8%, дорожно-транспортных происшествий – на 7,1%.

В январе-мае т.г. в стране зарегистрировано 3137 (1956) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 17,50 (14,30) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-мае т.г. умерло 1854 (956) детей, или 59,1% (48,9%) от общего числа умерших младенцев, от врожденных аномалий – 526 (376), или 16,8% (19,2%) соответственно.

Число браков и разводов в январе-мае т.г. по сравнению с январем-маем 2007г. уменьшилось и составило 45221 (47677) и 14125 (15239) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,25 (9,12) браков и 2,25 (2,38) разводов.

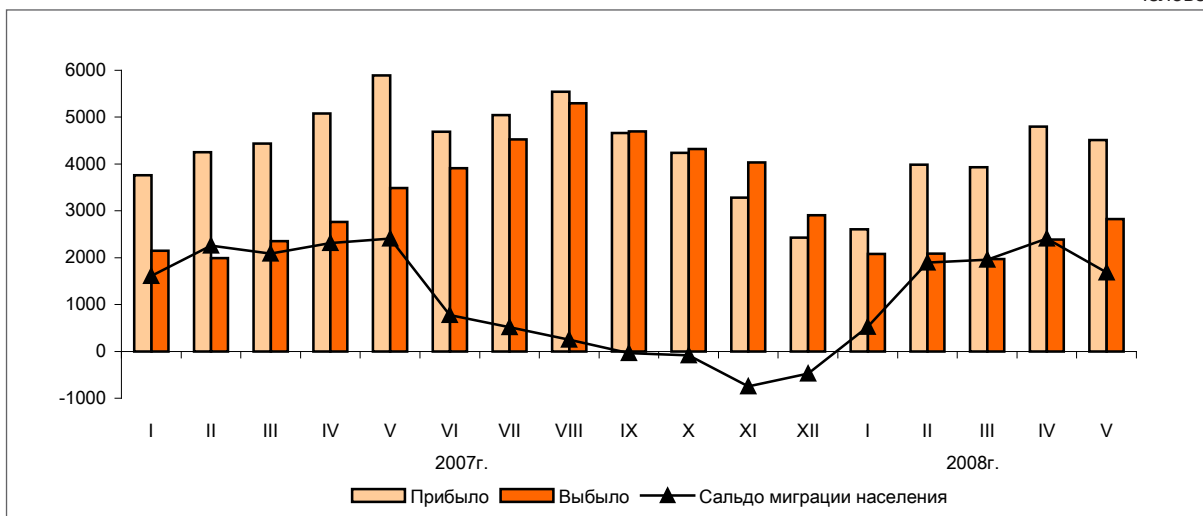
Число браков и разводов за январь-май

Миграционный прирост за январь-май т.г. в стране составил 8477 (10675) человек, из них со странами СНГ – 2609 (7270) человек. За этот период в республику прибыло 19833 (23421) человека, а выбыло за ее пределы – 11356 (12746) человек.

Внешняя миграция населения по месяцам

человек

В январе-мае т.г. по сравнению с январем-маем 2007г. число прибывших в Казахстан уменьшилось на 3588 человек, или на 15,3%, число выбывших из Казахстана также уменьшилось на 1390 человек, или на 10,9%. Основной миграционный обмен страны происходит с государствами Содружества. В общем числе прибывших в республику 66,9% (80,9%) ранее являлись жителями стран СНГ. Выезжают из республики также, главным образом, в страны СНГ – 93,8% (91,6%) от общего числа выбывших.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской и Акмолинской областей.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи – 74,9% (78,8%) и русские – 13,8% (12,0%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы республики на долю русских приходится 69,6% (67,6%), казахов – 5,9% (6,6%).

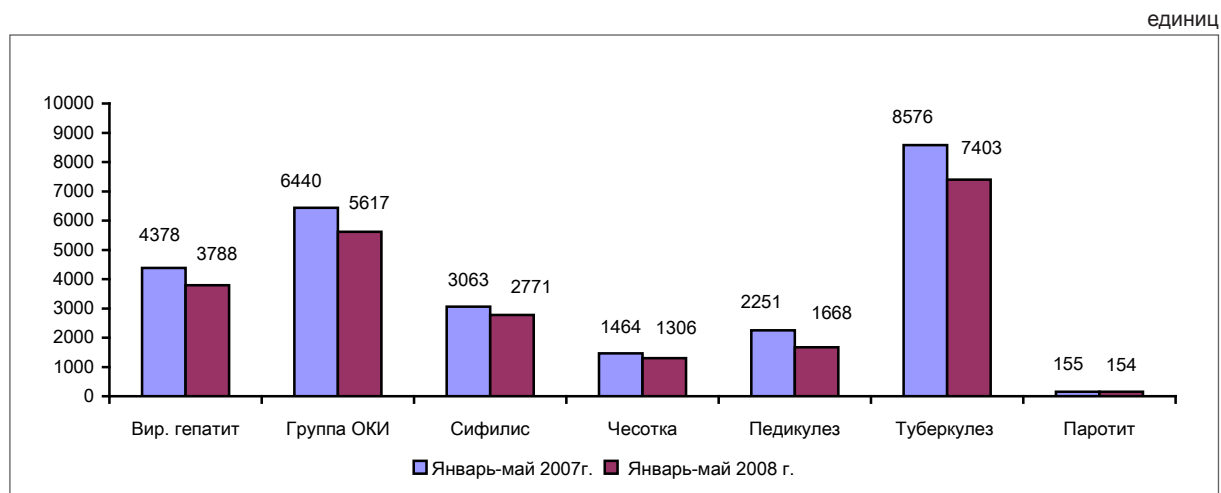
Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 131573 человека, что на 13541 человек, или на 14,3%, больше, чем в январе-мае 2007г. При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти регионах страны, из них в городах Астана и Алматы самое большое по величине: 8652 (7127) и 7595 (7680) человек соответственно. Больше всего прибывших в январе-мае т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (15,5 тыс. человек), г.Астана (11,6 тыс.) и Алматинской области (7,2 тыс. человек).

10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-мае 2008г. по сравнению с январем-маем 2007г. отмечается рост числа заболевших краснухой (в 1,5 раза), ротавирусным энтеритом (на 47,8%), впервые диагностированным бруцеллезом (16,6%). Число заболевших СПИДом составило 63 случая; выявлено 996 носителей ВИЧ-инфекции (за соответствующий период прошлого года – 814).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (10755,5 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (86,7), туберкулез органов дыхания (114,2), вирусные гепатиты (58,4), сифилис (42,8), педикулез (25,7) и чесотка (20,2).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-мае 2007-2008гг.

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-мае 2008г. увеличилось число заболевших ротавирусным энтеритом (на 41,6%), краснухой (40,3%). Выявлено 20 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-мае 2007г. – 35).

В мае 2008г. по сравнению с маем 2007г. возросло число заболевших впервые диагностированным бруцеллезом (на 23,7%), краснухой (7%).

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания краснухой (в 4,2 раза), впервые выявленным хроническим гепатитом (2,7 раза), паротитом эпидемическим (2,5 раза), чесоткой (1,7 раза), впервые диагностированным бруцеллезом (на 20%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 35 случая (в мае 2007г. – 51).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-мае 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-маем 2007г. увеличилось на 2,2% и составило 54,9 тыс., из которых 27,4% совершено в отношении женщин (за 5 месяцев 2007г. – 27%), 4,8% – в отношении несовершеннолетних (5%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 84 случая.

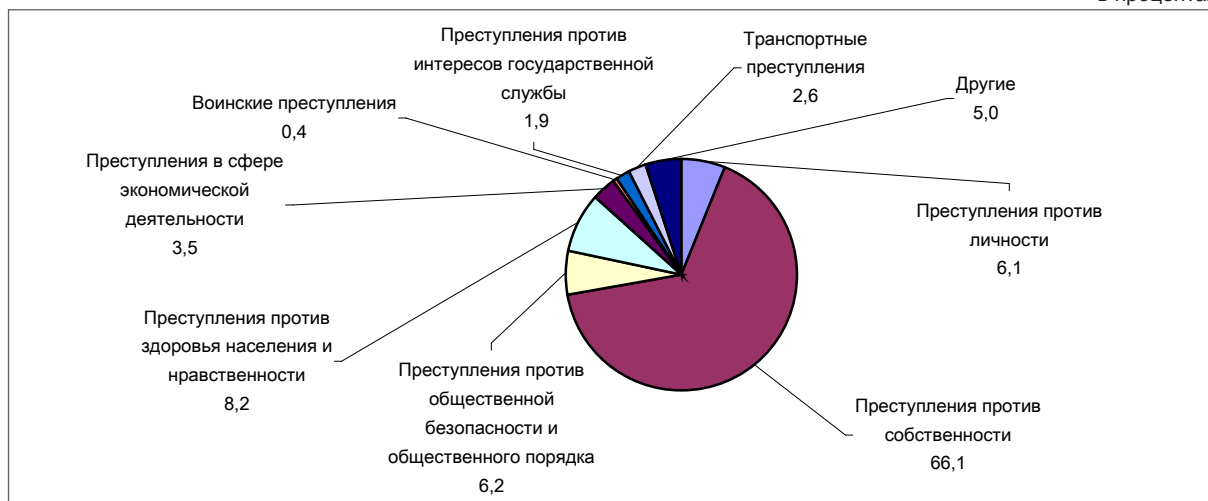
В структуре преступности наибольший удельный вес (66,1%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть (41,6%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 6,1%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 0,9%), его доля составила 8,2%. В данной группе наибольший удельный вес (8,0%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 0,9%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, составляет 2372 случая, что на уровне соответствующего периода прошлого года. Раскрываемость этой группы преступлений составила 87,3%.

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,2%, преступлений против личности – 6,1%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 3,8%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (6,4%), а также число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 15%.

Структура преступности в январе-мае 2008г.

в процентах

Число преступлений против интересов государственной службы уменьшилось на 2,4% и составило 1048 случаев, соответственно, транспортных преступлений – на 2,3% и 1429.

Количество воинских преступлений возросло на – 20,6%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 30% составляет нарушение уставных правил взаимоотношений, 33,7% – злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 20,4% – самовольное оставление части или места службы.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 26456,4 млн. тенге, из них 59,6% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 29% – на преступления против собственности.

Правоохранительными органами республики выявлено 31429 лиц, совершивших преступления (на 2,8% меньше, чем в январе-мае 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 23724 лиц, что на 1,3% больше чем в соответствующем периоде 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления 11,4% составляли женщины, 9,9% – несовершеннолетние, на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,8%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7,4%.

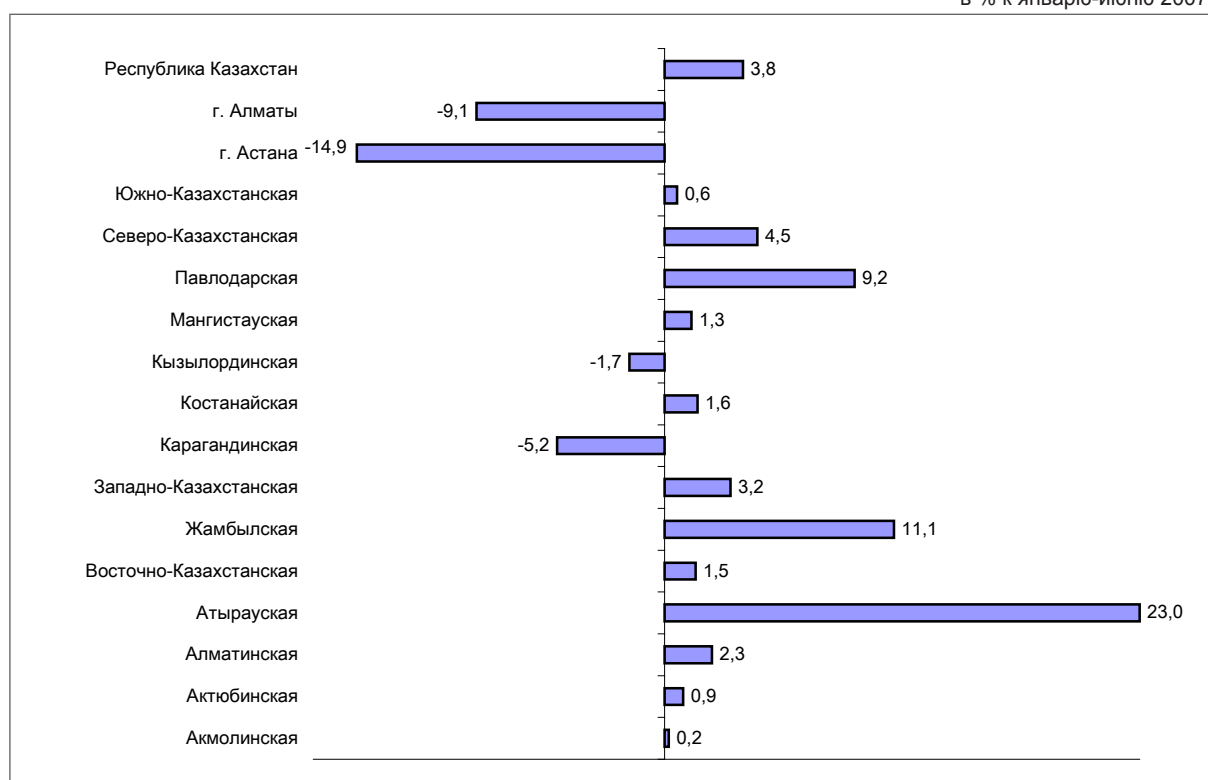
В среднем по Казахстану каждый девятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий – в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (73,8%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-июнь 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года рост объемов промышленного производства отмечался в 12 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 23,0%), Жамбылской (на 11,1%) и Павлодарской (на 9,2%) областях. При этом 4 региона превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Карагандинской (на 5,2%), Кызылординской (на 1,7%) областях, также в гг.Астана и Алматы соответственно на 14,9% и на 9,1%.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-июне 2008г.

в % к январю-июню 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 27,8%), Жамбылской (на 7,6%) и Западно-Казахстанской (на 2,6%) областях. В Актыбинской и Кызылординской областях она снизилась соответственно на 3,1% и на 3,4%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 86,3%), Жамбылской (на 7,6%) и Западно-Казахстанской (на 2,5%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 9,8%.

Возросла добыча руды медной в Павлодарской (в 2 раза) и Восточно-Казахстанской области (на 40,7%), а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 6,3%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 37,7%), Костанайской (на 28,4%) областях, а в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях ее производство снизилось соответственно на 3,5% и на 5,4%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области - на 0,2%, а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 10,2%.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы на 16,2% и Карагандинской области на 10,6%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 2,8%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Жамбылской (на 43,1%), Актыбинской (на 24,0%), Северо-Казахстанской (на 19,7%), Западно-Казахстанской (на 17,2%), Южно-Казахстанской (на 15,0%) и Алматинской (на 14,6%) областях, также в гг.Астана и Алматы соответственно на 7,1% и на 7,4%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 18,3%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 3,4 раза), Кызылординской (в 1,5 раза), Павлодарской (на 17,9%), Северо-Казахстанской и Костанайской (на 11,5% в каждой) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 78,0%), Алматинской (на 71,7%) и Карагандинской (на 53,2%) областях.

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской области (на 49,6%). Наибольшее снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 75,8%) области и г.Алматы (на 43,0%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Южно-Казахстанской (на 57,5%) и Костанайской (на 36,0%) областях. Наибольшее снижение его производства наблюдалось в Жамбылской (на 66,8%) области и г.Астане (на 64,1%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 июля 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,3%), овец и коз (на 4,9%), лошадей (на 5,2%) и верблюдов (на 4,9%).

В январе-июне 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением г.Астаны. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 8,9%), Актыбинской (на 6,7%), Западно-Казахстанской (на 5,2%), Восточно-Казахстанской (на 5,1%) и Южно-Казахстанской (на 4,8%) областях. Снижение его производства наблюдалось в г.Астана (на 66,7%). В г.Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-июня 2007г.

По сравнению с январем-июнем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением г.Астана и Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Южно-Казахстанской (на 9,5%), Карагандинской (на 7,8%), Костанайской и Кызылординской (на 6,5% в каждой) областях. Снижение его производства наблюдалось в г.Астана и Алматы соответственно на 9,1% и на 24,2%. В Мангистауской и Павлодарской областях объемы производства молока сохранились на уровне января-июня 2007г.

Увеличение производства яиц в январе-июне 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 10 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Мангистауской (на 33,3%) и Алматинской (на 31,2%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 57,0%) области. В г.Астана и Алматы объемы производства яиц сохранились на уровне января-июня 2007г.

Инвестиции. В январе-июне 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 1510,2 млрд. тенге, что на 12,4% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики. Наибольший прирост зафиксирован в Жамбылской (в 2,4 раза), Кызылординской (в 1,6 раза), Акмолинской (в 1,5 раза), Западно-Казахстанской (в 1,4 раза) и Актыбинской (на 28,8%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. В январе-июне 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 13 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в Восточно-Казахстанской (в 1,5 раза), Северо-Казахстанской (на 43,6%), Акмолинской (на 39,9%) областях и г.Астана (на 17,2%).

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов наблюдается в Кызылординской (на 7,9%), Южно-Казахстанской (на 49,0%) областях и г.Алматы (на 32,1%).

Розничный товарооборот. За январь-июнь 2008г. объем розничного товарооборота составил 1083,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 2,1%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-июне 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 32,5%), в Кызылординской (на 28,0%), Жамбылской (на 22,9%), Атырауской (на 15,5%) и Павлодарской (на 11,5%) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 28,4%), Мангистауской (на 16,2%), Актыбинской (на 13,6%), Алматинской (на 7,0%) и Южно-Казахстанской (на 3,1%) областях, а также в г.Алматы (на 6,0%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в июне 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 105,7%. Цены на продовольственные товары выросли – на 8,1%, непродовольственные товары – на 3,8% и платные услуги – на 4,2%.

В июне 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Восточно-Казахстанской (на 7,1%), Павлодарской (на 6,9%), Кызылординской (на 6,3%), Акмолинской (на 5,9%) и Западно-Казахстанской (на 5,4%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 6,2% и на 6,5%).

Цены на потребительские товары и услуги в январе-июне 2008 года по сравнению с январем-июнем 2007г. возросли на 19,1%. Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 23,2%), Мангистауской (на 20,1%), Жамбылской (на 19,3%), Алматинской и Павлодарской (на 19,1% в каждой), Северо-Казахстанской (на 18,1%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 20,0% и на 26,3%).

В январе-июне 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен

отмечено в Мангистауской (на 33,4%), Жамбылской (на 29,3%), Северо-Казахстанской (на 28,8%), Южно-Казахстанской (на 27,6%), Костанайской (на 27,1%) и Восточно-Казахстанской (на 26,9%) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 29,7% и на 38,6%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Алматинской (на 12,7%), Атырауской (на 12,5%), Мангистауской (на 12,1%), Кызылординской и Павлодарской (на 11,7% в каждой) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 12,9% и на 14,2%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,1%), Павлодарской (на 16,7%), Акмолинской (на 16,4%), Алматинской (на 15,1%), Жамбылской (на 13,2%) и Западно-Казахстанской (на 13,0%) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 12,5% и на 20,7%.

Денежные доходы населения. В мае 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 29570 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,1 раза и в 1,6 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,5 и 2,0 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец июня 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 62,2 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,7% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 8 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Западно-Казахстанскую (1,2%) и Восточно-Казахстанскую (1,1%) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,5% и 0,6%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

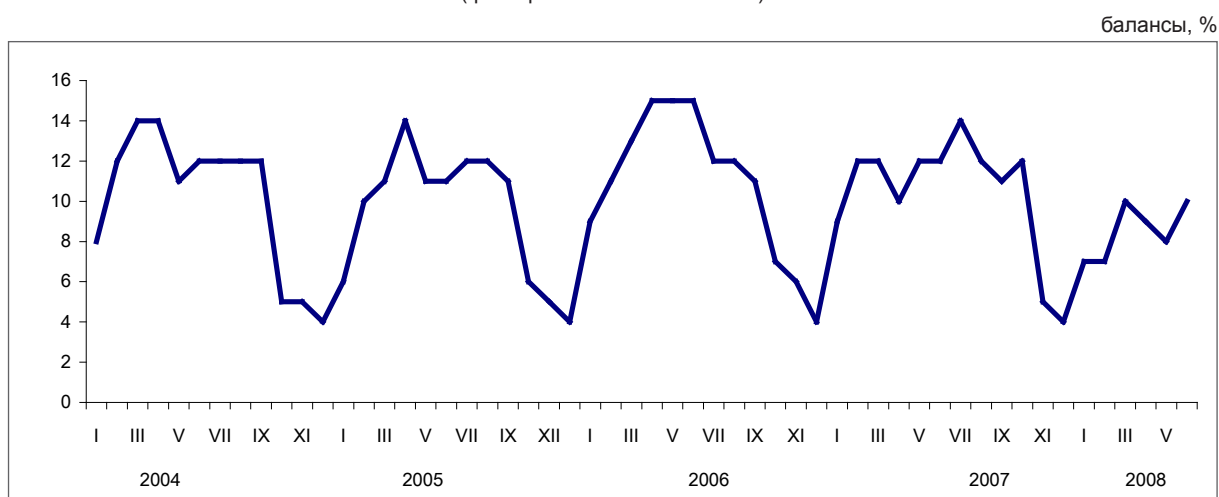
12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В июне 2008г. было обследовано 843 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 570 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 167 (20%).

В июне 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем увеличился на 2 процентных пункта и составил (+10)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (июль – сентябрь 2008г.), по оценке большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности обследованных промышленных предприятий не ожидается. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с июнем т.г. увеличится на 1 процентный пункт и составит (+11)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

На предприятиях горнодобывающей промышленности и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно на 4 и 12 процентных пунктов и составил (+17)% и (-5)%.

На обследованных предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с маем т.г. на 3 процентных пункта и составил (+12)%.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце июня 2008г. были получены анкеты от 1444 торговых предприятий, в том числе 528 предприятий розничной торговли (36% от общего числа опрошенных), 888 - оптовой торговли (62%) и 28 - торгового посредничества (2%).

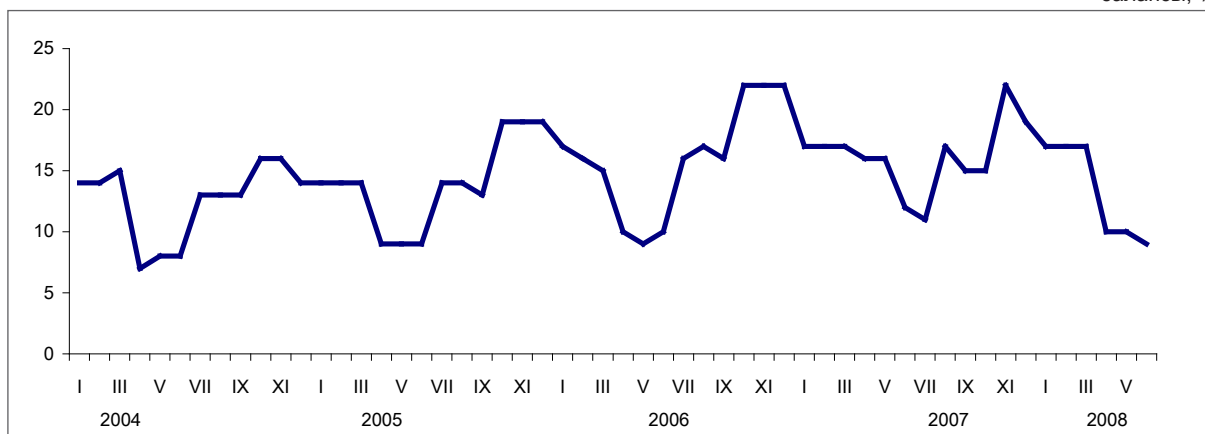
В июне 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 95%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в июне т.г. по сравнению с маем т.г. снизился на 1 процентный пункт и составил (+9)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (июль – сентябрь 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с июнем т.г. на 5 процентных пунктов и составит (+14)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, %

В июне 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли по сравнению с предыдущим месяцем не изменился, на предприятиях розничной торговли уменьшился на 1 процентный пункт и составил соответственно (+14)% и (+13)%.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (-1)%, что на 8 процентных пунктов ниже показателя, полученного в мае т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В июне 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в июне 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 2 процентных пункта и составил (+7)%.

«Индекс экономического климата» уменьшился на 2 процентных пункта и составил (+7)%.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 1 процентный пункт и составил (+8)% (см. диаграмму).

В июне т.г. лишь 27% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 21% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Менее трети респондентов (28%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 21% считают, что оно может ухудшиться.

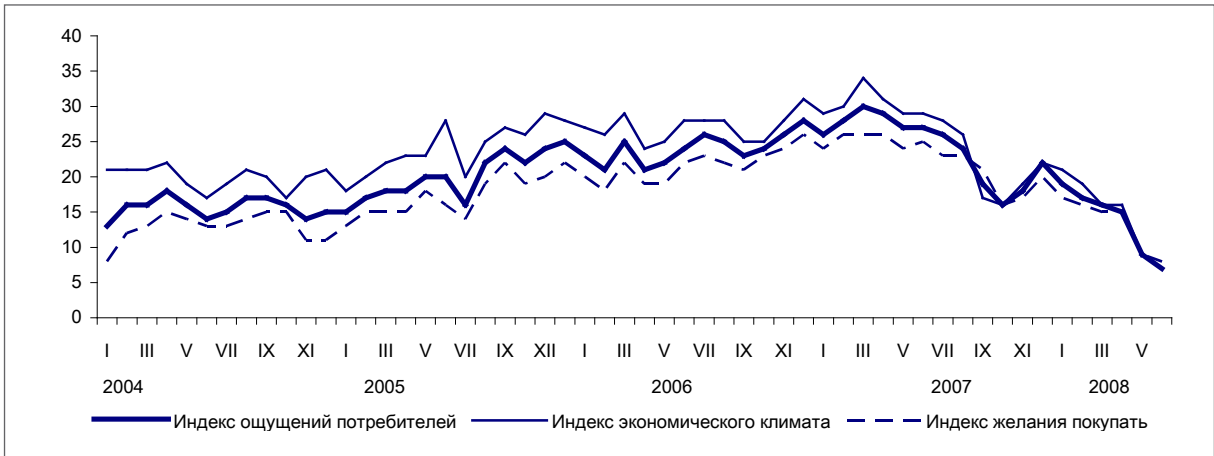
Почти 28% респондентов в июне т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 20% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 7% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 7% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 13% опрошенных потребителей, а 20% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

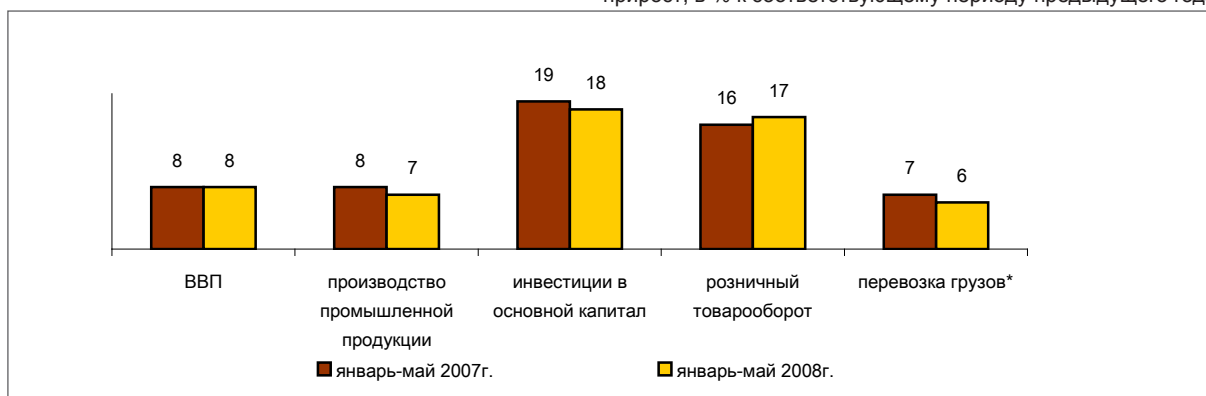
13. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-мае 2008 года, по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с соответствующим периодом прошлого года, в среднем по странам Содружества вырос на 8% (в январе-мае 2007 года – на 8%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

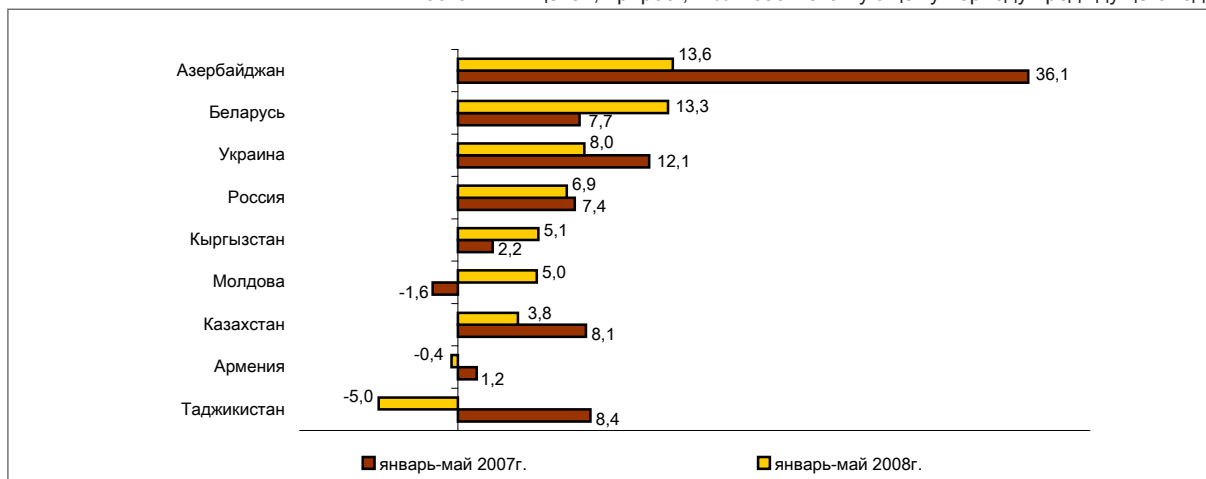

* Без трубопроводов.

Прирост **промышленного производства** в январе-мае 2008 года по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 7% (в январе-мае 2007 года – 8%).

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-мае 2008 года по отношению к январю-маю 2007 года, в среднем по странам Содружества составил 127% (в январе-мае 2007 года – 109%). В мае 2008 года по сравнению с апрелем цены в среднем по Содружеству возросли на 4% (в мае 2007 года – на 4%).

Сельское хозяйство. В странах Содружества завершается сев яровых культур. По состоянию на 1 июня текущего года в Азербайджане яровые культуры посеяны на площади 377 тысячи гектаров, что на 6% меньше, чем на соответствующую дату прошлого года. Из них зерновыми и зернобобовыми культурами (без кукурузы) занято 26,7 тысячи гектаров (на 32% больше), кукурузой – 31,9 тысячи гектаров (на 2% меньше). Посевы подсолнечника увеличились на 2%, сахарной свеклы – на 6%. Площадь посадки картофеля возросла на 2%, овощей - сократилась на 4%.

Яровыми культурами в Армении к началу июня т.г. занято 158 тысяч гектаров, что на 3% больше, чем в прошлом году. Увеличились по сравнению с соответствующей датой прошлого года площади зерновых

и зернобобовых культур (на 6%), кукурузы (на 11%), подсолнечника (в 1,6 раза), картофеля (на 9%); уменьшились площади, занятые овощами (на 7%).

В Беларуси к 26 мая яровые культуры посеяны на площади 2,4 миллиона гектаров (на 0,4% меньше, чем на ту же дату прошлого года), в том числе зерновые и зернобобовые культуры (включая кукурузу) - на 1,8 миллиона гектаров (на 1% больше). Сахарной свеклы посажено на 91,7 тысячи гектаров (на 4% меньше). Площадь посадки картофеля составила 47,4 тысячи гектаров и возросла на 9%; овощей - 14,5 тысячи гектаров и на 4%.

В Кыргызстане яровыми посевами занято 686 тысяч гектаров, что на 4% больше по сравнению с 1 июня прошлого года. Площади сева зерновых и зернобобовых культур (без кукурузы) увеличились на 16% и составили 335 тысяч гектаров. Под овощами занято 43,2 тысячи гектаров (на 6% больше). Посадки картофеля сократились на 3%.

По состоянию на 1 июня т.г. в России зерновыми культурами (включая кукурузу) засеяно 28,8 миллионов гектаров (на 7% больше, чем на ту же дату прошлого года), подсолнечником - 5,4 миллиона гектаров (на 9%). Площади посадки сахарной свеклы составили 846 тысячи гектаров и сократились на 18%, овощей - 567 тысячи гектаров и на 3%. Размеры площадей, занятых картофелем, не изменились и составили 2 миллиона гектаров.

В Таджикистане к 1 июня 2008 года яровыми культурами засеяно 488 тысячи гектаров, или на 3% меньше по сравнению с 1 июня 2007 года. Зерновыми и зернобобовыми культурами занята 151 тысяча гектаров, или на 11% больше, картофель посажен на площади 8,9 тысячи гектаров, или на 2% больше. Площади, занятые овощами, сократились на 10%.

В Украине на 2 июня текущего года по сравнению с аналогичной датой 2007 года на 14% увеличились площади посева кукурузы, подсолнечника - на 19%, овощей - на 2%. Площадь сева зерновых и зернобобовых культур (без кукурузы) составила 4,9 миллиона гектаров и сократилась на 21%, яровых культур - 16,1 миллиона гектаров и на 5%, сахарной свеклы - 398 тысяч гектаров и на 39%, картофеля - 1,4 миллиона гектаров и на 1%.

Животноводство. В январе-мае 2008 года в среднем по странам Содружества по сравнению с аналогичным периодом 2007 года отмечался рост производства основных видов животноводческой продукции. Скота и птицы на убой (в живом весе) произведено на 6% больше (в январе-мае 2007 года - на 9%), молока - на 1,5% (на 0,5%), яиц - практически не изменилось (увеличилось на 2%).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-мае 2008 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 18% (в январе-мае 2007 года - на 19%).

В январе-мае 2008 года в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию в среднем на 6% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-мае 2007 года - на 29%).

Транспорт. В январе-мае 2008 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-маем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6% (в январе-мае 2007 года - на 7%), грузооборот - на 8% (на 9%).

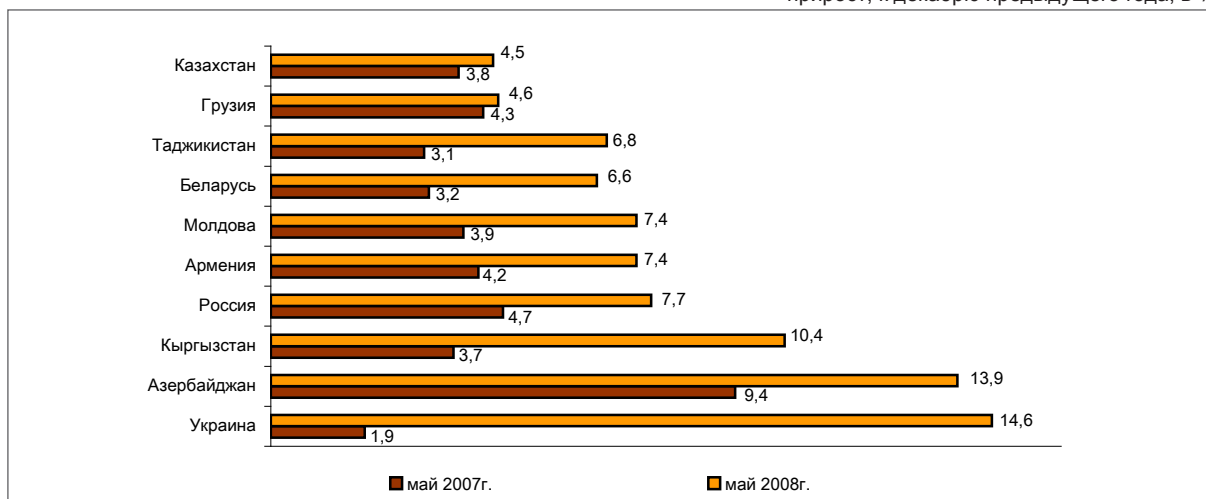
Пассажиروоборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2007 года в среднем по странам Содружества увеличился на 2% (в январе-мае 2007 года - снизился на 2%), пассажиров перевезено на 6% больше (на 3%).

Потребительский рынок. В январе-мае 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 17% (в январе-мае 2007 года - на 16%).

Цены на потребительском рынке. В январе-мае 2008 года во всех странах Содружества рост потребительских цен был выше, чем в соответствующем периоде прошлого года.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в %

В мае 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года самый высокий темп прироста потребительских цен отмечен в Украине (на 14,6%), Азербайджане (на 13,9%) и Кыргызстане (на 10,4%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 4,5%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в мае 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Азербайджане (на 20,7%), Молдове (на 13,6%) и России (на 10,2%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 6,2%.

В мае 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане и Азербайджане (на 6,3% в каждой). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 3,0%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в мае 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Таджикистане (на 15,0%), Беларуси (на 13,0%), России (на 9,6%) и Армении (на 8,4%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 3,3%.

Финансы. На валютных рынках большинства стран Содружества в мае 2008 года сохранялась тенденция укрепления национальных валют по отношению к единой европейской валюте и незначительные колебания курсов национальных валют к доллару США.

В течение мая текущего года в Таджикистане и Украине курс доллара США не изменился. В Азербайджане к концу мая по сравнению с концом апреля текущего года он подешевел на 0,5%, Армении и Кыргызстане – на 0,4%, Беларуси – на 0,3%, Грузии – на 1,2%, Молдове – на 1,1%; Казахстане курс доллара США за месяц вырос на 0,1%, России – на 0,4%, Узбекистане – на 0,2%.

В мае в большинстве стран Содружества наблюдалось ослабление единой европейской валюты, по сравнению с концом апреля текущего года курс евро к национальным валютам снизился: в Азербайджане – на 0,9%, Армении, Кыргызстане и Узбекистане – на 1,0%, Беларуси – на 0,8%, Грузии – на 1,8%, Молдове – на 1,2%, России – на 0,3%, Таджикистане – на 0,5%, Украине – на 4,0%; в Казахстане вырос на 0,1%.

Внешняя торговля. В январе-апреле 2008 года общий объем внешнеторговых операций товарами в среднем по странам Содружества увеличился по отношению к аналогичному периоду 2007 года на 50%, в том числе экспорта – на 52%, импорта – на 46%.

Наиболее высокие темпы роста общего объема экспортно-импортных операций товарами были достигнуты в Азербайджане (в 2 раза), Беларуси (в 1,6 раза) и России (в 1,5 раза).

Во всех странах Содружества произошло увеличение объемов внешнеторговых операций со странами СНГ, и темпы прироста колебались от 23% (в Грузии) до 66% (в Беларуси).

Снижение экспорта в страны Содружества в январе-апреле т.г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года зарегистрировано только в Армении (на 0,9%) и Таджикистане (на 8%).

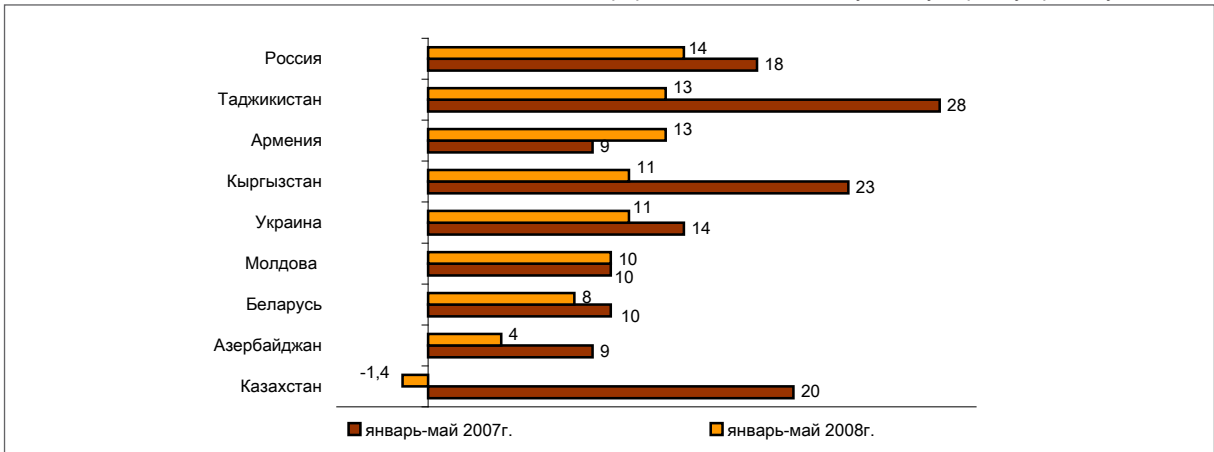
В январе-апреле 2008 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года стоимостной объем экспорта товаров стран Содружества в другие страны мира в среднем возрос на 53%, импорта – на 50%.

В январе-апреле 2008 года положительное сальдо торгового баланса с другими странами мира сложилось в Азербайджане в размере 2,1 миллиарда долларов США (увеличение по сравнению с соответствующим периодом 2007 года в 33 раза), Беларуси – 2,3 (в 3,4 раза), Казахстане – 12,8 (в 2,1 раза), России – 58,9 (в 1,5 раза больше) и Таджикистане – 46,4 (на 75% меньше).

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата в среднем за январь-май 2008 года составила в Азербайджане 243 маната, в соответствующем периоде прошлого года – 169 манатов, Армении – соответственно 86,9 и 70,7 тысячи драмов, Беларуси – 802,4 и 649,9 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 56,7 и 48,3 тысячи тенге, Кыргызстане – 4754 и 3461 сома, Молдове – 2370 и 1864 лея, России – 15961 и 12186 рублей, Таджикистане – 208 и 144 сомони, Украине – 1673 и 1196 гривен.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в мае 2008 года, по оценке, соответствовала 317 долларам США, в мае 2007 года - 207, Армении - соответственно 293 и 207, Беларуси - 396 и 320, Казахстане - 492 и 416, Кыргызстане - 137 и 99, Молдове - 245 и 166, России - 718 и 495, Таджикистане - 63 и 45, Украине - 351 и 253 долларам США.

Рынок труда. В январе-мае 2008 года в службы занятости стран Содружества обратились около 2,5 миллионов граждан, ищущих работу.

Численность граждан, признанных безработными, в числе незанятых граждан, обратившихся в службы занятости в январе-мае 2008 года в Азербайджане составила 11,4% (в январе-мае 2007 года - 8,7%), Армении - соответственно 98,0% и 97,8%, Беларуси - 69,3% и 66,7%, Кыргызстане - 53,2% и 55,7%, России - 59,8% и 59,5%, Таджикистане (в январе-апреле) - 32,8% и 30,8%, Украине - 56,9% и 61,2%.

В течение января-мая 2008 года были трудоустроены (включая трудоустроенных из числа обратившихся в службы занятости в поисках работы в предыдущие периоды) в Азербайджане - 59,4% обратившихся незанятых граждан, Армении - 19,2%, Беларуси - 58,0%, Казахстане - 76,7%, Кыргызстане - 49,2%, Молдове - 42,2%, России - 77,8%, Таджикистане (в январе-апреле) - 19,9% и Украине - 73,7%.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Әбутәліпова Дана Тілеуқызы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-58
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Абуталипова Дана Тлеуовна <i>Директор Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-90-58
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61